

OPWEKKING IN CHINA VANAF 1980

HET VERHAAL VAN LIU ZHENYING

Bijgenaamd 'De hemelse man'

**Een opmerkelijk waar gebeurd verhaal van de
Chinese Christen Broeder Yun**

**UITGEVERIJ MEDEMA
POSTBUS 13,
8170 AC VAASSEN**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014**

OPWEKKING IN CHINA VANAF 1980

REFORMATORISCH DAGBLAD 9-11-1998

Van onze kerkreactie

Open Doors hoopvol over opwekking van kerk in China

Voor China breekt een tijd van veranderingen aan. Het is tijd voor de grote oogst. Dagelijks komen 15.000 tot 20.000 mensen tot Christus. China staat op een kruispunt. Dat was de boodschap van Open Doors zaterdag in Barneveld tijdens de jaarlijkse ontmoetingsdag.

De nadruk bij Open Doors ligt op het sturen van Bijbels. Azië-medewerker Johnny Li vertelde zaterdag over zijn lievelingsproject: de Chinese kinderbijbel. In 1991 kreeg hij een droom om de Chinese kinderen een kinderbijbel te geven. Er zijn nu 1 miljoen exemplaren gedrukt, maar er leven 500 miljoen kinderen in China. Er is nog zo veel tekort, zo was de boodschap van Li.

Het voormalige bendelid sprak van een geweldige groei van de christelijke kerk in China. Dertig jaar lang was het land geheel gesloten, maar ondertussen groeide het aantal christenen van 1 miljoen (toen de communisten de macht overnamen) tot 30 miljoen. De laatste twintig jaar kwamen er nog eens minimaal 40 miljoen bij, zodat het totaal aantal christenen ligt op 70 miljoen. Zeventig procent van de christenen heeft echter nog geen eigen Bijbel, 75 procent van alle Chinezen moet het zonder het Woord van God doen.

Johnny Li noemde verschillende getuigenissen van christenen die terechtgesteld werden of in extreem moeilijke omstandigheden verkeren. Het christendom is echter springlevend en de Bijbel werkt nog even sterk als 2000 jaar geleden. Ook in gebieden van overstromingen zijn christenen vol hoop en proberen zij zelfs nog geld bij elkaar te halen voor andere christenen die ook getroffen zijn door de natuurrampen. Christenen geven zelfs extra bloed, om met het geld dat zij daarmee verdienen de treinreis te kunnen betalen naar gebieden waar ze kunnen evangeliseren.

Ds. W. van Vlastuin
13-12-2000

In China is een opwekking gaande

Christenen in Westen kunnen leren van Chinese broeders

God doet momenteel iets bijzonders in China. Het is het land dat Hij heeft uitgekozen om aan de wereld de kracht van Zijn genade te tonen. We zien hier de grootste opwekking uit de kerkgeschiedenis. Dat is de rode lijn van het boek dat ik las ter voorbereiding op een reis naar het immense land: *"China's Christian Millions. The Costly Revival"*, geschreven door **Tony Lambert**.

De schrijver is terzake kundig. Voorheen was hij Brits diplomaat in Peking, thans is hij directeur van de onderzoeksafdeling van OMF, ooit opgericht door Hudson Taylor. Hij beheerst het Chinees uitstekend, zodat hij in staat is om originele documenten te lezen. Hij reisde tientallen jaren rond in China, waarbij hij kennismakte met zowel de christelijke gemeenten ondergronds als de gemeenten bovengronds. Op een evenwichtige, wetenschappelijk gedocumenteerde en bezielende wijze weet hij onze ogen te openen voor Gods werk onder het grootste volk ter aarde.

Heilige ironie

In kort bestek wil ik de hoofdlijnen van dit boek doorgeven.

Lambert legt in de eerste plaats de vinger bij Gods soevereiniteit. Hoewel Mao het tegendeel bedoelde, heeft het communistische systeem de weg bereid voor het Evangelie. De aanvallen op het traditionele bijgeloof, de uniforme wetgeving en de eenheid van de taal hebben gunstige randvoorwaarden voor de verspreiding van Gods Woord geschapen. Wonderlijk genoeg is tijdens de Culturele Revolutie het christelijk geloof niet uitgeroeid en onderdrukt, maar vermenigvuldigd. In de druk heeft Gods Geest Zijn kracht getoond. Er is echter nog een aspect dat minstens zo wonderlijk is. Het communistische systeem heeft de diepe overtuiging gegeven van de ineenstorting van het marxistisch idealisme, het bankroet van ideologie, de corruptie van het politieke proces en de bedorvenheid van het menselijk hart. Denkt het Westen in het algemeen humanistisch (de mens is goed), in China is het tegendeel het geval. Er is een geestelijke honger naar waarheid, liefde en zuiverheid. Zo is er ontvankelijkheid voor het Woord van God. Ook de uitstraling van het oprechte christenleven betekent veel.

Zo kan het gebeuren dat in een gebied dat twintig jaar geleden nog volstrekt atheïstisch was, nu bijna 20 procent van de bevolking aangeeft christen te zijn. Opmerkelijk is het werk van Gods Geest onder intellectuelen. Zelfs communistische partijleiders komen tot geloof en bekering. Wat een heilige ironie. Bedoelde men in de Culturele Revolutie onder meer om het christelijk geloof te verdrijven, God gebruikt haar als een ploeg om de akker van de Chinese ziel voor te bereiden op de rijke ontvangst van het evangeliezaad.

Radicale gehoorzaamheid

In de tweede plaats attendeert Lambert op het werk van de Heilige Geest. Het christelijk geloof in China kenmerkt zich niet door oppervlakkigheid en emotionaliteit, maar door berouw over de zonden tegenover de heilige God en persoonlijke kennis van de Heere Jezus. Terwijl onze cultuur en ons christendom zich kenmerken door ik-gerichtheid, valt in China de radicale gehoorzaamheid aan het Woord van God op. Terwijl westerlingen nogal eens organisatorisch zijn ingesteld, kenmerkt de Chinese christen zich door een intens gebedsleven en de bereidheid om te lijden voor de zaak van Christus. Dit wil niet zeggen dat er geen liberale invloeden zijn, maar deze zijn zeker niet karakteristiek voor het Bijbelgetrouwe geheel. De grootste dreiging ligt elders, namelijk in de sekten die om zich heen grijpen. Vooral omdat er weinig theologisch kader is, kan een sterke persoonlijkheid met verkeerde opvattingen vaak veel kwaad stichten. In de provincie Henan is er slechts één predikant per 50.000 christenen. In de provincie Anhui is deze verhouding nog eens gehalveerd. Dit illustreert de geweldige behoefte aan voorgangers.

Versimpeling

In de derde plaats laat de auteur iets zien van het kerkelijke leven. In sommige streken accepteert de overheid de kerk en kunnen er zonder veel bureaucratische rompslomp zelfs kerken worden gebouwd. In andere streken worden de lokale overheden echter nog steeds beheerst door verzet tegen alle religie, zodat er zeker van kerkbouw geen sprake kan zijn en men zelfs kerkelijke leiders vervolgt. Alleen om het feit dat men zich niet laat registreren worden tot op de dag van vandaag christenen gemarteld!

Onder andere door deze houding van de overheid is het niet eenvoudig iets te zeggen over de Drie-Zelf-Kerk in China. Iemand zei: "Alles wat je zegt over China is waar."

Er zijn voorgangers in deze door de staat erkende kerk die pionnen zijn van de communistische overheid en er niet voor terugdeinzen om christenen te verraden. Het is niet voor niets dat er ondergrondse huisgemeenten zijn ontstaan.

Het is echter een versimpeling van de werkelijkheid om dit als een algemeenheid te stellen. Ondanks alle inspanningen van de overheid in het verleden om de liberale theologie in de kerk in te voeren, is er veelal sprake van Bijbelgetrouwe verkondiging. Toen de preken politiek getint waren, waren de kerken leeg, maar nu men urenlang het Woord laat spreken, stromen de kerken vol. Er zijn streken waar men in de erkende kerk vrijheid heeft om het Woord van God te verkondigen en waar ook kinderen onder de achttien jaar aan de diensten mogen deelnemen.

Het is eveneens een versimpeling van de werkelijkheid om niet-geregistreerde huisgemeenten te betitelen als extreme groeperingen die de overheid provoceren. Iedere christen weet dat het zijn plicht is om een goed burger te zijn, maar in huisgemeenten is men per definitie niet bereid om staatscontrole in Christus' kerk te accepteren. Alleen Christus is het Hoofd van Zijn gemeente. Daarom kan men de staat niet vragen om toestemming om het Woord te verkondigen. Huisgemeenten zijn er dus niet alleen vanwege de omstandigheden, maar ook vanwege het beginsel als zodanig. Dit betekent dat ook in plaatsen waar in de door de staat erkende kerk vrijheid van prediking is, ondergrondse gemeenten blijven. Sommige voorgangers arbeiden zelfs in beide gemeenten. Bovendien komen ook in niet-geregistreerde gemeenten stromingen, dwalingen en sekten voor. Huisgemeenten zijn soms kleine groepen van minder dan twintig personen, maar in de dorpen kunnen er ook honderden samenkomen.

Praktisch gericht

Dan is er nog iets dat het voor mensen uit het Westen moeilijk maakt het kerkelijke leven in China te begrijpen. Men kent daar niet de kerkmuren en de sterke scheiding van denominaties of theologische opvattingen. Kerken zijn vooral plaatselijk en onafhankelijk. Het christelijk geloof is er erg praktisch gericht.

Ten slotte blijkt dat de overheid in toenemende mate erkent dat er een niet-geregistreerde kerk is. In een officieel document noemt men de Drie-Zelf-Kerk zelfs een "legitieme loot" van de kerk in China. Dat impliceert zelfs een officiële erkenning van de niet-erkende kerk.

Naast de algemene tekening van het christendom in China, schildert de schrijver -in de vierde plaats- ook concrete streken en provincies. Aparte aandacht geeft hij aan de vele minderheden in China. China kent in totaal 56 verschillende volkeren met een eigen taal en eigen tradities. Deze minderheden zijn vaak de armen, die veelal in de bergen wonen. Op een fijnzinnige wijze krijgen we zo een overzicht van en een inzicht in het werk van God onder de Lisu-, Miao-, Yi- en Jingpobevolking. Vooral onder deze mensen komen krachtige opwekkingen voor.

Gebedsgenezingen

Ten vijfde laat Tony Lambert ons zien dat we iets kunnen leren van de wonderen die in China gebeuren. Terwijl men afstand neemt van opgezweept kunstmatige genezingsbijeenkomsten, geschieden er werkelijk de meest indrukwekkende genezingen op het gebed. Er is onder de christenen in China een gevoeligheid voor het onderscheid tussen psychische ziekten en de werking van de duivel. Nu het occulte in het Westen toeneemt, zouden wij op dit terrein veel kunnen leren van onze broeders in China.

Kortom, de Heere heeft decennialang het geestelijk leven verdiept. In de weg van lijden werd het geloof gelouterd. De waarheden van het Evangelie waren meer waard dan het eigen leven. Het is niet tevergeefs geweest. Nu is het de tijd van de oogst. Zijn werken zijn zeer groot!

N.a.v. "China's Christian Millions." "The Costly Revival", door Tony Lambert; uitg. Monarch Books, 1999; ISBN 1 85424 431; 256 blz.

TERDEGE Huib de Vries, 20 november 2002

De grootste opwekking aller tijden

"God heeft China uitgekozen om de wereld de kracht van Zijn genade te tonen"

Terwijl West-Europa afrekenet met het christelijk verleden, groeit de kerk in China als een palmboom. Tegen de verdrukking in. Niet dankzij bestudeerde voorgangers, maar door het eenvoudige getuigenis van ongeletterde gelovigen. **Ds. J.M. Kleppe:** "Ik ben diep geraakt door de devotie van de mensen, de intensiteit van hun gebedsleven, de honger naar het Woord en naar christelijke lectuur.

De twee bezoeken die hij aan China bracht, maakten op **dr. W. van Vlastuin** een overweldigende indruk. Als student publiceerde hij een boek over *opwekkingen in het verleden*, in het volkrijkste land ter wereld was hij getuige van een hedendaagse revival van ongekennde omvang.

"God heeft dit land uitgekozen om de wereld de kracht van Zijn genade te tonen. In China heeft momenteel de grootste opwekking uit de kerkgeschiedenis plaats. Ik ben diep geraakt door de ongekunstelde wijze waarop jongeren en ouderen vertellen hoe de Heere hen te sterk is geworden, door hun radicale gehoorzaamheid aan het Woord van God, hun intense gebedsleven, hun bereidheid om te lijden voor de zaak van Christus en hun liefde tot de naaste.

Sinds 2000 is de hervormde predikant uit Katwijk voorzitter van de **Bonisa Zending**, die sociaal-maatschappelijke projecten combineert met Evangelieverkondiging. "Wij richten ons op gebieden die nog nooit met het Evangelie in aanraking zijn geweest. De verkondiging van het Woord, door middel van evangelisten die door ons worden onderhouden, gaat samen met de daad, in de vorm van het bouwen van schooltjes, een kliniekje, een brug. De gemeenten die uit dit pionierswerk ontstaan, hebben een plaatselijk karakter. Je kunt ze niet ondergronds noemen, maar ze behoren ook niet tot de door de overheid erkende Drie-Zelfkerk

Contactpersoon

Belangrijkste contactpersoon van de Bonisa Zending is **ds. George Chen**, een geestverwant van de befaamde Watchman Nee. Zijn levensgeschiedenis typeert voor ds. Van Vlastuin de situatie van de kerk in communistisch China. "Chen is tijdens de Culturele Revolutie gevangengenomen en heeft achttien jaar in een strafkamp doorgebracht. Toen hij in 1978 werd vrijgelaten, ging hij ervan uit dat van de drie kleine gemeenten die hij had gediend, vrijwel niets over zou zijn. Het tegendeel bleek het geval. Ze waren wonderlijk vermenigvuldigd, van driehonderd naar vijfduizend leden, door het eenvoudig getuigenis van individuele christenen.

Terwijl zijn vrouw en dochter in Amerika verblijven, trekt de Chinese predikant nu als rondreizend evangelist door het land. "Waar hij openingen binnen de Drie-Zelfkerk

ziet, grijpt hij die aan. Als die er niet zijn, werkt hij ondergronds. Ik ben verrast door de mogelijkheden die ons door lokale overheden worden geboden om het Woord van God uit te dragen. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de wijze waarop de **Bonisa Zending** werkt. Het centrale beleid van de Chinese overheid is anti-christelijk, laat dat duidelijk zijn. Je wordt per gratie geaccepteerd. Omdat we op sociaal-medisch terrein iets meebrengen, neemt men het christendom op de koop toe. Te meer omdat wij ons op de straatarme bergbevolking richten, waarvoor ook de Chinese overheid meer aandacht is gaan tonen. Waarschijnlijk om goodwill in het buitenland te verwerven.

Missionaire instelling

Het feit dat Mao onbedoeld de weg voor het Evangelie heeft gebaand, is voor ds. Van Vlastuin een illustratie van Gods wonderlijke leiding. "Het communisme heeft voor uniforme wetgeving, eenheid van de taal (het Mandarijn) en een aanval op het traditionele bijgeloof gezorgd. Daarmee zijn gunstige randvoorwaarden voor de verspreiding van Gods Woord geschapen.

Kenmerkend voor Chinese christenen is volgens de voorzitter van de Bonisa Zending hun sterk missionaire instelling. "Ze weten zich gedrongen om te getuigen en het Evangelie door te geven. Ik ben in een jonge gemeente geweest, die zowat honderd leden telde. Die had al twee fulltime evangelisten uitgezonden en men vroeg zich af of het er nog niet meer moesten zijn.

De druk vanuit de overheid neemt de laatste jaren weer toe. Een voormalige hoofdonderwijzer met wie de Katwijkse predikant sprak, kreeg meteen ontslag aangezegd toen bekend werd dat hij zich had laten dopen. "De overheid in dat gebied tolereert het bestaan van een bovengrondse niet-geregistreerde gemeente, maar het wordt niet geaccepteerd dat iemand met een dergelijke positie zich erbij aansluit. Christus is mij meer waard dan mijn beroep, was de reactie van deze man. Daarin is hij de representant van vele anderen.

Divers

De bezoeken aan het Aziatische land, dat 1,3 miljard inwoners telt, leerden de Katwijkse predikant dat de kerkelijke situatie te divers is om er algemene uitspraken over te doen. "Alles wat je over China zegt, is waar. In het ene gebied worden christenen vervolgd, in andere gebieden is er een grote openheid voor het Evangelie. De Drie-Zelfkerk is vrijzinnig van karakter, maar er zijn ook plaatsen waar je een Bijbelgetrouwe verkondiging hoort. Ik ben zelf aanwezig geweest in een dienst waarin Chen voorging, en die door zeker tweeduizend mensen werd bijgewoond. De preek was voluit Bijbels en daarbij praktisch-bevindelijk van aard.

De Katwijkse predikant acht het onjuist om een absolute scheiding aan te brengen tussen de bovengrondse en de ondergrondse kerk. "Er zijn predikanten die s morgens in de Drie-Zelfkerk voorgaan en s avonds in een ondergrondse gemeente. Kenmerk van de ondergrondse gemeenten is dat ze zich niet laten registreren, maar daarmee is nog niets gezegd over de inhoud van de verkondiging. Ook binnen de huisgemeenten vind je dwalingen en ontsporingen.

De kerkelijke situatie in China is minder eenduidig dan hier vaak wordt gedacht. Je krijgt er niet zo makkelijk vat op. Wel is mij duidelijk geworden dat grote behoefte bestaat aan toerusting. De spontaniteit waarmee alles groeit en bloeit is heel mooi, maar het ontbreekt vaak aan theologische leiding. Om die reden steunen wij het publieke, Bijbelgetrouwe **Henan Theological Seminary** en bekostigen we Theologische handboeken voor evangelisten.

Wildgroei

De in 1993 opgerichte **Stichting China** (Christelijke Hulpverlening in Azië) heeft uitsluitend contact met ondergrondse huisgemeenten.

Eerste doelstelling van China is de verbreiding van reformatorische lectuur. Een belangrijk deel daarvan werd vertaald door dr. Charles Chao, de voormalige uitvoerend secretaris van de Reformation Translation Fellowship (RTF), die onder meer werk van Calvijn, Bavinck, Kersten en Spurgeon in het Chinees overzette.

Een tweede doelstelling van de stichting is toerusting en ondersteuning van voorgangers. "Er zijn gebieden waar op 50.000 mensen slechts één voorganger beschikbaar is, licht secretaris **dr. W. Jongsma** toe. "Dat is een van de grootste noden van de kerk in China. De voorgangers die er zijn, hebben vaak weinig opleiding gehad. Toerusting van predikanten is in dit grote land van enorm belang. Door allerlei wind van leer krijg je gemakkelijk wildgroei. We proberen daar wat aan te doen door het beschikbaar stellen van een gedegen theologisch handboek, waarin tal van belijdenisgeschriften zijn gebundeld. Daarnaast bieden we studiemateriaal aan docenten en studenten van ondergrondse, mobiele opleidingen. De ene keer komt men in een boerderij samen, een volgende keer in een grot. Sommige studenten moeten dagen of zelfs weken reizen om z'n theologische cursus bij te kunnen wonen.

Dominante voorgangers

De ontmoeting met Chinese christenen is voor Jongsma elke keer weer verrassend en confronterend. "Als ze horen dat wij hier geen verdrukking kennen, is hun reactie: Leven jullie dan wel zo dicht bij het Woord en dragen jullie het wel uit? De Bijbel zegt toch dat we in de wereld verdrukking zullen hebben?" Het is voor ons beschamend wat deze mensen voor hun overtuiging over hebben.

Door de druk die op de huisgemeenten ligt, zijn er volgens de secretaris van China vrijwel geen meelopers te vinden. Dat heeft ook een schaduwzijde. "Het komt maar zelden voor dat een compleet gezin naar een huisgemeente gaat. Het is een zeer persoonlijke beslissing. Dat persoonlijke vind je ook terug in het gedurig aandringen op geloof en bekering. Deze mensen stoten meteen door tot de kernpunten. Een bedreiging voor de huisgemeenten is dat ze zich snel laten leiden door dominante voorgangers, die niet worden gecorrigeerd. "Dat kan gemakkelijk ontsporingen geven. Tijdens een soort synode die ik bijwoonde, gaven de aanwezige voorgangers aan hoeveel mensen ze vertegenwoordigden. Dat vond ik typerend. Inhoudelijk is er heel wat diversiteit, maar door het werk dat wij verrichten is in de loop der jaren vanzelf een zekere selectie ontstaan. Onze contactpersonen zijn mensen die zich aangesproken weten door de boeken die wij verspreiden.

Toerusting

De druk op de Chinese huisgemeenten om zich te laten registreren, is sinds 1996 weer opgevoerd. Begin 2002 publiceerde het Amerikaanse *Committee for Investigation on Persecution of Religion in China* een geruchtmakend rapport, met uitgelekte instructies van de Chinese overheid om de niet-geregistreerde huisgemeenten te vervolgen en gedetailleerde informatie over mishandeling en intimidatie. Het rapport was voor Jongsma een bevestiging van informatie die hij rechtstreeks vanuit huisgemeenten ontvangt. "Het is niet meer zo dat mensen voor tien jaar naar het strafkamp gaan, maar de huisgemeenten staan wel onder druk. Dat betekent dat ook wij zeer voorzichtig moeten manoeuvreren. Zeker als we in China zijn. Wij worden op z'n slechtst over de grens gezet, maar de kerkleiders daar kunnen de gevangenis in draaien.

Een van de belangrijkste contacten voor stichting China is de Organisatie China Ministries International. Directeur daarvan is de predikant **dr. Jonathan Chao**, de zoon van Charles Chao, die vanaf Taiwan het werk van zijn vader voortzet.

Daarnaast beschikt de stichting over een netwerk van contacten in China zelf, waarmee wordt afgestemd waaraan behoefte bestaat. "We zijn geen zendingsorganisatie. Zending is een taak van de kerken. Wij richten ons uitsluitend op ondersteuning en toerusting van de huisgemeenten.

Confucianisme

In het leatuurwerk richt China zich zowel op de gemeenteleden, die behoefte hebben aan eenvoudige lectuur met een stichtelijk karakter, als op de voorgangers, die gebaat zijn bij grondige theologische werken. Een Amerikaanse zendeling en zijn Chinese echtgenote zijn bezig met een verbeterde vertaling van de Institutie van Calvijn. Met het oog op de Chinese jeugd liet de stichting de bekende kinderbijbel van Johan Vreugdenhil vertalen. Die wordt in toenemende mate ook binnen Chinese gemeenschappen in de westerse wereld verbreid. "In een jaar tijd hebben we contacten in Australië, Canada, Amerika, Engeland en Israël gekregen, meldt Jongmsa met zichtbaar genoegen.

Momenteel inventariseert China welke Nederlandse theologen bereid en bekwaam zijn om gastlessen te verzorgen aan ambulante opleidingen van Chinese huisgemeenten. Dit op verzoek van Chinese voorgangers. Hoewel het bestuur positief heeft gereageerd, acht Jongmsa enige terughoudendheid op dit gebied gewenst. "Als westerling val je in China direct op. Bovendien is er een grote cultuurkloof. Het Chinese denken is doortrokken van het boeddhisme en het confucianisme, waarin voorouderverering en reïncarnatie een belangrijke plaats hebben. Het is voor ons heel moeilijk om je in die denkwijze te verplaatsen. Daarom geven wij de voorkeur aan toerusting van Chinese voorgangers boven het inzetten van mensen uit Nederland of Amerika. Alle waardering voor mensen die zich geroepen weten om zich daar te vestigen, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat hun mogelijkheden voor daadwerkelijke evangelisatie door de strenge controle van de overheid uiterst beperkt zijn.

Toonhoogte

Het laatste wordt door dr. W. van Vlastuin bevestigd. De door Charles Chen in China geïntroduceerde en door de GZB uitgezonden **ds. C. van den Berg** gaat regelmatig voor in de internationale gemeente van Kunming, maar evangelieverkondiging onder het Chinese volk is voor hem onmogelijk. De hervormde predikant, met wie ook de Bonisa Zending in nauwe verbinding staat, houdt zich vooral bezig met het opzetten en begeleiden van sociale projecten en het leggen van contacten.

De betekenis van westerse Reformatorische zendingsarbeiders in China, die daar onder een dekmantel hun werk moeten doen, staat voor ds. Van Vlastuin echter niet ter discussie. "Je proeft bij hen het vaste geloof dat er in China publieke openheid zal komen voor de verkondiging van het Woord. Deze periode zien ze als een tijd van voorbereiding daarop. We moeten het verschil in taal en cultuur niet onderschatten. Het kost jaren eer je je in het denken van Chinezen kunt verplaatsen en je op de toonhoogte van hun cultuur kunt spreken. Als de openheid er komt, moet je wel gereed zijn. Vanuit de Angelsaksische wereld zijn om die reden al heel veel mensen naar China uitgezonden.

Bijbelse hulpverlening

Ook in Reformatorisch Nederland groeit de betrokkenheid op de verdrukte kerk in China. Vanuit de Zending van de Gereformeerde Gemeenten werden twee jonge vrouwen uitgezonden, die na hun studie als tentenmaakster in het communistische land hopen te gaan werken.

In 1996 werd de Stichting *Bijbelse Hulpverlening China* opgericht. Grondlegger daarvan is de Nederlandse Amerikaan **C. Kleppe**, die voor zijn onderneming regelmatig het Aziatische land bezoekt. Door zakenrelaties kwam hij vanaf 1993 in contact met ondergrondse huisgemeenten en werd hij gegrepen door het machtige werk dat God in China verricht. De zakenman introduceerde zijn vader ds. J.M. Kleppe, emeritus-predikant van de Gereformeerde Gemeenten, bij voorgangers van de huisgemeenten. Een dialezing van de predikant in Rijssen, zijn laatste gemeente, had tot gevolg dat een vermogend gemeentelid een groot kapitaal schonk ter ondersteuning van de ondergrondse kerk in China. Het geld werd ondergebracht in een stichting. De inmiddels in Apeldoorn woonachtige predikant is voorzitter daarvan, de projectleiding is in handen van zijn zoon.

De 72-jarige voorzitter reist minimaal twee keer per jaar naar China. Doelstelling van de *Stichting Bijbelse Hulpverlening China* is het massaal distribueren van Reformatorische lectuur. Een project dat eruit voortkwam, is de opzet van een nieuw ambulante ondergronds seminarie, de *Chinese Reformed Academy*. "We zijn nu op zoek naar bekwame docenten, die het aandurven om in moeilijke omstandigheden leiding te geven aan de vaak ongeschoolde voorgangers van huisgemeenten en aan studenten.

Devotie

Recent werd op de binnenplaats van een huis, in een achterbuurt van Peking, een door de stichting georganiseerde theologische cursus van een week over de rechtvaardigmaking en de heiligmaking gehouden. De sfeer waarin dat gebeurde, maakte op ds. Kleppe diepe indruk. "Ik stond versteld van de emotionele betrokkenheid en de zielsbevindelijke vragen die de deelnemers stelden. Allemaal jonge mensen, onder wie intellectuelen en zakenmensen. Sommigen hadden een reis van meer dan 1500 kilometer achter de rug om bij ons te kunnen zijn. De dag nadat de cursus was afgesloten, deed de politie een inval in het pand en arresteerde de eigenaar. Wegens gebrek aan bewijs werd hij de volgende dag weer vrijgelaten. Het voorval illustreert voor ds. Kleppe de voortdurende druk waaronder de huisgemeenten leven. Maar ze groeien tegen die verdrukking in. "De Heere werkt een groot werk in China. Ik ben diep geraakt door de devotie van de mensen, de intensiteit van hun gebedsleven, de honger naar het Woord en naar christelijke lectuur. In de achterliggende zes jaar werden onder verantwoordelijkheid en op kosten van *Bijbelse Hulpverlening China* ruim 350.000 boeken gedrukt en verspreid. Voor een deel werk dat reeds in het Chinees was vertaald door het *Reformation Translation Fellowship*, waarvan C. Kleppe bestuurslid is.

Zelf liet de stichting twee bundels met in totaal 101 preken van Robert Murray McCheyne, het kinderboek *Mary Jones en haar Bijbel*, de verhalenbundel *De Goede Herder* zorgt voor Zijn schapen en een bijbelcursus bij de Heidelberger Catechismus vertalen. Het laatste werk werd destijds opgesteld door het deputaatschap Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten.

"Je vindt bij veel Chinese christenen een mystiek beleven, dat duidelijk is beïnvloed door het confucianisme, constateert ds. Kleppe. "Dat wordt nog versterkt door allerlei

charismatische groeperingen. Ook Arminiaanse invloeden zijn duidelijk aanwezig. We ervaren het als een grote verantwoordelijkheid om gefundeerde, reformatorische lectuur te verbreiden.

Brakel

De boeken die Bijbelse Hulpverlening China verspreid, zijn te vinden op een eigen Chinese website "<http://www.chinachristianbooks.org>" (www.chinachristianbooks.org) en een Engelstalige site. Via de websites zijn gratis cd-roms te verkrijgen, waarvan er inmiddels duizenden zijn verzonden. De lectuur wordt gedrukt bij drie drukkerijen in verschillende delen van China. Daarnaast heeft de stichting sinds vorig jaar een eigen drukkerij op een geheime plaats in het Aziatische land, die wordt gerund door Chinese christenen, en die ook voor andere organisaties werkt.

Het netwerk van contactpersonen dat Bijbelse Hulpverlening China heeft opgebouwd, bestaat niet alleen uit voorgangers van huisgemeenten. Ook zakenmensen en intellectuelen zijn bij het werk betrokken. "Het is een heel divers gezelschap, constateert de voorzitter van de stichting, "maar ze behoren zonder uitzondering tot de ondergrondse kerk. Het zijn ook allemaal mensen die zich persoonlijk aangesproken voelen door de werken die wij verbreiden.

Een mammoetproject van *Bijbelse Hulpverlening China* is de vertaling van *De Redelijke Godsdienst van Wilhelmus à Brakel* vanuit het Engels in het Chinees. Dit gebeurt door vier Chinese vertalers in Amerika en China. De praktische dogmatiek, waaraan zo'n tweeduizend studievragen worden toegevoegd, gaat in tien delen verschijnen. De publicatie van het eerste deel komt snel naderbij. De Chinese Reformed Academy en enkele verwante ambulante opleidingen zullen het werk van À Brakel gaan gebruiken voor de lessen dogmatiek.

De kracht ervan ligt voor ds. Kleppe in de persoonlijke, bevindelijke toepassing van de behandelde leerstukken. "Toen we de Engelse vertaling van Brakels dogmatiek aan de vertalers lieten lezen, was hun reactie: Hier hebben we in China behoefte aan! Deze mensen vormen niet zomaar een vertaalbureau, ze verstaan dit werk ook innerlijk.

Opdracht

De emeritus-predikant van de Gereformeerde Gemeenten, die in Rijssen een gemeente van duizenden zielen diende, ervaart de arbeid in China als een nieuwe opdracht die op zijn schouders is gelegd. "Ik beschouw het als een geweldig voorrecht dat ik persoonlijk getuige mag zijn van het heerlijke werk dat God in China verricht. Nooit zal ik de gezichten van de kinderen vergeten aan wie ik de door Stichting China vertaalde kinderbijbel van Vreugdenhil mocht geven, ergens in het binnenland, op een stille plek aan een rivier. Terwijl ik hen toesprak, stroomden de tranen over hun wangen. Ik was er zeer door ontroerd.

Bij zijn laatste reis naar China ontmoette de Apeldoornse predikant in Hongkong **James Hudson Taylor** de vierde. "De beschrijving van het leven van Hudson Taylor heeft op mij grote indruk gemaakt. Dan ben je dubbel verblijd als je ziet dat de nazaten van deze grote man in zijn spoor zijn gebleven. James Hudson Taylor de vijfde, een jongeman van de leeftijd van mijn zoon, geeft leiding aan een groot aantal huisgemeenten. Die hopen we binnenkort te ontmoeten. Het zijn mensen met een methodistische achtergrond, maar ze respecteren ons volkomen, terwijl ze weten dat wij uitgesproken reformatorisch denken. We hebben van hart tot hart met elkaar gesproken.

De Apeldoornse predikant is ervan overtuigd dat God in het volkrijke land op een bijzondere wijze Zijn beloften zal gaan vervullen, en nu reeds de voortekenen daarvan

toont. "China is aan het ontwaken uit een dikke geestelijke duisternis. Het Woord van God wordt er met diepe ontroering ontvangen. Satan verricht er zijn ondermijnend werk, maar de Heere gaat ook door, naar Zijn vrijmachtig welbehagen. Zolang zon en maan er zijn, zal Hij uit het gevallen mensengeslacht een gemeente vergaderen tot het eeuwige leven, om Zijn Lof te verkondigen.

REFORM. DAGFBLAD 24-3-2014

Zorgen om de tweede generatie

Bonisa Zending staat in Veenendaal stil bij veertigjarig bestaan

Op de dag dat de Chinese president Xi Jinping aankwam in Nederland voor een staatsbezoek, vierde de in China actieve Bonisa Zending haar veertigjarig bestaan. "Het is veel minder opvallend dan het officiële bezoek van de president", zei bestuurslid ds. **A. A. Egas**, "maar wat niet meetelt, gebruikt God. Het werk van de Heere is als een mosterdzaadje."

REFORM. DAGBLAD 18-3-2004

K. van de Zwaag

Gemarteld, ontsnapt én getuigend

Huisgemeenteleider Yun ziet opwekking in de kerk in China uitbreiden naar minderheden

Gruwelijk gemarteld, wonderbaarlijk ontsnapt én onvermoeibaar getuigend van de ene Naam. De Chinese huisgemeenteleider "**broeder Yun**" was vele jaren actief in het leiden van huisgemeenten. Overal werd hij gezocht en uiteindelijk gevangengenomen als "verstoorder van de openbare orde". "Maar de vervolging heeft rijke vrucht opgeleverd", zegt hij.

"De bodem in China was weliswaar hard, soms te hard om het Evangelie te laten wortel schieten, maar God heeft Zijn doel bereikt en Zijn kerk gevestigd. Lijden, vervolging en gevangenschap zorgden ervoor dat Zijn Evangelie razendsnel door het land verspreid werd."

De eigenlijke naam van Yun is Liu Zhenying. Maar zijn christenvrienden noemen hem "broeder Yun". Hij heeft de bijnaam "De hemelse man" gekregen, omdat hij voor de politie niet zijn naam wilde noemen. Vaak vertelde Yun *dat zijn woonplaats in de hemel was*.

Hij werd geboren in 1958, als de vierde van vijf kinderen, in het boerendorpje Liu Lao Zhuang, in het district Nanyang, in het zuiden van de Chinese provincie Henan. Zijn moeder was christen, zijn vader kwam later tot geloof.

Yun slaagde er vier jaar geleden in China te ontvluchten. Hij houdt zich nu bezig met de uitzending van Chinese zendelingen wereldwijd. De organisatie waarvoor hij werkt, heet "Back to Jerusalem", een missionaire beweging die het Evangelie wil verbreiden in het gebied tussen China en Jeruzalem, de bakermat van de drie belangrijke godsdiensten Jodendom, hindoeïsme en de islam.

Volgen

Yun begon zelf op 16-jarige leeftijd de Heere te volgen, zoals hij dat zelf in zijn eenvoud verwoordt. Het was een moeilijke tijd, midden in de Culturele Revolutie, waarbij miljoenen mensen de dood vonden. Zijn levensverhaal, dat recent verscheen onder de titel "De hemelse man. Het opmerkelijke waargebeurde verhaal van de Chinese christen Broeder Yun" (uitg. Medema, Vaassen), laat zien hoeveel verschrikkelijke martelingen hij onderging. Het doet de haren te berge rijzen. Zijn behandeling was zo vreselijk dat zijn eigen vrouw Deling hem bij haar eerste bezoek aan de gevangenis niet eens herkende. Hij kreeg stroomschokken toegediend en men stak gloeiend ijzer onder de nagels; bewakers en medegevangenen urineerden over hem heen; eindeloos werd hij geschopt, geslagen en getreiterd, opgesloten in eenzame of juist overvolle cellen, dagelijks politiek gehersenspoeld. Het staat allemaal uitvoerig genoteerd in het boek "De hemelse man".

Maar er gebeurden ook vele wonderen. Yun groeide op zonder Bijbel. Hij bad God uitdrukkelijk om een exemplaar. Hij kreeg een visioen dat hij ergens een Bijbel kon krijgen, wat later uitkwam. Zijn leven getuigt van verschillende dromen en visioenen, die laten zien dat de Geest mensen kan bereiken op plaatsen waar Woordbediening, gemeentelijke samenkomsten en het lezen van een Bijbel grotendeels afwezig zijn.

Wonderlijke ontsnappingen maakte Yun mee. Zo ontsnapte hij uit een van de zwaarst bewaakte gevangenissen, Zhengzhou in Henan. Hij liep gewoon langs de bewakers die met verblindheid waren geslagen, de hoofdboort uit. Buiten nam hij een taxi naar zijn familie. Bij zijn eerste gevangenschap onthield Yun zich 72 dagen van eten en drinken. De eerste maaltijd die hij daarna kreeg, bestond uit een aantal crackers en vruchtensap. Daarmee vierde hij het avondmaal.

Gekooïd

Yuns verzet richtte zich tegen de patriottische Drie-Zelfkerk in China. Dat is de officiële kerk in China. Yun was in 1982 aanwezig geweest bij de oprichtingsvergadering. Het was voor hem een heilloze weg, omdat de kerk geheel aan de leiband van de staat (dus de communistische ideologie) liep. De staat kreeg op deze manier christenen onder controle en kon zijn eigen politieke agenda binnen deze kerken afwerken. Yun: "Voor ons zijn de Drie-Zelfgelovigen net gekooide vogels. Ze hebben de mogelijkheid om tot de Heere te zingen, maar ze zijn daarin gekortwiek. Ze zijn wel vrij om te zingen, maar alleen binnen de grenzen die hun van bovenaf opgelegd zijn. In de huisgemeenten genieten we de vrijheid om te vliegen waarheen God ons leidt en om vanuit het diepst van ons hart Hem lof te zingen. We zijn uit de kooi bevrijd en we zijn niet van plan ooit terug te keren! Waarbij ik overigens niet ontken dat zich in deze kerk oprechte christenen bevinden."

Yuns leven en werken in de kerk toont verrassende parallellen met de situatie in het voormalige Oostblok. Ook daar geen onderwerping aan de door de staat gecontroleerde kerkleiding, omdat alleen Jezus het Hoofd van de gemeente is. Ook daar talloze arrestaties en vervolgingen. Het gevolg daarvan was dat Yun verschillende jaren in gevangen- en strafkampen heeft doorgebracht. Yun geldt als een onruststoker, een verstoorder van de openbare orde. "De andere kant van deze verschrikkingen was dat het Evangelie ook op deze manier verspreid kon worden in gevangenissen. Ik ken vele medegevangenen en bewakers die tot geloof zijn gekomen."

Niet pessimistisch

Yun was twee dagen in Nederland. Ik sprak hem tijdens een maaltijd in een Chinees restaurant in Amersfoort. Zichtbaar geniet hij van zijn eigen omgeving, van zijn vrijheid, van de overdadige maaltijd. Na afloop van de maaltijd gaat hij hardop met de Chinese eigenaar van het restaurant en met enkele personeelsleden in gebed. Daarna volgt er een gesprek tussen hen. Yun weet de goede dingen van het leven te waarderen. Als ik aan mijn Engelse tolk vraag waar het levendige gesprek over ging, zegt ze: "Over het eten!"

Yun wil het christen zijn in alle aspecten van het leven uitdragen. Hij is niet pessimistisch over de toekomst van de kerk in China. De gemeenteleider ziet een voorzichtig herstel van de kerken in de toekomst, maar hij blijft terughoudend. "Het lijkt er wel op dat de vrijheid groter wordt, maar de Chinese kerk wordt nog steeds vervolgd. Zolang de communistische staatsideologie gehandhaafd blijft, zal er altijd stille vervolging blijven. Veel beperkingen zijn vastgelegd in de wet. Daarom zal er nooit een vrijheid zijn zoals in het Westen. We kennen hier een systeem waarbij alle mensen gecontroleerd worden. Je kunt niet zo maar overal naartoe gaan in China. In veel gebieden kun je je niet vrij bewegen. Het feit dat u als journalist mij vragen stelt, is bij ons ondenkbaar. China was gewoonlijk gevoelig voor kritiek vanuit het Westen, maar sinds het lid is geworden van de Wereldhandelsorganisatie is er geen vrees meer voor het buitenland."

Arrestaties

De huisgemeenteleider schat het aantal christenen in China die lid zijn van de huisgemeenten tussen de 80 en 100 miljoen. "Ook onder hen zijn veel naamchristenen, zodat het aantal wedergeboren christenen vermoedelijk op 50 miljoen ligt", aldus Yun. Het aantal geloofsgevangenen in China schat hij op honderd. "Dat is beduidend minder dan vroeger, maar arrestaties en boetes zijn nog aan de orde van de dag. Meestal komen deze mensen weer vrij na betaling. Maar het bewijst dat het systeem nog niet veranderd is."

Yun spreekt over een opwekking in de kerk van China. "Die is zeven jaar geleden in het hart van China begonnen en verspreidt zich nu meer naar omliggende provincies en vooral naar minderheden. Steeds meer mensen leren Jezus kennen als hun Verlosser. Ook onder partijleden zijn er steeds meer die tot geloof komen. Waren tot 1989 vooral oudere boeren lid van de gemeenten, sindsdien zijn vele goed opgeleide studenten en regeringsfunctionarissen Christus gaan volgen. Verscheidene aanhangers van de Communistische Partij hebben hun lidmaatschap opgezegd."

Buitenlandse zendelingen

Buitenlandse zendelingen blijven een grote zorg voor Yun. "Hun invloed leidt nogal eens tot verdeeldheid onder Chinese christenen. Ik weet dat er onder hen zijn die de Chinese kerk een warm hart toedragen en die werkelijk het Evangelie willen brengen, al is het nog steeds verboden om openlijk te evangeliseren. Deze mensen zijn van harte welkom. Maar er zijn er ook velen die alleen hun eigen opvattingen willen verbreiden. Deze mensen kunnen beter thuisblijven."

Huisgemeenten kennen geen denominaties zoals in het Westen. "Het lijden heeft de kerk één gemaakt", zegt Yun. "Veel verdeeldheid is er de afgelopen tijd gekomen doordat westerse theologische literatuur is ingevoerd. Huisgemeenten hebben vooral behoefte aan praktische theologische literatuur tot opbouw van de gemeenten. Hoe verschillend de huisgemeenten ook zijn, ze hebben één hart voor het Evangelie en dezelfde hartstocht voor het Koninkrijk van God. Die kracht mogen westerse christenen niet breken."

DE HEMELSE MAN

Een opmerkelijk waar gebeurd verhaal van de Chinese Christen Broeder Yun

Te verkrijgen bij: **UITGEVERIJ MEDEMA**, POSTBUS 13, 8170 AC VAASSEN

Wanneer u bent aangesproken door het verhaal in dit boek, roept de uitgever u op om de Chinese Kerk te steunen.

www.backtojerusalem.com

Vaassen, voorjaar 2004 Henk Medema, uitgever

Voorwoord door Xu Yongze

Het Evangelie van de Heere Jezus Christus laat al meer dan duizend jaar zijn invloed gelden in heel China, in voor- en tegenspoed, door overwinningen en beproevingen heen.

In 1949 begon de vervolging van Gods volk en sindsdien hebben de kerken te maken gehad met alle mogelijke soorten aanvallen. Tegen 1958 waren alle zichtbare kerken door de regering gesloten. Mao's vrouw, Jiang Qing, vertelde buitenlandse bezoekers: 'Het christendom is in China alleen nog op de geschiedkundige afdeling van musea te vinden. Het is dood en begraven.'

Na een bezoek in de jaren zeventig rapporteerde een delegatie Amerikaanse christenen: 'Er is in heel China niet één christen over.'

Aan het begin van het boek Genesis lezen we dat de aarde 'woest en ledig was, en de duisternis lag op de vloed en de Geest Gods zweefde over de wateren' (Gen.1:2). Zo was het op dat moment ook gesteld met de Chinese kerk. De kerk in China was, in ieder geval voor zover zichtbaar, dood. In die dagen durfde niemand hardop te verkondigen: 'Jezus is Heere!' De kerk was van top tot teen ontmanteld en in praktisch alle opzichten verdwenen.

'En God zeide: Er zij licht; en er was licht. En God zag, dat het licht goed was, en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis' (Gen. 1:3). Gelukkig dienen we een God die weet hoe Hij doden moet opwekken! Ik geloof dat God de atheïstische regering heeft toegestaan de oude structuur van de Chinese kerk te vernielen, zodat Hij haar geheel volgens zijn voornemen kon herbouwen. Hij begon met weinig en heeft er veel van gemaakt!

Het simpele feit dat de Chinese kerk gegroeid is en vandaag de dag bestaat uit een menigte van tientallen miljoenen, is niet alleen een bewijs van het bestaan van God, maar ook van zijn onvergelijkelijke macht.

In de jaren zeventig begon de Chinese kerk als een rozenknopje dat lange tijd gesloten is geweest, te ontluiken en onthulde ze haar schoonheid en leven opnieuw aan de wereld. In die tijd kwam een jongeman uit de provincie Henan tot de Heere Jezus Christus, en wijdde zijn leven toe aan het volgen van zijn Heere en Meester. God gebruikte zijn leven op een opmerkelijke manier.

Door bijna dertig jaar van beproeving heen heeft broeder Yun mogen zien hoe Gods genade in zijn leven uitgestort werd, overvloeiend tot een zegen voor velen. Hij is een van de door God gekozen leiders voor deze generatie, een groot strijder en een trouwe arbeider. Zijn bediening werd gevolgd door vele tekenen, wonderen en krachten, een

bevestiging van het feit dat hij werkelijk een apostel van het geloof is (zie 2 Cor. 12:12). Hij is een man van onberispelijke integriteit en karakter, een nobel mens, een goede echtgenoot en vader. De kracht van broeder Yun vindt zijn oorsprong in de vreugde des Heren. Zijn aanstekelijke glimlach kan een hele kamer verlichten.

Nadat ik het boek van broeder Yun gelezen had, was ik diep ontroerd. Ik vond het ontzettend jammer dat ik deze dierbare broeder pas twintig jaar ken, de periode waarin we samen, hand in hand, in China gewerkt hebben.

Ik verklaar dat elk verhaal in dit boek waar gebeurd is. Ik was zelf aanwezig bij veel van de gebeurtenissen die op deze bladzijden beschreven staan. Ik voel me enorm vereerd dat ik broeder Yuns collega en beste vriend mag zijn. Hoewel hij mij altijd geëerd heeft als een geestelijke oudste en me respecteerde als zijn voorganger, voel ik een wederkerig respect. Toen ik trouwde, heb ik broeder Yun gevraagd de trouwdienst te leiden en ons te zegenen.

Ik heb dit boek gelezen met een hart vol dankbaarheid aan God en ik wil het van harte bij u aanbevelen als een betrouwbaar getuigenis van de grote dingen die God in de kerk in China gedaan heeft.

Xu Yongze

Voorzitter van de Sinieten Broederschap voor leiders van huisgemeenten in China

P.s. In deze digitale versie worden slechts enkele hoofdstukken uit het boek overgenomen. Zie voor de overige waardevolle hoofdstukken het gedrukte boek.

Hoofdstuk 1 Een nederig begin

Mijn naam is Liu Zhenying. Mijn christen-vrienden noemen me Broeder Yun. Op een ochtend in de herfst van 1999 werd ik wakker in de stad Bergen in het westen van Noorwegen. Mijn hart ging tekeer en vanbinnen borrelde de opwinding omhoog. Ik had in kerken door heel Scandinavië gesproken, getuigd van de Chinese huisgemeenten en christenen uitgenodigd om met ons mee te doen in het evangeliseren in heel China en de landen daaromheen. Mijn gastheren hadden me gevraagd of ik het leuk vond om het graf van Marie Monsen te bezoeken, een geweldige Lutherse zendeling die tussen 1901 en 1932 machtig door God gebruikt is voor een opwekking in de kerk in de verschillende delen van mijn vaderland. Haar bediening had in het bijzonder effect in het zuiden van de provincie Henan, waar ik vandaan kom.

Mevrouw Monsen was klein van stuk, maar een reuzin in Gods koninkrijk. De Chinese kerk werd niet alleen getroffen door haar woorden, maar ook bijzonder uitgedaagd door haar levensstijl van opoffering. Ze was een volledig toegewijde, standvastige volgeling van Jezus Christus en een voorbeeld voor ons wat het lijden en verdragen voor de Heere betreft.

God heeft Marie Monsen op een krachtige manier gebruikt; vele wonderen, tekenen en krachten volgden haar bediening. Ze keerde in 1932 terug naar Noorwegen om voor haar hoogbejaarde ouders te zorgen en op dat moment was haar werk in China voltooid. Ze keerde nooit terug naar China, maar haar erfenis van standvastig geloof, onuitblusbare ijver en de noodzakelijkheid van veranderde harten die volledig toegewijd zijn aan de zaak van Christus, leeft voort in de Chinese kerk van vandaag.

Nu had ik het grote voorrecht om haar graf in haar thuisland te bezoeken. Ik vroeg me af of er al eens eerder een Chinese christen het voorrecht had gehad dat mij vandaag te wachten stond. Toen ze naar ons deel van China kwam, waren er maar weinig christenen en de kerk was zwak. Vandaag de dag zijn er miljoenen gelovigen. Ik was van plan God na mens hen te danken voor haar leven.

Onze auto kwam tot stilstand bij de begraafplaats, gelegen op de helling van een heuvel in een smalle vallei waar een riviertje door stroomde. We liepen een paar minuten rond en hoopten dat we haar naam op een van de honderden grafstenen zouden zien. Toen we Monsens graf niet meteen konden vinden, wandelden we naar het kantoor om daar om hulp te vragen. De administrateur herkende haar naam niet, dus hij keek in een boek waar de namen in stonden van de doden die daar begraven lagen. Nadat hij wat heen en weer gebladerd had, vertelde hij me iets wat ik bijna niet kon geloven. 'Marie Monsen is hier miderdaad in 1962 begraven. Maar haar graf werd al jarenlang met meer verzorgd, dus op dit moment is het niet meer dan een leeg perceel zonder grafsteen.'

In de Chinese cultuur wordt de herinnering aan mensen die grote dingen gedaan hebben, nog generaties lang in ere gehouden. De lokale gelovigen legden uit dat er nog steeds veel respect was voor Marie Monsen en dat mensen op verschillende manieren eer bewezen aan haar herinnering, bijvoorbeeld door het publiceren van haar biografie, tientallen jaren na haar dood. Maar in mijn ogen was dit graf zonder gedenkteken een belediging die ongedaan gemaakt moest worden.

Ik was bijzonder bedroefd. Met een bezwaard hart sprak ik de Noorse christenen die bij me waren streng toe: 'Jullie moeten deze vrouw van God eer bewijzen! Ik geef jullie twee jaar om een nieuw graf en een nieuwe steen te regelen, ter herinnering aan Marie Monsen. Als jullie dat niet doen, zal ik persoonlijk zorgen voor een aantal

christen-broeders die helemaal van China naar Noorwegen zullen lopen om er een te bouwen! Veel broeders in China zijn vaardige steenhouwers omdat ze vanwege het evangelie jaren in werkkampen hebben doorgebracht. Als het jullie niet voldoende interesseert, zullen zij meer dan bereid zijn om het te doen!

Ik ben geboren in 1958, het Chinese schrikkeljaar - de vierde van de vijf kinderen in ons gezin. Ik kwam ter wereld in een oud, traditioneel boerendorpje, Liu Lao Zhuang in het district Nanyang, in het zuiden van de Chinese provincie Henan.

Henan heeft bijna honderd miljoen inwoners - China's dichtstbevolkte provincie. Ondanks dat ben ik opgegroeid in een gebied met veel ongerepte natuur - volop heuvels om te beklimmen en bomen om in te klauteren. Hoewel het leven moeilijk was, herinner ik me ook momenten uit mijn kindertijd dat ik ontzettend veel plezier had.

Alle zeshonderd inwoners van ons dorp waren boeren, en dat zijn ze nog steeds, tot op de dag van vandaag. Er is niet veel veranderd. We verbouwden voornamelijk aardappelen, maïs en tarwe. We verbouwden ook kool en andere soorten wortelgewassen.

Ons huis was een simpel bouwwerk van aangestampte gedroogde modder. Het dak was gemaakt van stro. De regen vond altijd wel een gaatje in het dak en in de winter drong de ijzige wind altijd binnen door de kieren in onze muren. Als de temperatuur tot onder het vriespunt daalde, verbrandden we het afval van de maïskolven om warm te blijven. We konden ons geen kolen veroorloven.

In de zomer was het vaak zo heet en vochtig dat we het 's nachts niet uithielden in ons slecht geventileerde huis. Dan sleepten we de bedden naar buiten en ons hele gezin sliep, samen met de rest van het dorp, buiten in de koelere lucht.

'Henan' betekent 'ten zuiden van de rivier'. De enorme Gele Rivier stroomt door het noordelijk deel van de provincie. De veelvuldige overstromingen hebben de mensen die vlakbij de waterkant wonen eeuwenlang ellende gebracht. Dat wisten we wel toen we opgroeiden, maar voor ons gevoel was het noorden van Henan miljoenen kilometers bij ons vandaan.

Ons dorpje lag genesteld in de heuvels van het zuidelijk deel van de provincie, op veilige afstand van vernietigende overstromingen en invloeden van buitenaf. Wij maakten ons alleen maar druk om de volgende oogst. Ons leven draaiden volledig volgens de cyclus van ploegen, planten, begieten en oogsten. Mijn vader zei altijd dat het al een worsteling was om aan genoeg voedsel te komen. In het veld waren alle handen nodig, dus al vanaf jonge leeftijd werd er van mij verwacht dat ik, samen met mijn broers en zussen, mijn steentje bijdroeg. Als gevolg daarvan heb ik niet de gelegenheid gehad om veel naar school te gaan.

In andere delen van China hebben de inwoners van Henan de reputatie dat ze zo koppig zijn als ezels. Misschien is het die koppigheid waardoor de mensen uit Henan het christendom niet hebben aangenomen toen het ons in 1884 voor het eerst door protestantse zendelingen gebracht werd. Veel zendelingen hebben in Henan gearbeid zonder veel zichtbaar succes. In 1922, na bijna veertig jaar inzet van zendelingen, waren er in de hele provincie slechts 12.400 gelovigen.

Zij die de religie van de 'buitenlandse duivels' accepteerden, werden uitgelachen en verbannen door de gemeenschap waarin ze leefden. Vaak leidde de tegenstand na verloop van tijd tot meer gewelddadige uitingen. Christenen werden geslagen. Sommigen werden zelfs vermoord om hun geloof. De zendelingen hadden ook te

maken met hevige vervolging. Zendingen werden door velen beschouwd als werktuigen van het imperialisme en kolonialisme, door hun vaderland gestuurd om het hart en de geest van het Chinese volk te overheersen, terwijl hun regeringen het land van zijn natuurlijke rijkdommen beroofde.

De gewelddaden tegen buitenlanders bereikten hun top in 1900, toen een geheime organisatie, *De Bokkers*, een landelijke aanval tegen buitenlanders in gang zette. Het lukte de meesten om aan het bloedbad te ontsnappen, maar veel zendingen hadden zich gevestigd in de afgelegen landelijke gebieden van China, ver van de veiligheid van de grote kuststeden. De Bokkers hebben meer dan 150 zendingen op beestachtige wijze afgeslacht en daarnaast duizenden van hun Chinese bekeerlingen. Die dappere mensen die gekomen waren om onze natie te dienen, zichzelf op te offeren en ons de liefde van de Heere Jezus Christus te brengen, werden afgeslacht. Ze waren gekomen om ons Christus te verkondigen en onze levensomstandigheden te verbeteren door de bouw van ziekenhuizen, weeshuizen en scholen. Wij beloonden hen met de dood.

In de periode daarna dachten sommige mensen dat de gebeurtenissen van 1900 voldoende waren om de zendingen af te schrikken ooit nog terug te keren naar China. Ze hadden het mis.

Op 1 september 1901 meerde een groot schip af in de haven van Shanghai. Een jonge, alleenstaande vrouw uit Noorwegen wandelde de loopplank af en zette voor het eerst voet op Chinese bodem. **Marie Monsen** maakte deel uit van de golf nieuwe zendingen die zich, geïnspireerd door de martelaren van het jaar daarvoor, hadden toegewijd aan een fulltime bediening als zending in China.

Monsen bleef meer dan dertig jaar in China. Gedurende een bepaalde periode woonde ze in mijn district, Nanyang, waar ze de kleine groep Chinese gelovigen die ontstaan was, bemoedigde en onderwees.

Marie Monsen was anders dan de meeste andere zendingen. Ze maakte zich niet al te druk over de indruk die ze op de Chinese kerkleiders maakte. Ze zei vaak tegen hen: 'Jullie zijn een stelletje hypocrieten! Jullie belijden Jezus Christus met je lippen, maar ondertussen zijn jullie harten niet volledig aan Hem toegewijd! Toon berouw voor het te laat is om aan Gods oordeel te ontsnappen!' Ze bracht vuur van het altaar van God.

Monsen vertelde de christenen dat het niet genoeg was om de levens van wedergeboren christenen te bestuderen, maar dat ze zelf radicaal opnieuw geboren moesten worden om het koninkrijk der hemelen binnen te kunnen gaan. Met dergelijk onderwijs nam ze de nadruk weg die er lag op verstandelijke kennis, en liet ze zien dat ieder mens tegenover God persoonlijk verantwoordelijk is voor zijn eigen innerlijke geestelijke leven. Harten raakten overtuigd van zonde en het vuur van opwekking laaide op in de dorpen in Centraal-China, waar ze ook kwam.

In de jaren veertig predikte een andere westerse zending het evangelie aan mijn moeder, die op dat moment twintig jaar oud was. Hoewel ze het niet helemaal begreep, was ze diep onder de indruk van wat ze gehoord had. Ze vond het vooral fijn om te zingen en om te luisteren naar de Bijbelverhalen die verteld werden door kleine teams van evangelisten die het platteland rondtrokken. Niet lang daarna begon ze naar de kerk te gaan en ze wijdde haar leven toe aan Jezus Christus.

In 1949 werd China een communistisch land.

Binnen enkele jaren werden alle zendingen verdreven, kerkgebouwen werden

gesloten en duizenden Chinese voorgangers werden in de gevangenis gegooid. Velen van hen stierven. Mijn moeder zag hoe de zendelingen begin jaren vijftig uit Nanyang vertrokken. Ze is nooit vergeten hoe ze met tranen in hun ogen op weg gingen naar de kust, begeleid door een gewapend escorte. Hun bedieningen voor de Heere waren tot een abrupt einde gekomen.

In één stad in China, Wenzhou in de provincie Zhejiang, werden in 1950 negenenveertig voorgangers naar werkkampen vlakbij de Russische grens gestuurd. Velen van hen kregen wegens hun 'misdad', het prediken van het evangelie, straffen tot twintig jaar. Van deze negenenveertig voorgangers is er slechts één naar huis teruggekeerd. De andere achtenveertig stierven in de gevangenis.

In het gebied waar ik woonde, Nanyang, werden gelovigen gekruisigd tegen de muren van hun kerken omdat ze Christus niet wilden verloochenen. Anderen werden vastgeketend aan paarden en voertuigen en net zo lang meegesleept tot ze dood waren. Eén voorganger werd vastgebonden en aan een lang touw vastgemaakt. De autoriteiten, woest omdat deze man van God weigerde zijn geloof te verloochenen, gebruikten een geïmproviseerde kraan om hem hoog in de lucht te hijsen. Voor het oog van honderden getuigen, die waren gekomen om hem vals te beschuldigen van 'contrarevolutionaire praktijken', vroegen zijn vervolgers de voorganger voor de laatste keer of hij zijn overtuiging wilde opgeven. Hij schreeuwde terug: 'Nee! Ik zal de Heere die mij gered heeft nooit verloochenen!' Het touw werd losgelaten en de voorganger stortte naar beneden, tegen de grond.

Na inspectie ontdekten zijn kwellers dat de voorganger nog niet dood was, dus ze hesen hem nogmaals op en lieten het touw opnieuw los om er echt een einde aan te maken. In dit leven was de voorganger dood, maar hij leeft verder in de hemel, met de beloning van iemand die tot het einde toe trouw geweest is.

Het leven was niet alleen moeilijk voor christenen. Mao lanceerde een experiment dat 'De grote sprong voorwaarts' genoemd werd en dat leidde tot een omvangrijke hongersnood in heel China. Het was in feite een grote sprong achteruit voor de natie. In mijn provincie Henan zijn naar schatting acht miljoen mensen van de honger gestorven.

In deze moeilijke tijden raakte de kleine, jonge kerk in Nanyang, de stad waar ik vandaan kwam, verstrooid. De gemeenteleden waren als schapen zonder herder.

Mijn moeder ging ook niet meer naar de kerk. In de decennia die daarop volgden, met een totaal gebrek aan christelijke gemeenschap en zonder het Woord van God, vergat ze het grootste deel van wat ze als jonge vrouw geleerd had. Haar relatie met de Heere bekoelde.

Op 1 september 2001 - precies honderd jaar na de dag dat Marie Monsen voor het eerst in China aankwam om aan haar carrière als zending te beginnen - kwamen meer dan driehonderd Noorse christenen bij elkaar op het kerkhof van Bergen voor een speciale ceremonie van gebed en inwijding. Er werd een prachtige nieuwe grafsteen onthuld, ter herinnering aan Monsen, betaald met bijdragen van verschillende kerken en individuele christenen. Monsens foto en haar Chinese naam waren zichtbaar op de steen, samen met de woorden:

MARIE MONSEN 1878 - 1962
ZENDELINGE IN CHINA 1901 - 1932

Toen ik de gelovigen in China vertelde dat Marie Monsens grafsteen herbouwd was, waren ze dankbaar en opgelucht.

We moeten erop letten dat we ons de offers blijven herinneren van de mensen die God gebruikt heeft om zijn koninkrijk te bouwen. Zij zijn onze eer en ons respect waard.

2. De honger gestild

'Hoor naar Mij, gij kustlanden, en luistert, gij natiën in de verte. De Heere heeft mij geroepen van mijn moeders lijf aan, van de schoot mijner moeder aan heeft Hij mijn naam vermeld.' Jesaja 49:1

De Heere riep mij om Hem te volgen toen ik 16 jaar oud was. Het was toen 1974 en de Culturele Revolutie was in heel China nog in volle gang.

Mijn vader was op dat moment ziek. Hij leed aan een ernstige vorm van astma, die zich ontwikkelde tot longkanker. De kanker zaaide daarna uit naar zijn maag. De dokter had hem verteld dat hij niet genezen kon worden en dat hij binnenkort zou sterven. Tegen mijn moeder werd gezegd: 'Er is geen hoop voor uw man. Ga naar huis en bereid u voor op zijn dood.'

Elke avond als mijn vader in bed lag, kon hij nauwelijks lucht krijgen. Hij was een zeer bijgelovige man, dus hij had aan een paar burens gevraagd of ze de plaatselijke Daoïstische priester wilden halen om de demonen uit te drijven. Mijn vader geloofde namelijk dat hij ziek was geworden omdat hij geesten boos gemaakt had.

Mijn vaders ziekte slokte al ons geld op, onze bezittingen en onze energie. Vanwege de armoede kon ik tot ik negen jaar was niet naar school, en toen ik zestien was moest ik weer van school vanwege de kanker van mijn vader. Mijn broers, zussen en ik waren gedwongen om bij onze burens en vrienden om voedsel te gaan bedelen om te kunnen overleven.

Mijn vader was kapitein geweest in het nationalistische leger. Omdat hij tegen de communisten gevochten had, werd hij gehaat door de andere dorpelingen en vervolgd tijdens de Culturele Revolutie. In de strijd had hij veel mannen gedood en zelf was hij er ook bijna aan onderdoor gegaan. Op een van zijn benen had hij twaalf kogellittekens.

Toen ik geboren werd, noemde mijn vader me 'Zhenying', wat 'held van het garnizoen' betekent.

Pa had een geduchte reputatie. De burens ontlieden hem vanwege zijn opvliegende karakter. Toen de Rode Garde hem tijdens de Culturele Revolutie van misdaden beschuldigde, heeft hij veel strenge ondervragingen en hevige pakken slaag te verduren gehad. Hij verloor echter nooit zijn moed, hij weigerde ook maar een 'misdrijf' te bekennen en gaf geen antwoord als ze hem vroegen hoeveel mannen hij gedood had. Hij hield koppig vol en werd liever geslagen of zelfs vermoord dan dat hij ze vertelde wat ze wilden horen.

Mijn vader had twee kanten. De meeste mensen wisten alleen dat hij ontzettend taai was en een slecht humeur had. Dat was waar. Hij leerde zijn kinderen twee belangrijke dingen: ten eerste dat we hard en wreed tegen anderen moesten zijn en ten tweede dat we altijd hard moesten werken.

Maar ik herinner me ook zijn vriendelijke kant. Hij probeerde zijn vrouw en kinderen altijd te beschermen tegen kwaad van buitenaf. Over het algemeen had ik een erg goede relatie met mijn vader.

We hoopten dat mijn vader beter zou worden, maar zijn toestand verslechterde. Mijn moeder stond onder grote druk; ze zag de dreiging dat ze haar vijf kinderen in haar eentje moest grootbrengen steeds dichterbij komen. Ze wist niet wat er met ons zou

gebeuren als vader stierf. Het leek allemaal zo hopeloos dat ze zelfs met het idee van zelfmoord speelde.

Op een nacht lag mijn moeder in bed, ze was nauwelijks wakker. Plotseling hoorde ze een heldere stem, vriendelijk en medelevend: 'Jezus houdt van je.' Ze knielde op de vloer, beleed onder tranen haar zonden en wijdde zich opnieuw toe aan de Heere Jezus Christus. Net als de verloren zoon kwam mijn moeder thuis bij God.

Ze riep onmiddellijk de hele familie bij elkaar om tot Jezus te bidden. Ze zei tegen ons: 'Jezus is de enige hoop voor vader.' Toen we hoorden wat er gebeurd was, wijdden we allemaal ons leven toe aan God.

Daarna legden we onze handen op mijn vader en de rest van de nacht baden we een eenvoudig gebed: 'Jezus, genees vader! Jezus, genees vader!'

De volgende ochtend voelde mijn vader zich al een stuk beter! Voor het eerst sinds maanden had hij trek in voedsel. Binnen een week was hij volledig hersteld en de kanker spoorloos verdwenen! Het was een geweldig wonder van God.

In onze familie vond een opwekking plaats en ons leven veranderde drastisch. Het was zo'n bijzonder krachtige tijd dat alle vijf kinderen God nu nog steeds volgen, al bijna dertig jaar nadat mijn vader genezen werd.

Mijn ouders waren God zo dankbaar voor wat Hij gedaan had, dat ze het goede nieuws onmiddellijk wilden delen met alle andere inwoners van ons dorpje. In deze dagen was het verboden om vergaderingen of publieke samenkomsten te houden, maar mijn ouders bedachten een plan. Ze stuurden ons, de kinderen, eropuit om vrienden en familie uit te nodigen naar ons huis te komen.

De mensen kwamen naar ons huis zonder dat ze wisten waarom ze bijeengeroepen waren. Velen van hen dachten dat vader was overleden en waren dus gekleed in begrafenis kleding! Ze waren verbijsterd toen ze bij de deur door mijn vader begroet werden, die blijkbaar goed gezond was! Toen onze familieleden en vrienden er allemaal waren, vroegen mijn ouders hen binnen te komen. Ze deden de deur op slot en bedekten de ramen. Toen legden ze uit dat vader volledig genezen was dankzij gebed tot Jezus. Al onze vrienden en familieleden knielden op de vloer en accepteerden Jezus van harte als hun Heere en Meester.

Het waren opwindende tijden. Ik had Jezus niet alleen aangenomen als mijn persoonlijke Verlosser, maar ik veranderde ook in een persoon die de Heere echt met zijn hele hart wilde dienen.

Mijn moeder had nooit leren lezen of schrijven, maar ze werd de eerste predikant in ons dorpje. Ze leidde een kleine kerk in ons huis. Hoewel mijn moeder zich niet zo heel veel van Gods Woord herinnerde, riep ze ons altijd op om ons op Jezus te richten. Wanneer wij het naar Hem uitriepen, hielp Jezus ons in zijn grote genade. Als ik terugkijk op die eerste tijd, ben ik er verbaasd over hoe God mijn moeder ondanks haar ongeletterdheid en gebrek aan kennis gebruikte. Ze had haar hart volledig aan Jezus overgegeven. Een aantal van de grootste huiskerkleiders van vandaag heeft de Heere voor het eerst ontmoet dankzij de bediening van mijn moeder.

In het begin wist ik met echt wie Jezus was, maar ik had gezien dat Hij mijn vader genezen en onze familie bevrijd had. Ik wijdde mezelf vol vertrouwen toe aan de God die mijn vader genezen en ons allemaal gered had. In die periode vroeg ik mijn moeder vaak wie Jezus nou echt was. Ze zei: 'Jezus is de Zoon van God, die voor ons aan het kruis gestorven is en onze zonden en ziekte op Zich genomen heeft. Alles wat Hij ons geleerd heeft, staat in de Bijbel beschreven.'

Ik vroeg haar of er nog woorden van Jezus overgebleven waren, zodat ik ze zelf kon lezen.

Ze antwoordde: 'Nee. Al zijn woorden zijn verdwenen. Er is niets van zijn leer overgebleven.' Dit gesprek vond plaats tijdens de Culturele Revolutie toen er nergens Bijbels te vinden waren.

Vanaf die dag wilde ik ontzettend graag een eigen Bijbel hebben. Ik vroeg mijn moeder en mijn medechristenen hoe een Bijbel eruitzag, maar niemand wist dat. Eén persoon had wel eens wat Bijbelgedeelten en liedteksten gezien die iemand met de hand had overgeschreven, maar nooit een hele Bijbel. Alleen een paar oude gelovigen konden zich herinneren dat ze vele jaren geleden wel eens een Bijbel gezien hadden. Het Woord van God was bijna niet te vinden in ons land.

Ik hongerde naar een Bijbel. Mijn moeder zag mijn wanhoop en herinnerde zich een oude man die in een ander dorp woonde. Deze man was vóór de Culturele Revolutie predikant geweest.

We begonnen samen aan de lange wandeling naar zijn huis. Toen we hem vonden, vertelden we hem van ons verlangen: 'We zouden ontzettend graag een Bijbel willen zien. Hebt u er een?'

Er verscheen onmiddellijk een bevreesde uitdrukking op zijn gezicht. Deze man had vanwege zijn geloof al bijna twintig jaar in de gevangenis doorgebracht. Hij keek naar me en zag dat ik heel jong en erg arm was, met mijn gescheurde kleren en blote voeten. Hij voelde medeleven, maar ondanks dat wilde hij me zijn Bijbel niet laten zien.

Ik neem het hem niet kwalijk. In die dagen waren er maar heel weinig Bijbels in China. Niemand mocht een boek lezen, behalve dan het kleine rode boekje van Mao. Als je gepakt werd met een Bijbel, zou die verbrand worden en je hele familie zou te midden van het dorp vreselijk geslagen worden.

De oude voorganger zei eenvoudigweg: 'De Bijbel is een hemels boek. Als je er een wilt hebben, dan moet je de God van de hemel daarom vragen. Alleen Hij kan je zo'n hemels boek geven. God is trouw. Hij geeft altijd antwoord aan mensen die Hem met hun hele hart zoeken.'

Ik vertrouwde volledig op de woorden van de oude voorganger.

Toen ik thuiskwam, nam ik een steen mee naar mijn kamer, waarop ik elke avond neerknielde om te bidden. Mijn gebed was heel eenvoudig: 'Heer, geef me alstublieft een Bijbel. Amen.' In die tijd wist ik nog niet hoe ik moest bidden, maar ik hield het meer dan een maand vol.

Er gebeurde niets. Er verscheen geen Bijbel.

Ik ging terug naar het huis van de voorganger. Deze keer ging ik alleen. Ik zei tegen hem: 'Ik heb tot God gebeden, precies zoals u gezegd had, maar ik heb nog steeds geen Bijbel gekregen en ik verlang er zo naar. Alstublieft, laat me uw Bijbel zien. Heel even maar, dan ben ik tevreden! Ik hoef hem niet eens aan te raken. Houdt u de Bijbel maar vast, ik ben al blij als ik ernaar mag kijken. Als ik er een paar woorden uit mag overschrijven, ga ik dolgelukkig naar huis.'

De voorganger zag de onrust in mijn hart. Hij sprak opnieuw tegen me: 'Als je het echt serieus meent, moet je niet alleen neerknielen en tot de Heere bidden, maar ook vasten en huilen. Hoe meer je huilt, hoe eerder je een Bijbel zult ontvangen.'

Ik ging naar huis en vanaf dat moment at of dronk ik de hele ochtend en de hele middag niets. 's Avonds at ik alleen een kleine kom gestoomde rijst. Ik huilde als een hongerig kind en riep het uit naar mijn hemelse Vader; ik wilde met zijn Woord gevuld worden. De honderd dagen daarna bad ik om een Bijbel, tot ik het niet meer uithield. Mijn ouders waren bang dat ik bezig was mijn verstand te verliezen.

Nu ik er jaren later op terugkijk, kan ik zeggen dat deze ervaring de moeilijkste was die ik ooit heb moeten verduren.

Toen, plotseling, op een ochtend om vier uur, nadat ik God maandenlang gesmeekt had mijn gebeden te verhoren, kreeg ik een visioen van de Heere terwijl ik naast mijn bed geknield zat.

In het visioen liep ik tegen een steile heuvel op en probeerde ik een zware kar voor me uit te duwen. Ik was op weg naar een dorpje, waar ik van plan was te gaan bedelen om voedsel voor mijn familie. Het kostte me ontzettend veel moeite, want in het visioen was ik verzwakt door een voortdurend vasten. De oude kar rolde bijna naar achteren en zou dan boven op mij terechtkomen.

Op dat moment zag ik drie mannen die in tegengestelde richting van de heuvel af liepen. Een vriendelijke oude man, met een heel lange baard, trok een grote kar vol vers brood achter zich aan. Er liepen nog twee mannen aan weerszijden van de kar. Toen de oude man mij zag, kreeg hij enorm veel medelijden en betoonde hij mij barmhartigheid. Hij vroeg: 'Heb je honger?' Ik antwoordde: 'Ja. Ik heb niets te eten. Ik ben onderweg om voedsel voor ons gezin te halen.'

Ik huilde omdat ons gezin zo ontzettend arm was. Vanwege de ziekte van mijn vader hadden we alle waardevolle spullen verkocht om medicijnen te kunnen kopen. We hadden niet veel te eten en hebben jarenlang bij vrienden en burens om voedsel moeten bedelen. Toen de oude man me vroeg of ik honger had, kon ik mijn tranen niet bedwingen. Ik had nog nooit eerder zo'n oprechte liefde en zulk diep medelijden ervaren.

In het visioen pakte de oude man een rode zak met brood uit zijn kar en hij vroeg zijn twee knechten die aan mij te geven. Hij zei: 'Je moet het onmiddellijk opeten.'

Ik opende de verpakking en zag dat er een vers broodje in zat. Toen ik het broodje in mijn mond stak, veranderde het plotseling in een Bijbel. In mijn visioen knielde ik onmiddellijk neer en riep ik al mijn dankbaarheid uit naar God: 'Heer, uw naam is het waard om geprezen te worden! U hebt mijn gebeden niet veracht. U hebt mij deze Bijbel gegeven. Ik wil U de rest van mijn leven dienen.'

Ik werd wakker en begon overal in het huis te zoeken naar de Bijbel. De rest van ons gezin lag te slapen. Het visioen was zo echt dat ik ontzettend verdrietig werd en luidkeels begon te huilen toen ik me realiseerde dat het maar een droom was geweest. Mijn ouders haastten zich naar mijn kamer om te zien wat er gebeurd was. Ze dachten dat ik gek geworden was door al dat vasten en bidden. Ik vertelde hun van mijn visioen, maar hoe meer ik vertelde, hoe meer zij dachten dat ik gek was! Moeder zei: 'Het is nog niet eens licht en er is niemand naar ons toe gekomen. De deur zit nog op slot.'

Mijn vader hield me stevig vast. Met tranen in zijn ogen riep hij het uit naar God: 'Lieve Heer, ontferm U over mijn zoon. Laat hem alstublieft zijn verstand niet verliezen. Ik ben bereid om weer ziek te worden als ik op die manier kan voorkomen dat mijn zoon zijn verstand verliest. Alstublieft, geef mijn zoon een Bijbel!'

Mijn moeder, mijn vader en ik knielden neer en huilden samen, met de armen om elkaar heen geslagen.

Plotseling hoorde ik een zacht geklop op de deur. Een heel vriendelijke stem riep mijn naam. Ik rende ernaartoe en vroeg door de gesloten deur heen: 'Komt u mij het brood brengen?' De vriendelijke stem antwoordde: 'Ja, we hebben hier een feestmaal voor je.'

Ik herkende de stem onmiddellijk: het was dezelfde stem als die ik in het visioen

gehoord had.

Ik deed vlug de deur open en daar, voor me, stonden dezelfde twee knechten die ik in het visioen gezien had. Eén man hield een rode zak in zijn hand. Mijn hart klopte in mijn keel toen ik de zak opende en mijn eigen Bijbel in mijn handen hield!

De twee mannen verdwenen snel in de duisternis.

Ik klemde mijn nieuwe Bijbel tegen mijn hart en viel voor de deur op mijn knieën. Ik dankte God telkens opnieuw! Ik beloofde Jezus dat ik zijn Woord vanaf dat moment als een hongerig kind zou verslinden.

Later kwam ik achter de namen van de twee mannen. De een heette broeder Wang en de ander broeder Sung. Ze kwamen uit een dorp dat ver van het mijne verwijderd lag. Ze vertelden me over een evangelist die ik nog nooit ontmoet had. Hij had tijdens de Culturele Revolutie ontzaglijk geleden voor de Heere; hij was bijna gestorven aan de martelingen.

Ongeveer drie maanden voordat ik mijn Bijbel kreeg, had deze evangelist een visioen van de Heere gehad. God liet hem een jonge man zien aan wie hij zijn verborgen Bijbel moest geven. In dat visioen zag hij ons huis en de locatie van ons dorp.

Net als veel christenen in die tijd had de oude man zijn Bijbel in een kruik gestopt en hem diep onder de grond begraven, hopen dat er een dag zou komen dat hij hem weer kon opgraven en er weer uit kon lezen. Ondanks dit visioen duurde het een paar maanden voordat de evangelist besloot gehoorzaam te zijn en te doen wat God gezegd had. Hij vroeg twee andere christenen om mij de Bijbel te brengen. Zij hebben toen de hele nacht gelopen om mijn huis te bereiken.

Vanaf dat moment waren mijn gebeden tot Jezus vol van geloof. Ik vertrouwde er volledig op dat de woorden uit de Bijbel Gods woorden aan mij waren. Ik hield mijn Bijbel altijd vast. Zelfs als ik ging slapen, legde ik hem op mijn borst. Ik verslond de onderwijzingen uit de Bijbel als een hongerig kind.

Dit was het eerste geschenk dat God mij gaf als antwoord op mijn gebeden.

Toelichting van Deling, de vrouw van Yun

DELING: Rond dezelfde tijd dat God mijn man voorbereidde op een leven in dienst van het evangelie, riep Hij ook mij tot Zich en bereidde Hij me voor om Yuns partner te worden. Ik ben geboren in 1962, in het district Nanyang in de provincie Henan, in een dorpje dat Yenzhang heette. Het dorp waar Yun woonde, lag enkele kilometers verderop.

Ons gezin was ontzettend arm. Er waren zeven kinderen en er was nauwelijks kleding om aan te trekken of voedsel om te eten.

Als ik terugdenk aan mijn kindertijd, herinner ik me gelukkige tijden, afgewisseld met momenten waarop het echt een worsteling was om in teven te blijven. Ons veldje lag ruim anderhalve kilometer bij ons huis vandaan, dus we moesten elke dag op en neer lopen, al zeulend met zwaar gereedschap en andere voorwerpen. Ook onze dieren moesten we er elke dag heen brengen en weer mee terug nemen.

Wij als kinderen hadden de taak om het geooogste katoen naar huis te dragen in twee zware emmers die aan een juk over onze schouders hingen. We gleden uit in de modder. Soms hadden we meer dan een uur nodig om thuis te komen met onze lading. Het was zwaar en uitputtend werk.

Mijn leven werd gedomineerd door mijn gevecht tegen hemofilie. Als ik me sneed, duurde het heel lang voor mijn bloed stelde. Het leek wel of ik altijd bezig was mijn

handen en voeten in ouwe tappen te wikkelen om het bloeden te stelpen.

Vanwege de enorme druk waaronder ze leefde, werd mijn moeder geestelijk ziek. Overdag was ze redelijk normaal, maar 's nachts hoorden we haar vaak in zichzelf praten, lachend en huilend. Soms praatte ze tegen de muur alsof die een ander mens was.

Nadat mijn moeder het evangelie aangenomen had, kwam de vrede van God langzamerhand over haar en daardoor werd ze geestelijk weer gezond. Dat was een krachtig getuigenis voor onze familie en bureu.

Ik kwam voor het eerst tot Jezus vanwege mijn vreselijke lichamelijke aandoening. Mijn buurvrouw, een christin, deed me een eenvoudige belofte: 'Als je in Jezus gelooft, zal Hij je genezen.'

Toen ik achttien jaar was, wijdde ik mijn leven toe aan Jezus Christus. Tijdens mijn allereerste avond als gelovige werd ik voor het eerst meegenomen naar de samenkomst van een huisgemeente. Het Bureau voor Openbare Veiligheid viel binnen en we moesten allemaal te voet ontsnappen, de duisternis in. Dit was mijn eerste kennismaking met wat het betekende om de Heere te volgen!

Een paar dagen later, nadat ik gedoopt was, ontving ik in mijn slaap een duidelijk visioen van de Heere. Iemand nam me mee naar een meer met schitterend kristalhelder water. Er werd mij verteld dat ik mijn handen en mijn voeten moest wassen omdat ik overal gewond geraakt was door mijn ziekte. In het visioen doopte ik mijn handen en voeten, die onder de littekens zaten, in het water en ik zag hoe mijn huid volledig genezen en vernieuwd werd. Toen ik de volgende ochtend wakker werd, ontdekte ik dat mijn huid zo glad en zacht was als die van een pasgeboren baby! Wat er in het visioen gebeurd was, was ook in het echt gebeurd terwijl ik lag te slapen!

Tot op de dag van vandaag heb ik nooit meer last gehad van hemofilie. Door dit grote wonder was God heel werkelijk voor mij. Hoewel ons teven moeilijk was en we elke dag met vervolging te maken hadden, besloot ik Jezus te volgen, wat het me ook zou kosten.

Op hetzelfde moment als ik kwamen er nog twee jonge vrouwen tot de Heere. We gingen met ons drieën naar samenkomsten. Die samenkomsten werden in verschillende delen van het district gehouden, dus het kwam geregeld voor dat we meer dan een uur moesten lopen om er te komen.

Na afloop van de samenkomsten moest ik vaak alleen naar huis lopen. Dat was behoorlijk gevaarlijk omdat het zo donker was; bovendien liepen er 's nachts slechte mannen en wilde honden rond.

In die eerste tijd heeft God een groot wonder gedaan om me te helpen en te beschermen. Veel nachten als ik naar huis liep, zag ik een licht op mijn pad, zo'n tien meter voor me, alsof iemand een lamp vasthield en me liet zien waar ik heen moest. In de zwarte duisternis raakte ik vaak de weg kwijt, maar dan zag ik het licht weer dat me als een kleine ster liet zien hoe ik weer op de juiste weg moest komen. Het licht was er niet altijd; het kwam tevoorschijn op het moment dat ik de verkeerde kant op ging.

Door vele ervaringen als deze groeide mijn geloof snel.

3. 'Ga naar het westen en naar het zuiden'

Ik las het Woord van God elke dag, van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Als ik op het veld moest werken, verborg ik de Bijbel in mijn kleding en zodra ik de kans kreeg om te gaan zitten en te lezen, maakte ik daar gebruik van. 's Nachts nam ik de Bijbel mee als ik naar bed ging en legde ik hem op mijn borst.

In het begin was het niet gemakkelijk om mijn Bijbel te lezen omdat ik maar drie jaar naar school geweest was. Bovendien was hij geschreven in het traditionele Chinese schrift, terwijl ik de vereenvoudigde tekens geleerd had. Ik vond een woordenboek, begon nauwgezet elk teken op te zoeken en kwam langzaam steeds verder in de Bijbel.

Uiteindelijk had ik de hele Bijbel doorgelezen, dus toen begon ik per dag een hoofdstuk uit mijn hoofd te leren. Na achtentwintig dagen kende ik het hele Evangelie van Mattheus uit mijn hoofd. Ik las de andere drie Evangelieën vlug door en kwam toen bij het boek Handelingen, dat ik ook uit mijn hoofd begon te leren.

Op een ochtend rond negen uur las ik het eerste hoofdstuk van Handelingen. Ik overdacht het achtste vers: 'Maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judéa en Samaria en tot het uiterste der aarde.'

Ik wist niet precies wie de Heilige Geest was. Ik rende naar mijn moeder en vroeg het haar. Ze kon het niet uitleggen. Ze zei eenvoudigweg: 'Alles wat ik me kan herinneren, heb ik je al verteld. Waarom bid je er niet voor en vraag je God om de Heilige Geest, net zoals je Hem om je Bijbel gevraagd hebt?'

Mijn moeder kon niet lezen of schrijven en had dus maar weinig kennis van de Bijbel. Ze had alleen maar een paar teksten uit het hoofd geleerd die ze van andere gelovigen gehoord had.

Dit moment was van grote invloed op mijn leven. Ik verlangde intens naar Gods aanwezigheid en kracht en nu realiseerde ik me hoe belangrijk het is om Gods geschreven Woord te kennen.

Ik bad tot de Heer: 'Ik heb de kracht van de Heilige Geest nodig. Ik wil uw getuige zijn.' Na dat gebed viel Gods geest van vreugde op mij. Ik werd overspoeld door een diepe openbaring van Gods liefde en aanwezigheid. Ik hield tot op dat moment nooit van zingen, maar nu rolden er allemaal nieuwe aanbiddingsliederen van mijn lippen. Teksten die ik nooit eerder geleerd had. Later schreef ik de woorden op. Deze liederen worden tot op de dag van vandaag nog steeds gezongen in de Chinese huisgemeenten. Ik wachtte op leiding van de Heere en er gebeurde iets fantastisch. Op een avond, rond tien uur - voordat mijn ouders naar bed gegaan waren - had ik net een tijd van gebed gehad en had ik hoofdstuk 12 van Handelingen uit mijn hoofd geleerd. Terwijl ik in bed lag, voelde ik hoe iemand op mijn schouder tikte en ik hoorde een stem: 'Yun, Ik zal jou naar het zuiden en naar het westen sturen om mijn getuige te zijn.'

Ik dacht dat het mijn moeder was, dus ik sprong uit bed en liep naar de kamer van mijn ouders. Ik vroeg haar: 'Hebt u me geroepen? Wie heeft er op mijn schouder getikt?'

Mijn moeder zei: 'Wij hebben je niet geroepen. Ga maar weer slapen.' Ik bad nog eens en ging toen weer in mijn bed liggen.

Dertig minuten nadat ik was gaan liggen, hoorde ik een heldere stem die op dringende toon zei: 'Yun, je zult naar het westen en naar het zuiden gaan om daar het evangelie te verkondigen. Je zult mijn getuige zijn en je zult uit mijn naam spreken.'

Ik stond onmiddellijk op en vertelde mijn moeder wat er gebeurd was. Zij zei tegen me dat ik weer moest gaan slapen en me niet zo op moest winden. Ze was bang dat ik

weer bezig was mijn verstand te verliezen!

Ik knielde neer en bad tot de Heer: 'Jezus, als U tot mij spreekt, dan luister ik. Als U mij roept om uw goede nieuws te prediken, dan ben ik bereid om uw roeping voor mijn leven te aanvaarden.'

Rond vier uur de volgende ochtend kreeg ik een droom van de Heere. Ik zag dezelfde liefdevolle oude man die me in mijn vorige visioen het brood had gegeven. Terwijl hij naar me toe liep, keek hij me in de ogen en zei: 'Jij moet naar het westen en het zuiden gaan om het evangelie te verkondigen en Gods getuige te zijn.'

In mijn droom zag ik ook een grote samenkomst, met een menigte mensen. De oude man straalde een grote autoriteit uit ten opzichte van de menigte. Hij zei tegen me: 'Jij zult mijn getuige zijn voor deze mensen.' Ik voelde me ontzettend onbekwaam. Tijdens deze samenkomst kwam er een vrouw op me af die door een demon bezeten was. De oude man zei: 'Je moet haar de handen opleggen en de demon in Jezus' naam uitdrijven.' In mijn droom deed ik dat. De vrouw worstelde alsof ze in doodsnood was. Daarna was ze volledig vrij van de demonische machten die haar hadden beheerst. Alle mensen waren verbijsterd; zoiets hadden ze nog nooit gezien.

In mijn droom kwam plotseling een jongeman naar voren; hij vroeg: 'Ben jij broeder Yun? Onze broeders en zusters hebben de afgelopen drie dagen voor je gevast en gebeden. We hopen dat je naar ons toe wilt komen en het evangelie aan ons wilt verkondigen. We hebben je komst naar ons dorp ontzettend hard nodig.'

De jongeman vertelde me zijn naam, zijn leeftijd en het dorp waar hij vandaan kwam. Ik was met hem bewogen en zei: 'Ik kom morgen naar je woonplaats.'

Toen de dageraad aanbrak, riep ik vlug mijn ouders en vertelde hun dat ik het evangelie zou gaan prediken omdat Jezus Christus me dat geboden had. Mijn moeder vroeg waar ik naartoe wilde gaan. Ik zei tegen haar: 'De Heere heeft gisteravond drie keer tot mij gesproken. Hij zei: "Ga naar het westen en naar het zuiden om daar het evangelie te verkondigen." Ik wil gehoorzaam zijn aan deze hemelse roeping.'

Ik wist dat de droom die ik had gehad van God afkomstig was, dus ik was ervan overtuigd dat de dingen precies zo zouden gebeuren als ik gezien had. Ik zei tegen mijn moeder: 'Zo meteen, na mijn vertrek, zal er een jongeman uit het zuiden hiernaartoe komen. Hij is 24 jaar oud. Hij draagt een wit shirt en een grijze broek, met lappen over de knieën. De christenen in zijn dorp hebben drie dagen lang gevast en gebeden. Ze hebben mij nodig om naar hen toe te komen en van de Heere te getuigen. Vanochtend heb ik deze man in mijn droom ontmoet. Ik heb beloofd dat ik met hem mee zou gaan naar het westen en het zuiden.'

Mijn moeder begreep niet waar ik het over had, dus ik vertelde het haar nog een keer: 'Een jongeman die Yu Jing Chai heet, zal vandaag naar ons huis komen. Blijf alsjeblieft thuis om hem te verwelkomen. Laat hem niet weggaan voor ik terug ben.'

Die ochtend verliet ik mijn woonplaats en ik begon naar het westen te lopen. Toen ik een brug overstak, kwam ik een oude christen tegen die Yang heette. Hij vroeg me waar ik heen ging. Ik antwoordde: 'De Heere heeft vanmorgen drie keer tot me gesproken. Hij wil dat ik het evangelie verkondig aan het zuiden en het westen.'

Het hart van broeder Yang was diep geraakt. Hij zei: 'Ik was juist op weg naar jou toe. Mij is gevraagd om naar je toe te gaan en je mee te nemen naar het westen, naar het dorp Gao, zodat je daar het evangelie kunt vertellen. De broeders en zusters daar hebben gehoord hoe je hebt gebeden en een hemels Boek hebt ontvangen. We willen dat je komt om de woorden uit dat Boek met ons te delen. We hebben de afgelopen drie dagen voor je gebeden en gevast. Ze hebben mij gestuurd om je mee te nemen

naar onze gemeente.'

Toen we aankwamen, was het hele dorp druk bezig in de velden, want het was oogsttijd. Maar toen broeder Yang tegen hen zei: 'Dit is de man voor wie jullie gebeden hebben,' legde iedereen zijn gereedschap neer en rende naar ons toe. We gingen een huis binnen. Ik ging op de grond zitten en iedereen kwam om mij heen zitten. Ik was behoorlijk nerveus, want ik had nog nooit voor een hele groep mensen tegelijk gesproken. Zo'n dertig, veertig mensen staarden me aan; ze bekeken me nieuwsgierig en verlangden ernaar Gods Woord te horen. Ze waren zo hongerig naar de waarheid. Er waren al een paar christenen in het dorp Gao, maar het grootste deel van de mensen geloofde nog niet.

Ik zat daar met mijn ogen stijf dicht en ik hield de Bijbel boven mijn hoofd. 'Dit is de Bijbel,' verklaarde ik. 'De engel van de Heere heeft hem naar me toe gestuurd in antwoord op mijn gebeden. Als jullie een Bijbel willen hebben, moeten jullie bidden en God zoeken, net zoals ik gedaan heb.'

Ze keken me allemaal verbijsterd aan, met wijd geopende monden. De manier waarop God mij mijn Bijbel gegeven had, was voor hen een reden tot grote verwondering. Ze wilden dat ik hen zou onderwijzen. Op dat moment wist ik nog niet wat preken precies inhield. Ik kon alleen maar de hoofdstukken uit de Bijbel opzeggen die ik uit mijn hoofd geleerd had, dus ik zei het hele Evangelie van Mattheus op, van hoofdstuk 1 tot en met hoofdstuk 28.

Ik wist niet of de mensen begrepen wat ik zei, of niet. Omdat ik bang was dat ik zou vergeten waar ik was gebleven of dat ik iets weg zou laten, zei ik de tekst die ik uit mijn hoofd geleerd had snel op; mijn woorden waren als een stromende rivier.

Toen ik klaar was, werd ik vervuld met de Heilige Geest en zong ik een aantal Bijbelliederen die ik nooit eerder gehoord had.

Toen ik mijn ogen opende, zag ik dat iedereen geboeid was door Gods Woord. De Heilige Geest overtuigde hen van zonden. Ze knielden allemaal neer en beleden hun zonden terwijl de tranen over hun wangen stroomden. Die avond, hoewel ik nog maar zestien jaar oud was, leerde ik dat Gods Woord bijzonder krachtig is. Als we het met een brandend hart delen, worden veel mensen erdoor aangeraakt. Tijdens die eerste samenkomst gaven, dankzij de kracht van God, tientallen mensen hun hart aan Jezus.

Ze smeekten me om te blijven en verder uit de Bijbel te lezen. Ik zei tegen hen: 'God heeft me verteld dat ik ook naar het zuiden moet gaan om zijn getuige te zijn.' Daar waren ze helemaal niet blij mee en ze wilden me niet laten gaan! Daarom bleef ik en zei ik de eerste twaalf hoofdstukken van het boek Handelingen voor hen op. Ik beloofde hun dat ik terug zou komen naar hun dorp als ik meer Bijbelgedeelten uit mijn hoofd geleerd had en dat ik die dan met hen zou delen.

Terwijl ik me klaarmaakte om uit Gao te vertrekken, kwam er een jonge vrouw op me af. Ze vroeg me: 'Je zegt dat je naar het zuiden gaat, waar ga je precies naartoe?'

Ik zei tegen haar: 'Er is een man in het zuiden die Yu Jing Chai heet. Ik heb hem vanochtend beloofd dat ik met hem mee zou gaan naar zijn dorp.' De vrouw was verbaasd en vroeg me of ik hem kende.

'Ja, ik ken hem,' antwoordde ik. 'Waar heb je hem ontmoet?' vroeg ze.

'Ik heb hem ontmoet in een droom die God me gegeven heeft,' legde ik uit.

Terwijl ze daar voor me stond, begon ze te huilen en ze zei: 'Yu Jung Chai is mijn broer!'

Deze zuster was de eerste gelovige in haar familie. Daarna had ze haar moeder en haar broer tot de Heere geleid. Hoewel ze nu in verschillende dorpen woonden, hadden ze

alle drie, drie dagen lang voor mij gevast en gebeden. De Heere had dat allemaal samengevoegd zoals Hij alleen dat kan. De Heilige Geest werkte op een wonderbaarlijke manier.

De inwoners van Gao zeiden me liefdevol gedag, met tranen in hun ogen.

Terwijl ik het dorp achter me liet en naar huis ging, gebeurde er iets ongelooflijks. Gao ligt op ongeveer tien kilometer van het dorp waar ik woonde. Het grootste deel van de weg bestaat uit smalle paadjes, dus de reis kan wel twee uur duren. Omdat ik wist dat Yu Jing Chai waarschijnlijk thuis op me zat te wachten, besloot ik naar huis te rennen zodat hij niet lang op me hoefde te wachten.

Terwijl ik rende, citeerde ik hardop Bijbelverzen en lette ik niet erg op mijn omgeving. Plotseling, zonder dat ik iets voelde, of merkte dat er iets bijzonders gebeurde, ontdekte ik dat ik in het dorp waar ik woonde was aangekomen, zonder dat er enige tijd voorbijgegaan was! Wat een paar uur had moeten duren, duurde uiteindelijk maar een paar seconden.

Deze ervaring is moeilijk uit te leggen, maar ze was onvergetelijk. Ik geloof dat God net zo'n wonder deed als toen Hij Filippus in Handelingen 8:39-40 verplaatste: '... de Geest des Heren nam Filippus weg (...) Maar Filippus bleek te Asdod te zijn; en hij trok rond om het evangelie te prediken aan alle steden.'

Toen ik thuiskwam, was mijn moeder vervuld van blijdschap. Ze riep me niet eens bij mijn eigen naam, maar noemde me Samuël. Ze riep: 'Samuel, Samuël, de jongeman over wie je me vanochtend verteld hebt, Yu Eng Chai, is op bezoek gekomen. Hij was precies zo gekleed als jij zei.' Ik vroeg haar waar hij was, maar ze vertelde me dat hij al vertrokken was. 'O moeder!' riep ik uit, 'ik had u gevraagd om ervoor te zorgen dat hij niet zou vertrekken! In mijn droom had ik hem beloofd dat ik met hem mee zou gaan om in zijn dorp het evangelie te verkondigen.'

Mijn moeder zei: 'Maak je geen zorgen! Heb geduld en laat me uitpraten. Toen die lieve jongen hier vanmiddag naartoe kwam, wist ik dat het de jongeman was over wie jij me vanochtend verteld had. Hij heette echt Yu Jing Chai. Toen ik hem vroeg of hij broeder Yu was, was hij enorm verbaasd en wilde hij weten hoe ik wist wat zijn achternaam was. Toen vroeg ik: "Ben jij Yu Jing Chai?" Hij werd bang en smeekte me hem te vertellen hoe het mogelijk was dat ik zijn volledige naam wist. Ik vroeg: "Ben je gekomen om mijn zoon te vragen met je mee te gaan naar het zuiden om daar het evangelie te verkondigen?" Broeder Yu was verbijsterd en vroeg: "Hoe weet u dat?"

Ik legde uit: "Verschillende broeders en zusters hebben al drie dagen gevast en gebeden omdat ze graag wilden dat mijn zoon met je mee zou gaan om het evangelie aan hen te verkondigen. Maar hij is vanmorgen naar het westen gegaan en komt tegen zonsondergang weer thuis. Ga alsjeblieft zitten en drink wat water."

Toen Yu hoorde wat ik zei, was hij zo blij dat hij zich omdraaide en naar huis rende. Hij had zoveel haast dat hij zelfs zijn strohoed vergat! Hij beloofde dat hij met zonsondergang terug zou zijn om jou op te halen.'

Op dat moment, terwijl de zon langzaam onderging, liep Yu Jing Chai ons erf op. Hij was nat van het zweet vanwege de lange afstand die hij rennend afgelegd had. Hij zag er precies zo uit als in mijn droom, de nacht daarvoor. Ik pakte zijn hand en zei tegen hem: 'Jij bent broeder Yu en jij hebt samen met een aantal anderen drie dagen gebeden dat ik zou komen. Ik heb je vanochtend in een droom ontmoet. Jezus houdt van je. Ik zal met je meegaan.'

We omhelsden elkaar en huilden samen. Mijn moeder twijfelde niet langer aan mijn verstand. Nadat ze ons de handen opgelegd had en ons gezegend had, liepen we in het

donker naar zijn dorp in het zuiden. Toen we daar aankwamen zei ik weer alle Bijbelverzen op die ik uit mijn hoofd geleerd had.

Het vuur van het evangelie begon die dag in onze omgeving te branden. Niet alleen in westelijke richting, maar ook naar het zuiden. Later kregen we te maken met veel vervolging en lijden vanwege het geloof, maar in die eerste tijd was alles even wonderbaarlijk en fantastisch.

God stortte zijn Geest uit in veel wanhopige zielen. Ze dronken vol vreugde van het water van Gods Woord, als dorstige mannen in de woestijn. Hoewel ik nog maar een tiener was, heeft God me in staat gesteld om in mijn eerste jaar als christen meer dan tweeduizend mensen tot Jezus te leiden.

In deze eerste dagen was mijn begrip van 'het westen en het zuiden' nog beperkt tot de gebieden die in de buurt van mijn dorp lagen. Langzaam maar zeker, door Gods genade, werd dat gebied in de loop van de jaren uitgebreid tot heel China en zelfs tot landen buiten China.

Toen ik voor het eerst preekte, in Gao, gaf de Heere me Bijbelliederen die ik voor de mensen kon zingen. Zij schreven de woorden op zodat ze die konden onthouden.

Een van de liederen was afkomstig uit het Evangelie van Mattheus, waar Jezus ons zegt dat wanneer iemand ons op de rechterwang slaat, we hem ook de andere moeten toekeren. Een ander lied verkondigde dat we ons enorm mogen verheugen wanneer we vanwege het evangelie vervolgd worden. Weer een ander lied ging erover dat we nooit zoals Judas moesten zijn, die zijn Meester verraadde.

Toen zoveel mensen tegelijk tot Jezus kwamen, trok dat de aandacht van de autoriteiten. Alle christenen in Gao werden gearresteerd en meegenomen naar het politiebureau. De agenten eisten antwoorden op enkele vragen. 'Wie heeft die naam, Jezus, naar jullie toe gebracht? Hoe zijn jullie allemaal tot dit bijgeloof gekomen?'

De gelovigen waren vervuld met een overweldigende vreugde. Alles wat ze wilden zeggen, was: 'We zullen ons niet gedragen zoals Judas! We zullen onze Heere Jezus niet verraden!'

De agenten begonnen hen te slaan, waardoor ze nog blijer werden. Ze zeiden: 'Alstublieft, meneer, sla ons ook op de andere kant van ons gezicht!' De christenen lachten en verheugden zich.

De agenten werden moe van het slaan en uiteindelijk zeiden ze: 'Jullie christenen zijn allemaal gek!' Na een laatste waarschuwing stuurden ze hen allemaal naar huis. 4

4. Het begin van ons huwelijk

Ik dank God dat Hij ons hele gezin gered heeft.

Mijn vader is een paar jaar nadat hij op wonderbaarlijke wijze van kanker genas naar huis gegaan, naar de hemel.

Ik was tegelijkertijd verdrietig en blij. Verdrietig omdat ik mijn vader al op zo'n jonge leeftijd had verloren, maar tegelijkertijd blij omdat de Heere hem gered had. God had de ziekte van mijn vader gebruikt om ons hele gezin aan de voet van het kruis te brengen.

Mijn moeder was net als de profetes Anna. Ze 'diende God onafgebroken (...) met vasten en bidden, nacht en dag' (Lukas 2:37).

Ik dank God omdat Hij me niet alleen fantastische ouders heeft gegeven, maar ook

een heel bijzondere, rechtschape vrouw. De Bijbel zegt: 'Een degelijke huisvrouw, wie zal haar vinden? Haar waarde gaat korallen ver te boven. Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken. Zij doet hem goed en geen kwaad, al de dagen van haar leven' (Spr. 31:10-12).
In zijn genade heeft God zo'n vrouw voor mij gevonden!

Deling koos ervoor om met me te trouwen omdat ze van God hield en Hem gehoorzaam wilde zijn. Onze moeders hebben ons aan elkaar gekoppeld. Delings moeder is een bijzonder eerlijke, oprechte vrouw die van God houdt.

De eerste keer dat Deling en ik elkaar ontmoetten, vertelde ik haar: 'God heeft mij uitgekozen om zijn getuige te zijn en Hem door grote moeilijkheden heen te volgen, om de weg van het kruis te gaan. Ik heb helemaal geen geld en word steeds vervolgd door de autoriteiten. Weet je zeker dat je met me wilt trouwen?'

Ze antwoordde: 'Maak je maar geen zorgen; ik zal je nooit in de steek laten. Ik wil met jou verdergaan en samen zullen we de Heere dienen.'

We gingen samen naar het huwelijkskantoor. Nadat we enkele vragen beantwoord hadden, schreven we onze namen op het registratieformulier. De klerk vroeg Deling om te vertrekken en buiten op mij te wachten. Daarna gaf hij mij bevel om naar een andere kamer te gaan. De klerk had zich gerealiseerd dat mijn naam bij het Bureau voor Openbare Veiligheid op de lijst met gezochte personen stond. Er kwam een groepje agenten binnen en ik werd gearresteerd.

Dit was het begin van ons leven samen, maar Deling heeft me nooit in de steek gelaten en ze heeft nooit spijt gehad van het leven waar de Heere haar toe heeft geroepen. Ze heeft ervoor gekozen om de weg van het kruis te gaan.

Gedurende ons huwelijk heeft Deling onder ongelofelijke druk gestaan, van haar eigen familie, van de gemeenschap, van de autoriteiten en van welke andere zijde ook, toch is ze me volledig trouw gebleven. Ze was vastbesloten om naast me te blijven staan en heeft zelfs voor de Heere in de gevangenis gezeten.

Ik had me geen betere vrouw en partner kunnen wensen!

Een paar dagen na onze bruiloft namen mijn vrouw en ik de bus om naar een belangrijke leiderschapsvergadering te gaan. Buiten het station werd ik herkend door de leider van het Bureau voor Religieuze Zaken in ons district. Hij greep me in mijn kraag en zei: 'Sta stil! Je kunt niet ontkomen. Je gaat nu met mij mee naar het kantoor van het BOV (Bureau voor Openbare Veiligheid).' Met zijn andere hand pakte hij Delings handtas.

Plotseling drong Gods Geest erop aan dat ik weg zou rennen! Ik schreeuwde naar Deling: 'Rennen!' en met een sprong maakte ik me los uit de greep van de agent, voor hij goed en wel doorhad wat er gebeurde. Hij liet de handtas vallen en rende me achterna. Terwijl hij rende, riep hij: 'Spion! Hou de spion tegen!' Er brak een enorme chaos uit in het busstation. Ik sprong over een muur en maakte me los uit de menigte. Het was een wonder. Later zeiden mensen dat de muur veel te hoog was, dat het onmogelijk was dat een mens daaroverheen kon springen.

In de commotie kon ook Deling ontsnappen.

Het BOV kreeg de handtas van mijn vrouw weer te pakken en ontdekte zo het adres van onze ontmoetingsplaats. Ze gingen erheen en arresteerden verscheidene leiders die daar al voor de vergadering bij elkaar gekomen waren.

Toevoeging van DELING:

Ik wil graag vertellen van mijn eerste ontmoeting met Yun. Nadat ik christen was geworden, bezochten we een nabijgelegen dorpje waar eens per jaar een grootschalige doopdienst gehouden werd. Ik, als nieuwe gelovige, zou daar ook gedoopt worden.

Het was november, dus het was al erg koud. De doopdienst begon rond middernacht, dit uit veiligheidsoverwegingen. We dachten dat de agenten van het BOV niet bereid waren om midden in de ijskoude nacht uit hun warme bedden te komen om ons te arresteren, maar we hadden het mis. Het BOV kwam tegen één uur 's ochtends en arresteerde meer dan honderd christenen.

Broeder Yun was degene die de nieuwe gelovigen, onder wie ikzelf, gedoopt had. Het BOV beval ons om in twee rijen te gaan staan zodat ze onze namen konden opschrijven en ons allemaal konden identificeren. Yun stond ook in de rij, maar toen de agenten even niet opletten, ontsnapte hij. Het leek wel of God de ogen van de agenten verblind had zodat ze hem niet konden zien.

Ik had Yun al een paar keer eerder gezien omdat er op zondagavond bij hem thuis diensten gehouden werden, maar deze ervaring tijdens de doopdienst maakte een blijvende indruk. Ik dacht dat hij niet helemaal goed bij zijn hoofd was!

Zoals bij ons de gewoonte is, werd ons huwelijk helemaal door onze beide moeders geregeld. Nadat mijn moeder genezen en gered was, had ze het gevoel dat ze voor mij een voorganger moest zoeken om mee te trouwen. Yun was de enige ongetrouwde voorganger in de wijde omgeving! Mijn moeder ging op bezoek bij Yuns moeder en samen regelden ze dat wij zouden trouwen.

Deze beslissing heeft mijn moeder heel wat gekost. Toen ze aan mijn familie vertelde dat ik met een voorganger zou trouwen, werden mijn vader en mijn broers woedend. Voor hen was trouwen met een voorganger zelfs nog erger dan trouwen met een bedelaar. Ze wisten dat Yun geen geld had en dat hij dus niet in staat was om mijn familie geld te geven als bruidsschat. Ze deden alles wat ze konden om er een stokje voor te steken, maar mijn moeder hield voet bij stuk.

In die tijd was het in ons deel van China normaal dat huwelijken op deze manier werden geregeld. Tegenwoordig kiezen steeds meer jonge mensen zelf met wie ze willen trouwen, hoewel veel huwelijken nog steeds op de traditionele manier gesloten worden.

Zelfs nadat we verloofd waren, zorgde mijn familie ervoor dat ik bij Yun uit de buurt bleef, dus ondanks het feit dat zijn dorp maar anderhalve kilometer bij het mijne vandaan was, hebben we elkaar voor de huwelijksdag niet meer gezien of gesproken. Yuns vader overleed voordat we getrouwd waren, voordat ik de kans had om hem te ontmoeten.

Ik was nog maar een kind, achttien jaar oud, toen we trouwden. Mijn moeder had me verteld dat Yun een erg arme voorganger was, maar dat ik met hem moest trouwen, dus ik sprak haar niet tegen. Ik had geen flauw idee wat het huwelijk inhield. Ik kon absoluut niet weten hoe de toekomst eruit zou zien. ik was gewoon een jong, onschuldig meisje, naïef en heet eenvoudig.

Voor de bruiloft gingen Yun en ik naar het kantoor voor huwelijksregistratie om een huwelijksvergunning aan te vragen. Nadat we de formaliteiten in orde gemaakt hadden, stond ik een hele tijd buiten te wachten, maar Yun kwam maar niet. Ik besloot op een gegeven moment dat ik niet langer kon wachten en ging terug naar huis.

Pas later hoorde ik, dat toen Yun in het registratiekantoor zijn naam opschreef, de klerk ontdekte dat hij door het BOV gezocht werd omdat hij een illegale voorganger was, en dat hij ter plekke gearresteerd werd! Ze waren er al van op de hoogte dat hij in

de hele provincie het evangelie verkondigd had.

Dit was het begin van ons leven samen! Vanwege de vertraging die Yun en ik door zijn arrestatie opliepen, zat er iets meer dan een jaar tussen onze verloving en ons huwelijk.

Ons huwelijk werd gesloten op een mooie, zonnige dag, 28 november 1981. Oudste Fu leidde de ceremonie die in Yuns huis gehouden werd. Er waren meer dan twintig tafels gedekt en aan elke tafel zaten acht tot tien gasten, dus we hadden ongeveer tweehonderd gasten. In overeenstemming met onze cultuur vond de bruiloft plaats in het huis van de bruidegom en waren mijn ouders geen van beiden aanwezig. Mijn broers en zussen en Yuns hele familie waren er allemaal.

Ik herinner me dat er een preek gehouden werd en dat broeder Fu ons zegende, en toen opeens waren we getrouwd!

Tijdens onze wittebroodsweken gingen we naar een vergadering die in een andere plaats gehouden werd. Er reisde nog een zuster met ons mee. Toen we net buiten de stad Nanyang waren, werd Yun herkend door de leider van het Bureau voor Religieuze Zaken van ons district. Hij greep mijn man bij zijn kraag.

Deze zuster en ik renden naar het damestoilet en begonnen Yuns Bijbel en wat andere christelijke boeken aan stukken te scheuren omdat we wisten dat hij in grote problemen zou komen als ontdekt werd dat hij boeken had die van overzee gekomen waren.

De man begon alle misdaden uit te schreeuwen die Yun zogenaamd op zijn geweten had, en in de opwindning die dat veroorzaakte kon Yun zich losmaken en wegrennen. Ik kon me later die dag weer bij hem voegen. Drie of vier maanden nadat we getrouwd waren, gingen we allebei naar een samenkomst op dertig kilometer afstand van ons huis. Yun was gearresteerd, maar hij had het voor elkaar gekregen om uit het huis van bewaring te ontsnappen, dus vanaf die tijd was hij een gezocht persoon en kon hij niet naar huis terugkeren. Daarom vluchtte hij en predikte hij het evangelie door heel China.

Broeder Xu stelde ons voor aan Zhang Rongliang, en Yun ging met Zhang samenwerken. Xu en Zhang leidden verschillende netwerken van huis gemeenten, maar broeder Xu zei tegen mijn man: 'Wees een afgevaardigde van onze beweging, maak vrienden en wees een zegen voor Zhangs groep.'

De stress die voortkwam uit het feit dat mijn man op de vlucht was voor de politie en de dagelijkse spanningen in mijn leven waren op dat moment te veel voor me. Rond die tijd raakte ik zwanger, maar na een paar maanden eindigde deze zwangerschap in een miskraam. We verloren een klein baby'tje, een jongetje.

Het was ontzettend confronterend om naar een trein- of busstation te gaan en daar posters te zien met foto's van mijn man, met het bericht dat hij gezocht werd, dat hij een voortvluchtige was.

Mijn leven als echtgenote van Yun is tot nu toe absoluut interessant geweest! Vanuit mijn vrouwelijke instincten heb ik vaak gehunkerd naar een meer gesetteld bestaan en een gestructureerd gezinsleven, maar over het algemeen is dat vanwege vervolging niet mogelijk geweest.

5. De weg van vervolging

De kerk in onze omgeving groeide in genade en in aantal doordat God op een radicale manier veel mensen redde en hen eropuit stuurde om zielen te winnen. Het duurde echter niet lang voor we te maken kregen met tegenstand. Omdat zoveel mensen in Christus gingen geloven, werd de interesse van de autoriteiten gewekt. Vóór ons was er in ons hele dorp nog nooit één christen geweest.

Mijn moeder werd geïdentificeerd als de leider van onze kerk en werd door de autoriteiten vervolgd. Ze zetten haar een muts met enorme ezelsoren op het hoofd en paradeerden zo met haar door de straten. Ze werd gedwongen om deel te nemen aan een cursus voor 'heropvoeding' om haar 'te helpen zich van haar incorrecte zienswijze te bekeren'.

Nadat ik de leiding over onze kerk had overgenomen, verplaatste de druk zich van mijn moeder naar mij. De autoriteiten kwamen vaak bij haar over de vloer om haar te ondervragen over mijn verblijfplaats, maar over liet algemeen negeerde ze hen gewoon en deed ze net alsof ze geen woord begreep van wat ze zeiden! Na een poosje lieten ze haar met rust omdat ze dachten dat ze haar verstand verloren had.

Toen ik zeventien jaar was, werd ik voor het gearresteerd wegens het verkondigen van het evangelie. In de jaren daarna zijn we vaak gearresteerd en ondervraagd door het Bureau voor Openbare Veiligheid.

Maar in plaats van ons te verzwakken, maakte de vervolging ons juist sterker. Hoe meer verdrukking er was, hoe meer vuur en liefde wij kregen voor de verspreiding van het evangelie. We waren als de Israëlieten toen ze in Egypte in slavernij leefden: 'Maar hoe meer men hen onderdrukte, des te meer vermenigvuldigden zij zich en breidden zij zich uit, zodat men bevreesd werd voor de Israëlieten (Ex. 1:12).

Mijn vader stierf in 1977. Hij was al enige tijd zwak en ondervoed en op 66-jarige leeftijd overleed hij en ging hij naar God. De kanker waar de Heere hem in 1974 van had genezen, was echter nooit teruggekomen!

Zijn begrafenis was een bijzonder emotionele gebeurtenis voor mij. Hoewel ik wist dat hij gered was en nu in de hemel was, miste ik hem vreselijk. Hij stond volledig achter mijn bediening en hij was trots op me; hij moedigde me voortdurend aan om met mijn hele hart de Heere te dienen.

In de winter van 1978 begonnen we voor het eerst mensen te dopen. De enige veilige manier om dit te doen, was door een gat in het ijs op de rivier te hakken en de nieuwe gelovigen 's nachts in het ijzige water onder te dompelen als de politieagenten sliepen. Het kwam vaak voor dat we honderden mensen mochten dopen in de rivieren en beekjes van zuidelijk Henan. Soms deed de Heere een wonder zodat niemand het ijskoude water voelde. Sommige mensen zeiden zelfs dat het water warm was!

Tegen het eind van de jaren zeventig kwamen er dagelijks grote groepen mensen tot de Heere. Ze hadden een enorme behoefte aan onderwijs en aan versterking van hun geloof. Hoewel ik nog maar begin twintig was, werd ik beschouwd als een volwassen leider en als een van de oudere christenen omdat ik in 1974 tot de Heere gekomen was!

Het jaar 1980 was een uitzonderlijk jaar voor de kerk van Henan.

We herdenken het als het jaar waarin God voortdurend geweldige wonderen deed en mensen op Goddelijke wijze genas. Veel mensen werden op bovennatuurlijke wijze bereikt met de woorden van Jezus. In dat fantastische jaar beleefde de kerk een geweldige groei. Later werden velen van de bekeerlingen uit 1980 leiders van Gods

kerk door heel China. De provincie Henan werd het Galiléa van China, waar veel van Jezus' discipelen vandaan komen.

Tijdens een samenkomst in het gebied van Nanyang zagen honderden mensen - zowel christenen als niet-christenen - een visioen van een prachtige boot die op een zee van wolken vlak boven de plaats van samenkomst dreef. Veel zondaren hadden berouw over hun zonden en gaven hun leven aan Christus als gevolg van dit wonderlijke teken.

In het dorp Fen Shuiling ('Heuvel van Waterscheiding') lag een ongelovige na een langdurig ziekbed op sterven. Zijn familie had het evangelie nog nooit gehoord. Op een avond verscheen Jezus aan deze man en Hij zei: 'Mijn naam is Jezus. Ik ben gekomen om je te redden.'

Het dorp Fen Shuiling ligt in een afgelegen, bergachtig gebied waar nog geen evangelisten geweest waren. Er was geen kerk of voorganger, dus toen ik daar voor het eerst kwam, was ik verbaasd te ontdekken dat het evangelie al bekend was bij een groot aantal dorpelingen en dat hele gezinnen hun vertrouwen op Jezus Christus gesteld hadden. Jezus Zelf had hun het evangelie verkondigd! Deze nieuwe gelovigen hunkerden nu naar onderwijs uit zijn Woord.

In december 1980, een paar weken voor Kerst, probeerde de duivel ons op een nieuwe manier te verleiden en te bedriegen. In plaats van marteling en geweld gebruikte hij nu subtiele voorstellen en sluwe trucjes. De regering riep honderdtwintig religieuze leiders vanuit het hele land bijeen voor een vergadering. Moslims, Boeddhisten, Daoïsten en Christenen werden allemaal uitgenodigd om aanwezig te zijn.

Op dat moment wisten we niets van de patriottische Drie-Zelf Kerk die de regering aan het oprichten was. 'Drie-Zelf' stond voor de drie belangrijkste principes van deze beweging: zichzelf bekendmaken, zichzelf bedruipen en zichzelf regeren. De meeste christenen vonden dit een goede zaak en verheugden zich over het feit dat er een nieuwe dag leek aan te breken, dat christenen voortaan in vrijheid diensten konden bezoeken, zonder onderbroken of vervolgd te worden. Ik ging naar deze vergadering, helemaal openstaand voor het idee om me aan te sluiten bij een nieuwe kerk. Ik stond zelfs open voor de mogelijkheid dat ik in ons district misschien een kerkelijk leider zou worden als dat Gods wil was.

De vergadering was georganiseerd door het plaatselijke Bureau voor Religieuze Zaken, in samenwerking met het BOV. Tijdens deze vergadering wilden ze comitéleden en een voorzitter aanwijzen voor elke religie. De chef van het Bureau voor Religieuze Zaken had mij voor deze vergadering uitgenodigd omdat ik de reputatie had dat ik het evangelie verkondigde en ook omdat ik een Bijbel bezat.

Meer dan 90% van de gedelegeerden wilde dat ik voorzitter zou worden van de christelijke afdeling, maar een paar van hen probeerden me en public zwart te maken en zeiden dat ik een valse voorganger was omdat ik nooit een Bijbelschool doorlopen had.

Eén man, Ho genaamd, was mijn belangrijkste beschuldiger, omdat hij graag zelf voorzitter wilde worden. Hij beweerde dat hij al in Jezus geloofde toen hij nog in de buik van zijn moeder zat! Het was echter algemeen bekend dat Ho de Heere verloochend had tijdens de Culturele Revolutie en dat hij een extreem liberale, mensgerichte theologie aanhing.

Tijdens de vergadering kondigde Ho trots aan dat hij een beter gekwalificeerde voorganger was dan ik omdat hij op een Bijbelschool gezeten had en bovendien voor 1949 aan een zendingsschool gestudeerd had. Hij verzekerde de gedelegeerden dat hij de juiste man was om de belangen van de kerk in onze omgeving te behartigen.

Ho zei dat de regering zich tegen mij en mijn medewerkers moest verzetten omdat we overal heen gingen om illegaal het evangelie te verkondigen, zieken te genezen en demonen uit mensen uit te drijven. Ho zei dat we tegengehouden moesten worden omdat we de openbare orde verstoorden en een bedreiging vormden voor vrede en stabiliteit.

Hij begon tijdens de vergadering woedend tegen mij te schreeuwen. Ik hield zo lang mogelijk mijn mond, maar na verloop van tijd voelde ik het vuur van God in mijn binnenste opvlammen, zoals Jezus toen Hij de confrontatie aanging met de geldwisselaars in de tempel.

Toen Ho zijn toespraak beëindigd had, stond de BOV-leider op. Hij drong erop aan dat Ho door zou gaan zich uit te spreken tegen 'valse christenen zoals Yun'. Terwijl hij verheugd in zijn handen wreef, zei de leider: 'Vertel ons alsjeblieft alles wat je weet over de manier waarop Yun en zijn medewerkers de openbare orde verstoord hebben. Vertel ons over de smerige kanten van jullie christendom. Vertel ons hoe deze valse voorgangers proberen onze natie te vernietigen.'

Ho voelde zich vereerd en stond weer op. Trots verklaarde hij: 'Echte christenen zoals wij hebben veel bezwaren tegen valse christenen zoals Yun.'

Ik werd zo kwaad op deze man die Gods kerk lasterde en haar een slechte naam bezorgde tegenover ongelovigen, dat ik me niet langer kon beheersen. Ik ging op mijn stoel staan en beval hem in Jezus' naam zijn mond te houden!

De vergadering raakte in opschudding. Ik was vervuld met de Heilige Geest en met machtige woorden van de Heere verkondigde ik: 'Deze vergadering behaagt God met!' Ik wees met mijn vinger naar de mensen die beweerden in Jezus te geloven. 'Jullie zouden je moeten schamen en zullen door de Heere geoordeeld worden. De Bijbel zegt dat gelovigen geen span met ongelovigen moeten vormen. Hoe kunnen licht en duisternis samengaan? Gods Kerk heeft geen gemeenschap met afgoden. De Heere en zijn Kerk zullen jullie oordelen!'

Voordat ik klaar was met het uitspreken van deze woorden, kwamen er een paar christen-broeders en -zusters met tranen in hun ogen naar me toe. Ze probeerden me naar beneden te trekken, terug op mijn stoel. Ze smeekten me om te stoppen voor ik ernstig in de problemen zou raken.

Het BOV en de religieuze leiders waren woedend. Ze gingen staan en sloegen met hun vuisten op tafel. Ze bedreigden me: 'Wie denk je wel dat je bent dat je deze vergadering komt verstoren? Je zult nooit meer toestemming krijgen om een vergadering als deze bij te wonen!'

Zodra ik deze woorden hoorde, ging ik weer staan en ik riep: 'Ik ga nu weg. Waag het niet om me nog eens voor een vergadering als deze uit te nodigen!'

Op deze manier leidde de Heere mij ertoe mijn leven te geven voor het verspreiden van het evangelie in China en bij te dragen aan de groei van de huisgemeenten. Vanaf die dag begreep ik heel duidelijk dat het koninkrijk van God nooit met politiek te combineren is. Het ultieme doel dat in de marxistische leer is vastgesteld, is de complete uitroeiing van alle vormen van religie. De pure bruid van Christus kan nooit geregeerd worden door atheïsten of geleid door mannen die God haten!

De ware Kerk is geen organisatie die beheerst wordt door regels van mensen, het is een heilige verzameling van levende stenen, met Jezus Christus als de hoeksteen.

Terwijl ik bij de vergaderzaal vandaan liep, voelde ik me zo vrij als een vogeltje. Een nieuw lied welde op in mijn hart:

*Sinds de dag dat ik mijn huis verliet,
heb ik mijn kruis gedragen.
Voor Jezus reis ik naar de einden van de aarde.
Ik heb gedeeld in het lijden van mijn Heer,
het evangelie verkondigd met ogen vol tranen,
door weer en wind geteisterd.
Tranen rolden over mijn wangen,
en mijn hart is vol van zorgen.
Maar Jezus' liefde blijft mij leiden;
zijn liefde en goedheid bemoedigen mij,
Hij zorgt voor mij van dag tot dag.*

Ik bad: 'Heere, waar kan ik heen? Heere, hoe zal mijn toekomst eruitzien?'

De Heere herinnerde me onmiddellijk aan Jeremia 1:5-8: *'Eer Ik u vormde in de moederschoot, heb Ik u gekend, en eer gij voortkwaamt uit de baarmoeder, heb Ik u geheiligd; tot een profeet voor de volkeren heb Ik u gesteld. Doch ik zeide: Ach, Heere Heere, zie, ik kan niet spreken, want ik ben jong. De Heere echter zeide tot mij: Zeg niet, ik ben jong, want tot een ieder, tot wie Ik u zend, zult gij gaan, en alles wat Ik u gebied, zult gij spreken. Vrees niet voor hen, want Ik ben met u om u te bevrijden, luidt het woord des Heeren.'*

In de weken en maanden die volgden, begon de Heere me het verschil te leren tussen zijn Kerk en de Drie-Zelf Kerk in China.

We wisten dat de enige reden dat de regering de Drie-Zelf Patriottische Beweging opgericht had en 'open, legale' kerken toestond, was dat ze probeerde op die manier de christenen onder controle te krijgen en haar eigen politieke agenda binnen deze kerken te promoten.

Voor ons zijn de Drie-Zelf-gelovigen net gekooide vogels. Ja, ze hebben de mogelijkheid om tot de Heere te zingen, maar hun omgeving wordt gecontroleerd en ze zijn gekortwiekt. Ze zijn vrij om te zingen, maar alleen binnen de grenzen die hen van bovenaf opgelegd zijn. In de huisgemeenten genieten we de vrijheid om te vliegen waarheen God ons leidt en om vanuit het diepst van ons hart te zingen. Wij zijn uit de kooi bevrijd en we zijn niet van plan ooit terug te keren!

Het is een bekend gegeven dat vogels in kooitjes zich niet gemakkelijk voortplanten. Dat geldt ook voor de meeste gelovigen die binnen de Drie-Zelf-structuur zijn opgesloten. Christenen uit huisgemeenten vinden het heerlijk om vrij te zijn, om het land door te reizen naar de plaats waar de Heere ze heen leidt en om het evangelie aan alle mensen te verkondigen. De voortplanting gaat razendsnel!

We weten dat veel van de mensen die vandaag de dag naar deze door de regering gecontroleerde kerk gaan, ware volgelingen van Jezus zijn. Ik ken er een heel aantal persoonlijk en ik ben hen in de loop van de tijd zeer gaan waarderen. Het zijn niet de gekooide vogels in de Drie-Zelf Kerken waar we zo'n moeite mee hebben, maar de corrupte leiding en de politieke macht die gebruikt wordt om mensen onder controle te houden.

Deze leiders hebben de mogelijkheden van de voorgangers en de leden van de kerk ernstig beperkt. Voorgangers mogen hun geestelijk ambt niet uitvoeren zonder hun toestemming. Evangelisatie wordt ontmoedigd. Alle pogingen om kinderen te bereiken zijn strikt verboden. Ze hebben zelfs regels gesteld die bepalen dat er over sommige gedeelten van de Bijbel niet gepreekt mag worden, zoals bijvoorbeeld de Wederkomst van de Heere Jezus. De voorgangers hebben geen toestemming om

onderwijs te geven over Goddelijke genezing of over bevrijding van demonen. *Het hele boek Openbaringen is in de ban gedaan!*

In de huisgemeenten konden we ons eenvoudigweg niet onderwerpen aan dergelijke bemoeienis en controle. Wij geloven dat Jezus het Hoofd van zijn Gemeente is en niet de regering. We hebben ons gedistantieerd van de Drie-Zelf Kerk, en alle pogingen om ons onder controle van deze kerk te brengen resoluut weerstaan.

In reactie hierop lanceerden de autoriteiten in China een langdurig 'vogeljachtseizoen'. Ze kunnen de vrije vogels die weigeren zich aan hen te onderwerpen niet uitstaan. Soms krijgen ze het voor elkaar om vogels in de val te lokken en ze achter ijzeren tralies op te sluiten. Maar zelfs in deze kooien hebben de vrije vogels eieren gelegd en zich voortgeplant: in de gevangenis hebben ze veel zielen voor de Heere gewonnen.

Op dit moment begon ik aan mijn carrière van 'voortvluchtige evangelisatie'. Dat betekent dat we het evangelie ergens verkondigden en daarna van de ene naar de andere plaats moesten vluchten, achtervolgd door de politie, precies zoals Jezus zijn volgelingen had bevolen: 'Wanneer men u vervolgt in deze stad, vlucht naar de andere' (Matth. 10:23).

In juli 1981 ontsnapte ik op het nippertje aan een gevangenisstraf nadat ik gearresteerd was tijdens het leiden van een samenkomst van honderdtwintig gelovigen uit de huisgemeenten. Terwijl de politieauto me naar het bureau vervoerde, kreeg de auto een lekke band en kon ik de donkere nacht in vluchten. Die nacht, terwijl ik op de natte grond lag, riep ik het uit naar de Heer: 'Waarom behandelen ze ons op deze manier? Waarom beschermt U ons niet?'

De Heilige Geest bracht me twee Schriftgedeelten in herinnering: 'Want hiertoe zijt gij geroepen, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden' (1 Petrus 2:21). En: 'De Heere heeft u wel brood der benauwdheid en water der verdrukking gegeven, maar uw leraars zullen zich niet meer verbergen, doch uw ogen zullen uw leraars zien; en wanneer gij rechts of wanneer gij links zoudt willen gaan, zullen uw oren achter u het woord horen: Dit is de weg, wandelt daarop' (Jes. 30:20-21).

De Heere herinnerde me opnieuw aan zijn *roeping om het evangelie aan het zuiden en aan het westen te verkondigen*. Gods genade is mij genoeg en zijn wegen zijn hoger dan de onze. We moeten onszelf onderwerpen aan God en alles wat Hij in ons leven toestaat aanvaarden. Soms zijn er periodes van vrede, soms ook periodes van worsteling en vervolging. Maar ze komen beide van de Heer, om ons te vormen tot het werktuig dat Hij van ons wil maken.

Op dat moment konden de meesten van mijn medewerkers niet naar huis gaan omdat de politie naar hen op zoek was. Als ze naar huis zouden terugkeren, zouden ze onmiddellijk gearresteerd worden. Daarom vluchtten ze naar verschillende provincies en steden om daar het evangelie te verkondigen.

Zelfs mijn eigen vrouw kon niet naar huis. De politie kwam naar onze huizen en nam al onze bezittingen in beslag. We voerden onze bediening voortaan 's nachts uit. We kwamen 's nachts bij elkaar en sliepen overdag, zodat we de kans dat we geïdentificeerd zouden worden minimaliseerden.

We werden allemaal zeer bemoedigd door het voorbeeld dat de eerste gemeente ons had nagelaten. We realiseerden ons dat wat er met ons gebeurde niets nieuws was. Hele menigten gelovigen hadden door de eeuwen heen onder dezelfde beproevingen geleden en die uiteindelijk tot het einde toe geduldig gedragen.

Het Woord van de Heere troostte ons en versterkte onze harten: 'Herinnert u de dagen van weleer, toen gij, na verlicht te zijn, zo menigmaal lijden doorworsteld hebt, hetzij zelf een schouwspel van smaad en verdrukking, hetzij deelnemende aan het lot van hen, die in zulk een toestand verkeerden. Want gij hebt met de gevangenen mede geleden en de roof van uw bezit blijmoedig aanvaard, want gij wist, dat gijzelf een beter en blijvend bezit hebt' (Hebr. 10:32-34).

Het evangelie heeft vele eeuwen geworsteld om voet aan de grond te krijgen in het koppige China. Onze bodem was te hard om het evangelie te laten wortelschieten, maar in deze tijd had God zijn doel bereikt en zijn kerk gevestigd. Lijden, vervolging en gevangenschap zorgden ervoor dat zijn evangelie razendsnel door China verspreid werd. Als ons leven gemakkelijker geweest was, waren we waarschijnlijk in onze woonplaats gebleven. Maar omdat we telkens naar nieuwe plaatsen moesten vluchten, werd het evangelie verspreid in veel gebieden die het nog nooit gehoord hadden.

Het BOV hing overal posters op met het bevel mij in hechtenis te nemen. Ik werd beschuldigd van het 'verstoren van de openbare orde'. De aanplakborden bij elk bus- of treinstation en honderden telefoonpalen waren beplakt met onze foto's, met daarbij de aankondiging dat we door de politie gezocht werden. Het BOV stuurde agenten in burgerkleding naar allerlei openbare plaatsen om daar naar ons te zoeken.

Ik werd in deze tijd verschillende keren gearresteerd, maar de Heere zorgde er elke keer voor dat ik kon ontsnappen, en voorkwam zo dat ik gevangengezet werd.

Op een gegeven moment hielden we een grootschalige samenkomst in de schuur van een afgelegen boerderij. De Heilige Geest was zo krachtig aan het werk, dat de gelovigen niet anders konden dan gewoon opblijven om de Heere de hele nacht te aanbidden. Er kwam een nacht dat ik echt zelf naar een spiegel aan een muur ging lopen. Toen ik in de spiegel keek, zag ik dat er twee Bijbels boven op mijn hoofd lagen.

In het visioen ontdekte ik dat ik kon vliegen als een vogel. Ik voelde me zo vrij! Ik landde op een rots met de Bijbels nog steeds op mijn hoofd. Terwijl ik daar op die rots stond, stond een groot aantal slechte mannen en vrouwen woedend naar me te sissen en ze gooiden modder en viezigheid naar me toe. Ze wilden me verslinden, maar ik kon in de Geest veilig wegvliegen, wanneer dat nodig was.

De Heere liet me zien dat dit het leven was dat ik samen met mijn man zou hebben. Aan de ene kant zouden we vrij zijn in de Geest, maar aan de andere kant zouden we veel vijanden hebben die ons wilden vernietigen en vervolgen. We zouden in staat zijn om te vliegen in de Geest, maar elke keer dat we neerkwamen zouden we zo'n soort leven leiden.

Het was een duidelijk visioen over het leven dat zou komen. Ik begreep het visioen op dat moment niet, maar in de loop der jaren heb ik gezien dat het precies zo gegaan is als de Heere me liet zien.

moest slapen. Ik besloot in het graanveld te gaan slapen, op enige afstand van de ontmoetingsplaats waar behoorlijk luid gezongen werd.

Ik was diep in slaap toen het BOV arriveerde en de andere leiders begon te arresteren. Ze werden de auto's in gedreven en voor ondervraging meegenomen naar het bureau. Op de een of andere manier wist het BOV dat ik hier ook gesproken had en ze wilden me dolgraag vinden. Er werd hun verteld dat ik ergens lag te slapen, maar niemand wist dat ik in het veld was.

De agenten doorzochten alle kamers en gebouwen maar konden mij niet vinden. Toen kwam iemand op het idee om de dieselgenerator, die een hoop herrie voortbracht, uit te zetten zodat ze in de stilte van de nacht misschien konden horen waar ik me

bevond.

Al gauw hoorden ze een geluid uit het graanveld komen. Ik lag keihard te snurken!

Ik werd gewekt door de stalen neuzen van de laarzen van de officier. Omdat ik lag te slapen en niet in de schuur was, konden de autoriteiten echter niet bewijzen dat ik iets met de samenkomst te maken had, dus ze moesten me wel laten gaan.

Deze incidenten waren de eerste van vele jaren vol beproeving en lijden. De Heere begon ons te leren hoe we de weg van vervolging konden bewandelen.

Toelichting DELING:

In het begin van de jaren tachtig had niemand van ons een Bijbel. Alle honderden gemeenteleden moesten het doen met één Nieuw Testament. Enige tijd later begonnen we Bijbels te ontvangen als gevolg van Operatie Parel, waarin moedige buitenlandse christenen per boot maar liefst een miljoen Bijbels naar China smokkelden. De Bijbels die wij kregen, waren allemaal nat. We moesten ze in de zon drogen en de bladbladzijden vervolgens een voor een loshalen, maar dat vonden we niet erg. Deze geschenken waren kostbaarder dan goud!

In deze dagen, toen Yun zich uitsprak tegen de kerk die door de regering beheerst werd, kreeg ik een visioen van de Heere. In dit visioen zag ik me-

6. 'De God van Petrus is jouw God'

In 1983 brak er een golf van criminaliteit los in China, een onstuitbare vloed van moorden, ontvoeringen, afpersing en prostitutie. De regering zag dat ze de controle aan het verliezen was en lanceerde een antimisdaad- campagne. Honderden criminelen werden publiekelijk geëxecuteerd.

Helaas werden de huisgemeenten door de regering ook als illegaal gezien, vanwege onze weigering om ons bij de Drie-Zelf Patriottische Beweging (DZPB) aan te sluiten, dus deze campagne was ook tegen ons gericht. Niet-geregistreerde christenen werden door de autoriteiten en de DZPB aangemerkt als 'geestelijke vervuilers'. Honderden leiders van huisgemeenten werden opgepakt en naar werkkampen gestuurd. In Henan werden veel gelovigen geëxecuteerd vanwege hun geloof in Jezus.

Tijdens deze golf van gruwelijke vervolging deelde broeder Xu een aantal belangrijke gedachten met mij. Hij zei: 'We moeten goed nadenken over de toekomst van onze Chinese huisgemeenten. We moeten trouw zijn in kleine dingen en ondertussen grote dingen van God verwachten. We moeten bereid zijn alles te leren wat God ons wil leren, uit zijn Woord, uit ons leven, uit onze ervaringen en uit ons lijden. Daarom moeten we een tijd van ernstig gebed beginnen, waarin we op Gods genade en zijn openbaringen zien. We moeten trainingscentra opzetten en het evangelie brengen in alle delen van onze natie. We moeten beter voorbereid zijn om de troepen uit te rusten met wat ze nodig hebben om Gods Kerk te kunnen gaan bouwen.'

Broeder Xu schreef een boekje, *Building up the Chinese House Church* (Het opbouwen van de Chinese huisgemeente). In dit boekje schetst hij zeven belangrijke Bijbelse principes waarop we onze activiteiten moeten concentreren. Ik dankte God dat we nu een duidelijker gedefinieerd plan hadden voor de groei en het doel van de huisgemeenten. Tot op dat moment hadden we niet echt een plan om het hele land China voor de Heere te winnen.

Vanaf 1983 tot op de dag van vandaag wordt het evangelie verspreid en zijn

duizenden werkers uitgezonden naar strategisch onbereikte gebieden.

In gehoorzaamheid aan de leiding van de Heilige Geest hebben we onze aandacht verplaatst naar de provincie Shaanxi, waar nog niet veel van het evangelie getuigd was. De weinige plattelandskerken daar hadden grote behoefte aan degelijk onderwijs en bemoediging. In Shaanxi ligt de stad Xian, wat in vroeger tijden de hoofdstad van China was. Deze provincie had de reputatie zich heftiger tegen het evangelie te verzetten dan de meeste andere provincies in China.

Toen ik naar een bidstond in Henan ging, vertelden de leiders daar me dat ze een brief hadden ontvangen van de kerk in Shaanxi, waarin ons gesmeekt werd om werkers naar hen toe te sturen om hen te trainen in het stichten van nieuwe gemeenten. Ze zeiden tegen mij: 'De afgelopen paar dagen hebben we gevast en gebeden over hun verzoek. Broeder Yun, we geloven dat God wil dat je naar het westen gaat, naar Shaanxi. We willen dat je onmiddellijk naar Shaanxi vertrekt en twee van onze medewerkers meeneemt. Deze twee zusters hebben nog geen ervaring met preken, naar dat kun je hun onderweg wel leren. Ze zijn ware strijders voor het evangelie, volkomen toegewijd aan het redden van zielen.'

Voordat we die avond op weg gingen naar Shaanxi, vroegen we God om de harten van de mensen voor te bereiden op het ontvangen van zijn Woord. Terwijl we baden, zag ik plotseling een vreselijk visioen dat mijn ziel deed beven. De anderen vertelden me dat ik hun liet schrikken toen ik plotseling begon te schreeuwen: *'Hallelujah! Jezus bloed heeft je overwonnen!'*

De anderen stopten met bidden en vroegen me wat er aan de hand was. Het zweet stond op mijn voorhoofd en ik vertelde hun: 'Ik zag een gruwelijk, kwaadaardig visioen. Er zat een afschuwelijk zwart schepsel achter me aan. Het had een afschrikwekkend verwrongen gezicht. Het duwde me op de grond en ging boven op me zitten zodat ik niet overeind kon komen. Met een van zijn handen greep het me bij de keel en begon het me te wurgen. Met zijn andere hand pakte het wezen een stalen nijptang en probeerde mijn mond daarmee dicht te houden. Ik kon bijna niet meer ademen. Toen zag ik een grote, sterke engel op me af vliegen. Met al mijn kracht duwde ik mijn vingers in de ogen van het kwaadaardige schepsel. Het viel op de grond en ik werd door de engel weggedragen naar een veilige plek. Toen schreeuwde ik: "Hallelujah! Jezus' bloed heeft je overwonnen!"

Nadat ik had verteld wat ik gezien had, baden we en deelden we het Heilig Avondmaal met elkaar. We gaven ons over aan de zorg van de Heere. Wij drieën - de twee jonge zusters en ik - arriveerden in het district Shangnan, in de provincie Shaanxi. Shangnan is een geïsoleerd, bergachtig district in het uiterste zuidoosten van de provincie. De meesten van de arme mensen daar hadden nog nooit iemand van buitenaf gezien.

De plaatselijke gelovigen hoorden dat we aangekomen waren en er werden in allerijl drie dagen van samenkomsten georganiseerd. De leiders van de verschillende gebieden kwamen bij elkaar. Op de eerste dag deelde ik de geschiedenis van het kruis met hen, door de kerkgeschiedenis en de zending heen. Op de tweede dag, rond één uur 's middags, raakte ik mijn stem kwijt. De gelovigen stelden voor dat ik wat rust zou nemen en dat mijn medewerkers in mijn plaats een boodschap zouden doorgeven. Ik vroeg zuster Juan om over de redding door het kruis te spreken.

Deze twee vrouwen hadden geen van beiden ooit eerder in het openbaar gesproken. Ze hadden zelfs nog nooit voor een grote groep gestaan! Zuster Juan was zo zenuwachtig dat ze op haar knieën viel en hilde. Haar Bijbel viel op de grond. Iedereen voelde met

haar mee en bad voor haar.

Ik werd naar een kamer gebracht zodat ik kon rusten. Ik ging liggen en overdacht de boodschap die ik die ochtend gebracht had.

Plotseling hoorde ik allerlei harde geluiden! Verscheidene BOV-agenten traptten de deur naar mijn kamer in. Ze grepen me vast en duwden me neer op het bed. Eén agent ging boven op me liggen en hield me met zijn gewicht in bedwang. Met zijn ene hand greep hij me bij de keel en met zijn andere hand reikte hij in zijn zak, waar hij zijn identificatiekaart uit haalde. Hij schreeuwde: 'Ik ben van het Bureau voor Openbare Veiligheid. Waar kom jij vandaan?'

Ik herinnerde me onmiddellijk het visioen waarin ik het zwarte monster gezien had.

Twee andere BOV-agenten haalden een touw tevoorschijn en bonden mijn armen stevig achter mijn rug; daarna bonden ze het touw rond mijn borst, mijn rug en mijn middel. Een van de agenten zag een rood houten kruis dat aan de muur hing, met de woorden 'Alzo lief had God de wereld' ingekrast in de verticale balk. Aan de linker- en de rechterkant stonden de woorden: *'Hij hing aan het kruis' en 'Hij nam onze zonden op Zich'*.

De agenten lazen deze woorden en lachten luid. Ze trokken het kruis van de muur en bonden het met de touwen op mijn rug. Daarna begonnen ze me woest te schoppen. Het regende slagen op mijn benen, mijn armen, mijn borst en mijn ribben.

De eigenaar van het huis kwam en viel voor de agenten op zijn knieën, en smeekte hun mij vrij te laten. Hij zei: 'Deze man is een goed mens. Hij heeft niets misdaan. Alstublieft, arresteer mij in zijn plaats.'

De agenten schopten en duwden hem de kamer uit, terwijl ze schreeuwden: 'Jij kunt de schuld van deze man nooit betalen.'

Ik had nu het voorrecht om letterlijk het kruis van Christus op mijn rug te dragen! De agenten marcheerden triomfantelijk naar de stad Shangnan en sleurden mij met zich mee, gekneusd en bebloed. Ik moest denken aan de tekst: 'Want het schijnt mij toe dat God ons, apostelen, de laatste plaats heeft aangewezen als ten dode gedoemden' (1Cor. 4:9).

Toen de mensen in de stad mij zagen, gebonden met touwen en met een kruis op mijn rug, begon er een verhaal de ronde te doen dat de 'Jezus van Henan' was gekomen. Veel mensen gingen de straat op om dit bijzondere schouwspel te bekijken.

Terwijl ze met mij door de straten paradeerden, reed er een politieauto langzaam voor mij uit. Door de luidspreker werd verkondigd: 'Deze man is uit Henan gekomen om over Jezus te prediken. Hij heeft de rust ernstig verstoord. Hij heeft de mensen in verwarring gebracht. Het Bureau voor Openbare Veiligheid heeft hem vandaag te pakken gekregen. We zullen hem streng straffen.'

Ik werd gedwongen om in het vuil neer te knielen terwijl de agenten me tegen mijn borst en in mijn gezicht stompten en me meerdere keren met hun zware laarzen van achteren schopten. Mijn gezicht zat onder het bloed. De pijn was ondragelijk en ik verloor bijna het bewustzijn terwijl ik daar op de grond lag.

Ze tilden me op en dwongen me om nog een straat door te strompelen. Ze waren vastbesloten om me voor zoveel mogelijk mensen tot een voorbeeld te stellen.

Ik hief mijn hoofd omhoog en af en toe ving ik een glimp op van de mensen in de menigte. Sommigen hadden medelijden met me en huilden. Toen ik dat zag, werd mijn geloof enorm versterkt. Toen ik de kans kreeg, zei ik zachtjes tegen een vrouw: 'Heb alstublieft geen medelijden met mij. U zou moeten huilen om de verloren zielen van onze natie.'

Toen de toeschouwers mijn stem hoorden, huilden ze zelfs nog harder. Ik werd een

halve dag lang door de straten gesleurd. Toen het donker werd, namen ze me mee naar een grote rechtszaal in het politiebureau.

Ze maakten de touwen niet losser, maar ze haalden het kruis wel van mijn rug. Ze sloten me op een in grote verhoorkamer. Ik zag dat de deur van ijzer gemaakt was en dat er ijzeren tralies voor de ramen zaten.

Enkele agenten met boosaardige gezichten kwamen binnen. Ze ondervroegen me met een ernstige, gewichtige klank in hun stemmen. De Heere sprak tot mijn hart: 'In het verborgene zal je Vader je beschermen.'

Ze schreeuwden tegen me: 'Waar kom je precies vandaan?'

'Henan,' antwoordde ik.

Toen herinnerde ik me dat ik in Henan door de politie gezocht werd. Ik wilde hun niet vertellen uit welk district of dorp ik kwam, omdat er dan veel gelovigen in de problemen zouden raken, dus ik hield mijn mond dicht en was vastbesloten geen van hun verdere vragen te beantwoorden.

Ik voelde dat God wilde dat ik zou doen alsof ik krankzinnig was, net als David in de Bijbel gedaan had. Ik ging op de grond liggen en deed of ik gek geworden was. Ik liet mijn ogen in mijn oogkassen rollen en spuwde als een krankzinnige. Ik zei geen woord meer. De agenten van het BOV werden bang en waren ervan overtuigd dat ik gek was.

Buiten bij het raam had zich een hele menigte toeschouwers verzameld, en ze keken naar binnen.

Eén agent ging naar een andere kamer en telefoneerde naar Henan om te proberen er via de autoriteiten daar achter te komen wie ik was. De andere ondervragers gingen met hem mee om te horen wat er gezegd werd. Ze lieten mij alleen achter in de kamer en deden de deur dicht. Ik was nog steeds stevig met touwen vastgebonden, dus ze dachten dat ik onmogelijk kon ontsnappen. De toeschouwers richtten hun aandacht ook op het telefoontje en verzamelden zich bij het raam van die kamer om mee te luisteren.

Op dat moment, terwijl niemand meer naar mij keek, sprak de Heilige Geest tot mijn hart: 'De God van Petrus is jouw God.' Ik herinnerde me hoe een engel de gevangenisdeuren voor Petrus geopend had zodat hij kon ontsnappen. 'Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven? (Hebr. 1:14).

Het touw waarmee mijn armen achter mijn rug vastgebonden waren, knapte opeens uit zichzelf! Ik trok de touwen niet van me af maar hield ze losjes op hun plaats. Ik besloot dat ik zou proberen om te ontsnappen en dat ik, als ik betrapt werd, zou zeggen dat ik naar het toilet wilde gaan. Met mijn armen nog steeds achter mijn rug, gebruikte ik mijn mond om de deurkruk naar beneden te duwen en wandelde ik naar buiten!

Op dat moment gaf God me geloof en moed. Ik herinnerde mezelf eraan dat het bloed van Christus me beschermde. Ik liep tussen de toeschouwers door die op de binnenplaats stonden. Niemand hield me tegen of zei zelfs maar iets tegen me! Het was alsof God hun ogen verblind had zodat ze me niet herkenden.

Ik liep via de binnenplaats naar het toilettenblok in het noordelijke deel van het terrein, op ongeveer 10 meter afstand van de verhoorkamer. Zo snel ik kon trok ik het touw van mijn lichaam af. Mijn handen, armen en schouders waren nog stijf omdat ze zo lang vastgebonden waren geweest.

Omdat de hekken aan de voorkant op slot zaten, was de enige weg naar buiten, van het terrein af, via een betonnen muur die ongeveer 2,5 meter hoog was. Boven op de muur

waren glasscherven vastgezet. Ik stond daar even, starend naar de muur, en ik bad; ik vroeg de Heere om mijn handen en mijn lichaam te genezen.

Ik besloot over de muur heen te springen. Ik zag geen andere mogelijkheid. Ik zat in de val en de agenten konden elk moment naar me toe komen om me opnieuw te grijpen. Wat er vervolgens gebeurde is naar de mens gesproken niet mogelijk, maar God is mijn getuige dat wat ik u nu ga vertellen de waarheid is.

Allereerst trok ik mezelf zo hoog mogelijk op aan de muur. Ik keek over de top heen en zag dat zich aan de andere kant een drie meter brede, open septic tank bevond.

Terwijl ik me uit alle macht aan de muur vastklampte, voelde ik plotseling dat iemand me optilde en over de muur heen gooide! Ik sprong zover dat ik zelfs niet in de septic tank terecht kwam! Er schoot me een Bijbelgedeelte te binnen: 'Met U immers loop ik op een legerbende in, met mijn God spring ik over een muur' (2 Sam. 22:30).

De God van Petrus hielp mij op een wonderbaarlijke manier over de muur te springen en te ontsnappen! Ik geloof dat dezelfde engel die ik in mijn visioen gezien had, heeft geholpen om me op te tillen.

De duisternis was ingevallen in de bergen. Ik rende blindelings door de heuvels en de bossen. Ik had geen idee waar ik naartoe ging; ik wist alleen dat ik zover mogelijk bij het politiebureau vandaan moest zien te komen.

Terwijl ik rende, citeerde ik uit de Psalmen, met een hart vol dankbaarheid aan God: 'Voor de oprechten gaat het Licht in de duisternis op, genadig en barmhartig en rechtvaardig (...) want hij zal nimmer wankelen, tot eeuwige gedachtenis zal de rechtvaardige zijn. Voor een kwaad gerucht zal hij niet vrezen, zijn hart is gerust, vol vertrouwen op de Heere; zijn hart is standvastig, hij vreest niet, terwijl hij met vreugde op zijn vijanden ziet' (Ps. 112: 4,6-8).

Ik gleed vaak uit terwijl ik door de duisternis rende, maar God, in zijn overvloedige genade, leidde mij. Na een paar uur was ik over twee bergen geklommen en had een rivier doorkruist.

Plotseling hoorde ik in de duisternis iemand schreeuwen: 'Broeder Yun, waar gaat u heen?'

Er kwam een man op me af en hij vroeg: 'Broeder Yun, waarom ziet u er zo uit?' Hij zag het bloed en de wonden op mijn handen en riep: 'Wat is er met u gebeurd?'

Het was rond middernacht. Ik kon niet zien wie het was, dus ik vroeg hem op kalme toon: 'Gelooft u in Jezus? Kent u mij?'

De man antwoordde: 'Gisteren en vanochtend ben ik naar uw samenkomst geweest, maar vanmiddag, toen u uw stem kwijtraakte, ben ik teruggegaan naar mijn boerderij om wat werk te doen.'

Hij had nog niet van de arrestaties eerder die dag gehoord. In Zijn Voorzienigheid had God ervoor gezorgd dat deze man de samenkomst verliet, slechts enkele minuten voor de inval van het BOV. Deze broeder was een hardwerkende boer die elke dag veel taken uit te voeren had. Hij werkte nu midden in de nacht in het veld, waar hij zijn gewassen bemestte, en probeerde zo de tijd in te halen die hij door de samenkomsten had verloren.

Ik zei tegen hem: 'Ik ben vanmiddag door het BOV gevangengenomen, maar de Heere heeft me uit hun handen gered. Hij heeft me geholpen om over de muur van het politiebureau heen te ontsnappen. Waar ben ik? Kunt u mij helpen?'

Deze dierbare broeder zei tegen me: 'Kom mee naar mijn huis om schone kleren aan te trekken.'

'Nee!' protesteerde ik. 'Daar heb ik geen tijd voor. Het is ontzettend belangrijk dat u mij bij mijn medewerkers en de leiders van uw kerk verenigt.'

De boerderij van deze broeder lag op grote afstand van de plaats van samenkomst. Hij legde zijn lading onmiddellijk op de grond en leidde me over een ontzettend smal paadje, tot we uiteindelijk bij het huis aankwamen waar ik die middag gearresteerd was.

Toen we arriveerden, hoorden we de mensen luidkeels bidden. Ze iepen het uit naar God en deden voorbede voor mijn vrijlating. Toen ze mij lagen, konden ze hun ogen nauwelijks geloven! Ze waren stomverbaasd dat de Heere me gered had uit de handen van slechte mannen. Ze gaven me droge kleding, maakten mijn wonden schoon en veegden liefdevol het bloed van mijn gezicht en handen.

Ik bemoedigde de gelovigen van Shaanxi. Ik bad voor hen en gaf hen over in de genadige handen van God. Ik onderwees hen 'dat wij door vele verdrukkingen het koninkrijk Gods moeten binnengaan' (Hand. 14:22).

Ze antwoordden vol vertrouwen: 'Wij zullen de woorden uit de Bijbel blijven gehoorzamen.' Iedereen hilde.

Toelichting DELING:

In deze tijd raakten ons leven meer en meer ontregeld. Een deel van me verlangde ernaar een stabiel gezinsleven te hebben, een normale dagelijkse routine en een man die bij mij thuis was en aan mijn zijde stond.

Toen we ons vastbesloten voornamen om Jezus te volgen, wat het ons ook zou kosten, begrepen we nog niet echt wat dat zou inhouden! 1983 was een afschuwelijk jaar wat de vervolging in China aangaat. Honderden leiders van huisgemeenten werden opgejaagd als criminelen en naar de gevangenis gestuurd. We waren gedwongen te vluchten voor de autoriteiten. Het was een bijzonder gespannen, stressvolle tijd voor ons allemaal.

Rond deze tijd ging mijn man naar de provincie Shaanxi, om het evangelie te verkondigen in een gebied waar we nog nooit arbeiders heen gestuurd hadden. Yun was een paar dagen weg toen de Heere in een visioen tot mij sprak en me vertelde dat hij gearresteerd was, maar dat de Heere hem zou helpen ontsnappen.

Het visioen heeft me zeer bemoedigd. Ik realiseerde me dat God de touwtjes volledig in handen had. We hadden geen telefoon en geen enkele manier om te communiceren, maar de Heere communiceerde voor ons!

Ik was zo blij en opgelucht toen ik het gezicht van mijn man weerzag! Hij zag er slecht uit. Vlij was tegen zijn hoofd geslagen en zijn haar was uit zijn hoofdheid getrokken. Zijn hele lichaam zat onder de littekens en de paarsblauwe kneuzingen, maar hij was in veiligheid. Toen we hoorden wat er gebeurd was en hoe de Heere der heren hem op zo'n wonderlijke manier had helpen ontsnappen, waren we enorm dankbaar en vol van lofprijzen voor Jezus.

Deze ervaring hielp me om vertrouwen te hebben dat wat Yun ook te verduren zou krijgen, het in Gods handen was en naar zijn wil geschiedde.

Voor het aanbreken van de dag, na een laatste gebed, verlieten wij drieën deze plaats en gingen we met de auto naar onze volgende bestemming. De beschaamde autoriteiten zochten me overal, maar konden me niet vinden. Een paar dagen later kwamen we weer veilig thuis, terug in Henan.

Onze reis naar het westen was een reis van tranen en wonderbaarlijke bescherming tegen slechte mensen. We waren echt afhankelijk van Gods genade, die uitgestort werd als antwoord op de vele hartstochtelijke gebeden van onze broeders en zusters.

Toen ik in Henan terugkwam, ontmoette ik broeder Xu, broeder Fu en mijn lieve

vrouw. Toen ik hen zag, citeerde ik 2 Corinthië 1:8-9: 'Want wij willen u niet onkundig laten, broeders, van de verdrukking die ons in Azia overkomen is: bovenmate en boven vermogen hebben wij een zware last te dragen gehad, zodat wij zelfs aan ons eigen leven wanhoopten; ja, voor eigen besef achtten wij ons als ter dood verwezen, opdat wij niet op onszelf vertrouwen zouden stellen, maar op God, die de doden opwekt.'

Broeder Fu was zeer opgewonden toen hij me zag. Hij zei: 'Een paar dagen geleden tijdens een bidstond had je vrouw een visioen. Een stem zei: "Yun is gearresteerd in Shaanxi. Hij heeft een groot wonder nodig om vrij te komen." We hebben het aan de gemeente verteld en iedereen begon onmiddellijk te vasten en voor je te bidden.'

Nadat ik deze woorden gehoord had, hilde ik tranen van dankbaarheid voor Gods liefde en genade.

Ik wil u graag vertellen wat er gebeurde met de twee jonge vrouwen die me vergezelden op mijn reis naar Shaanxi. Zuster Juan was zo nerveus dat ze in tranen uitbarstte toen ik haar vroeg om tijdens de samenkomst te onderwijzen.

God heeft een geweldig werk gedaan in de harten van deze zusters. Ze hebben allebei besloten alleen te blijven, zodat ze zich meer aan het werk van de Heere konden toewijden. Vandaag de dag is zuster Juan een van de belangrijkste leiders van het Bom Again-netwerk van huisgemeenten. Ze is moedig als een leeuw, vol van geloof en moed!

Enz.

Hoofdstuk 21.

Voor de derde keer in de gevangenis - mijn dieptepunt

In maart 1997 kwamen elf huisgemeente leiders samen in Zhangzhou, de hoofdstad van de provincie Henan. We waren van plan om onze vergadering op de tweede verdieping van een appartementencomplex te houden. We hadden een oudere Chinees-Amerikaanse zuster uitgenodigd om ook aanwezig te zijn, maar blijkbaar was zij op weg naar de vergadering gevolgd door regeringsagenten.

We wisten dat toen nog niet, maar broeder Xu en een aantal andere leiders waren al gearresteerd en weggevoerd nog voor wij bij het appartementencomplex waren aangekomen. Daarna hadden verscheidene gewapende BOV-agenten zich in het appartement verstoppt en daar wachtten ze tot de rest van onze groep zou arriveren.

Het was een regenachtige, mistige avond. Ik belde naar het appartement om te vragen of broeder Xu al aangekomen was. Aan de andere kant klonk een stem die ik niet kende: 'O, kom alsjeblieft naar boven, kom alsjeblieft naar boven!'

Toen we daar aankwamen, ontdekten we dat de deur van het appartement openstond. We liepen naar binnen en stonden toen oog in oog met een hele serie geweren die allemaal op ons gericht waren! De agenten deden ons onze riem af en bonden onze handen achter onze rug. De enige gedachte die bij mij opkwam, was dat ik moest ontsnappen. Voordat mijn handen vastgebonden zouden worden, rende ik achteruit naar het raam. In een fractie van een seconde opende ik het raam, schreeuwde: 'Wegwezen!' en sprong met mijn voeten naar voren naar buiten.

Ik had nooit verwacht dat het BOV ook nog eens een tiental agenten onder het raam geposteed zou hebben. Ik kwam op een rare manier terecht en vanwege de hoogte waarvan ik was gevallen raakten mijn voeten ernstig verwond. De agenten beneden hadden nooit verwacht dat iemand het in zijn hoofd zou halen om uit het raam te springen, dus gedurende enkele seconden staarde ik naar hen en staarden zij naar mij en allemaal schreeuwden we van schrik en verbazing!

De agenten haastten zich naar mij toe, duwden me tegen de grond en begonnen genadeloos op me in te schoppen en te slaan. Ze traptten met hun zware laarzen tegen mijn benen en bovenop mijn borst, ze trokken mijn haar achterover en sloegen me met hun geweren. Mijn botten kraakten en braken onder hun brute aframmeling. Toen haalden ze een stroomstok tevoorschijn en begonnen me met elektrische schokken te martelen.

Ik was er zo slecht aan toe dat ik me alleen nog maar kon oprollen en me op Jezus richten, ik probeerde geen aandacht te besteden aan de klappen die ik kreeg. Uiteindelijk verloor ik het bewustzijn.

Dit voorval was zo barbaars en gewelddadig dat het een wonder is dat ik niet dood was. Later moest ik denken aan de woorden van de psalmdichter: 'Ware het niet de Heere, die met ons was, - zegge nu Israël - ware het niet de Heere, die met ons was, toen mensen tegen ons opstonden, dan hadden zij ons levend verslonden, toen hun toom tegen ons ontbrandde; dan hadden de wateren ons overstroomd, een wilde beek ware over ons heen gegaan; dan waren de overstelpende wateren over ons heen gegaan. Geprezen zij de Heere, die ons niet overgaf ten buit aan hun tanden! Onze ziel is ontkomen als een vogel uit de strik van de vogelvangsters; de strik is gebroken, en wij zijn ontkomen! Onze hulp is in de naam des Heren, die hemel en aarde gemaakt heeft' (Psalm 124:2-8).

Toen ik bijkwam, bevond ik me in een cel in het hoofdkwartier van het stedelijk

Bureau voor Openbare Veiligheid in Zhengzhou. Broeder Xu en de andere leiders waren daar ook. Ik was bedekt met modder die van de laarzen van de agenten afkomstig was, mijn oren waren opgezwollen van het pak slaag dat ik gehad had en ik kon niet goed horen.

We ontdekten dat het bevel voor onze arrestatie uitgevaardigd was door de nationale regering in Peking. Op de een of andere manier waren zij erachter gekomen dat we van plan waren ons te verenigen. De huis gemeenten waren onze atheïstische, communistische staat al een doorn in het oog, en de gedachte aan wat er bereikt zou kunnen worden als we ons verenigden, joeg de regering tot in de hoogste regionen de stuipen op het lijf. Het bevel uit Peking dwong de provinciale autoriteiten van Henan om onze zaak bijzonder serieus aan te pakken. Omdat ze niet begrepen dat het koninkrijk van God niet van deze wereld is, waren ze bang dat onze gesprekken over eenwording zouden leiden tot de formatie van een politieke oppositiepartij die een bedreiging zou vormen voor de stabiliteit van ons land. De autoriteiten maakten foto's van onze arrestatie en namen het op, op een video. Het nieuws van deze gebeurtenis lekte uit en werd buiten China bekend, over de hele wereld.

We werden allemaal vreselijk gemarteld. We kregen handboeien om en werden met touwen aan elkaar vastgebonden en daarna werd er met knuppels en wapenstokken op ons in geslagen. We verwachtten ieder moment naar buiten gebracht te worden voor onze executie.

De autoriteiten probeerden bewijsmateriaal tegen mij te verzamelen, dus slechts drie dagen na mijn arrestatie reisden ze af naar mijn woonplaats Nanyang. Toen ze daar aankwamen troffen ze een grote groep mensen aan die bezig waren een kerkdienst te houden.

Er waren ongeveer 120 gelovigen aanwezig, onder andere mijn vrouw Deling. Iedereen werd gearresteerd. De belangrijkste leiders van die samenkomst werden geïdentificeerd en naar de gevangenis gestuurd, ook Deling. De meeste andere gelovigen kregen boetes opgelegd en werden na ondervraging en een pak slaag vrijgelaten.

Tijdens mijn rechtszitting zei de rechter: 'Yun, ik heb het helemaal gehad met jou. Je hebt nu al jaren oppositie gevoerd tegen onze regering en onze samenleving op zijn kop gezet. Je bent talloze keren ontsnapt terwijl wij je in hechtenis genomen hadden. Deze keer ben je uit het raam gesprongen en heb je je beide benen gebroken. Zeg eens, Yun, als je opnieuw een kans zou zien om te ontsnappen, zou je daar dan weer gebruik van maken?'

Ik dacht er even over na en antwoordde eerlijk: 'Edelachtbare, dat is een goede vraag. Ik wil niet tegen u liegen. Als ik de kans krijg, zal ik weer proberen te ontsnappen. Ik ben geroepen om de boodschap van God in heel China te verkondigen en ik moet doen wat ik kan om Gods roeping voor mijn leven te gehoorzamen.'

De rechter, het personeel van de rechtbank en de bewakers waren allemaal woest over mijn antwoord. De rechter grauwde: 'Hoe durf je, jij misdadiger! Ik zal je benen voor altijd breken zodat je nooit meer zult ontsnappen!'

Ik werd meegenomen naar een verhoorkamer waar ik door een aantal bewakers gedwongen werd met mijn benen wijd op de grond te gaan zitten. Ik smeekte hen om me niet tegen mijn gebroken benen te slaan, maar een man die er bijzonder kwaadaardig uitzag, verhardde zijn hart en haalde zijn wapenstok tevoorschijn. Om zich ervan te verzekeren dat ik nooit zou ontsnappen, sloeg hij me meerdere keren op mijn onderbenen. Hij sloeg mijn benen kapot tot ik de pijn niet meer kon verdragen.

Ik lag op de grond en schreeuwde als een gewond dier. Een folterende pijn gierde door mijn lichaam en mijn hoofd. Ik kon alleen maar proberen me op de Heere Jezus te concentreren en op Zijn lijden aan het kruis.

Ik dacht dat ik nu zeker zou sterven, maar de Heere hield me in leven omdat Hij nog niet klaar met mij was. Mijn onderbenen waren helemaal zwart geworden en ik had er helemaal geen gevoel meer in. Mijn hele lichaam deed pijn en was van onder tot boven gekneusd.

Toen mijn beulen me terug droegen naar mijn cel, wilde ik hun echter duidelijk laten zien dat ze mijn geest nooit zouden kunnen breken, dus ik lachte en zei: 'Ik wil jullie bedanken voor de geweldige massage die jullie me vandaag gegeven hebben. Ik voel me stukken beter. Hartelijk bedankt!'

Na mijn rechtszitting werd ik samen met de andere broeders overgeplaatst naar de strengst beveiligde gevangenis van Zhengzhou. Ik werd opgesloten in een isoleercel. Mijn cel bevond zich vlakbij het kantoortje van de officier van dienst en grensde aan één kant aan de cel van broeder Xu. De bewakers dachten dat ik mijn verstand verloren had en gaven me twee bijnamen: 'Gek' en 'Kreupele'.

In het begin werd ik zonder ophouden geslagen en ondervraagd, van acht uur 's morgens tot de avond van de volgende dag. De ondervragers wisselden elkaar af zodat ze me de hele nacht onder druk konden houden en me m elkaar slaan. Ik kreeg in deze periode helemaal geen voedsel of water.

Telkens als de bewakers me sloegen, schreeuwde ik achter elkaar door: *'Jezus, red me! Help me, Heere Jezus!'*

Dat was de enige manier waarop ik mijn gedachten kon afleiden van de mishandeling en de pijn die me aangedaan werden.

Na deze eerste ervaring werden we in onze cellen opgesloten en we mochten er met uit, behalve voor de ondervragingen die ons om de dal, ten deel vielen. Ondanks mijn conditie bleven ze me geregeld martelen, in de hoop dat ze mijn geest konden breken. Soms werden we naar het politiebureau in Dingshui gebracht, of naar hoofdkwartier nummer negen van het BOV in Zhengzhou, zodat we marteling 'in twee verschillende smaken' konden proeven. Ze sloegen ons vooral tegen ons hoofd, onze handen en onze benen.

Ik had geen Bijbel bij me, dus ik mediteerde vanuit mijn geheugen over het Woord van God en bad onder tranen voor de kerken. Ik schreeuwde Bijbelteksten uit, zo hard ik kon, en klampte me vast aan Gods beloften zoals die in de Psalmen beschreven staan: 'De Heere is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen? De Heere is mijns levens veste, voor wie zou ik vervaard zijn? Toen boosdoeners op mij afkwamen om mijn vlees te eten - mijn tegenstanders en mijn vijanden - zijn zij zelf gestruikeld en gevallen. Al legert zich een leger tegen mij, mijn hart vreest niet; al verheft zich een krijg tegen mij, nochtans blijf ik vertrouwen' (Psalm 27:1-3).

Ik zong hardop, dag en nacht. Op een gegeven moment werd de dienstdoende bewaker boos op mij. Hij vroeg: 'Ben je van plan de rest van je leven hier door te brengen, jij beroepsmisdadiger?'

Ik antwoordde: 'Nee! Als Gods tijd gekomen is, zal ik onmiddellijk vrijgelaten worden.'

Aan de buitenkant deed ik wel alsof ik dapper en moedig was, maar vanbinnen was ik diepbedroefd en leed ik afschuwelijke pijn. Tijdens een van de ondervragingen zeiden de agenten tegen mij dat ik tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld zou worden, of, als ik mijn gedrag verbeterde, misschien tot tien of vijftien jaar.

Toen ik met dit sombere toekomstperspectief geconfronteerd werd, mopperde ik en ik klaagde tegen de Heere. Ik beschuldigde Hem zelfs: 'O God, ik wil U alleen maar dienen en uw evangelie verspreiden, en nu zit ik hier in deze cel en ik kan niet eens lopen. U bent zwak en U hebt me niet beschermd!'

Omdat ik niet kon lopen, hadden drie verschillende christelijke gevangenen, onder wie broeder Xu, de taak gekregen om mij van en naar mijn cel, de martelkamer en het toilet te dragen. Ik zat in een andere cel dan de andere leiders, dus we verlangden hevig naar deze korte momenten van gemeenschap.

De martelkamer lag op drie verdiepingen afstand van mijn cel, dus als ik daarheen moest hadden we de meeste tijd om met elkaar te praten. Broeder Xu wilde me met naar die kamer dragen, maar ik zei tegen hem dat hij zich daar geen zorgen over moest maken omdat ze gewoon iemand anders opdracht zouden geven mij te dragen als hij het niet deed. De weinige kostbare minuten die we samen hadden, gaven me vaak de kracht om de slaag en de vernederingen die me in die donkere ruimte toegediend werden te kunnen verduren.

Broeder Xu is een man van weinig woorden. Hij vertelde me niet wat hij allemaal doormaakte, maar op een dag zag ik hem naar zijn cel teruglopen. Hij is stevig gebouwd en kan ontzettend hard rennen, maar op die dag toen hij door de gang liep, kon hij alleen nog maar strompelen. Ik realiseerde me dat hij ook gemarteld werd.

Soms werd ik ook wel door een jonge bewaker gedragen. Hij zag dat ik veel pijn leed en wist dat ik geen medische behandeling had gekregen. Deze jonge man zei op melevende toon: 'Ik zie hier een man die echt lijdt voor de Naam van Jezus.'

Ik keek hem verrast aan. Hij ging verder: 'Nadat ik aan de politieschool afstudeerde, ben ik hier komen werken. Ik kom uit een christelijk gezin, maar onze overtuigingen zijn niet zo sterk als die van u. Waarom zou iemand in Jezus geloven en voor Hem prediken als dit je beloning is?'

Ik zei tegen hem: 'Misschien kun je op dit moment niet aan mij zien dat het in mijn voordeel is, maar in de toekomst zal ik vanwege dit lijden een grote zegen van Jezus ontvangen.'

Deze jonge man bleef me slaan, zoals dat van hem verwacht werd, maar met tegenzin en hij mikte altijd op die delen van mijn lichaam waar ik het minste last van zou hebben.

Er werd een 'nepcrimineel' bij Xu in de cel geplaatst. Hij deed alsof hij een christen was, maar het was duidelijk dat hij alleen maar in die cel kwam om te spioneren en zoveel mogelijk informatie te verzamelen. Hij deed in het bijzijn van de andere gevangenen vaak alsof hij medelijden met mij had en vroeg dan aan broeder Xu: 'Denkt u dat Yun zal proberen te ontsnappen' Ondanks mijn kreupele benen waren de autoriteiten nog steeds bang dat ik zou ontsnappen als ik daar de kans voor zou krijgen!

Op een dag was het tijd voor de gevangenen om naar het toilet te gaan. De spion was ernstig ziek geworden. Zijn gezicht was lijkleek en het leek erop dat hij elk moment kon sterven. Ik zei tegen de bewaker: 'Ik heb wat ervaring als masseur. Geef me alstublieft vijf minuutjes met deze zieke man en hij zal zich veel beter voelen.'

De bewaker zorgde ervoor dat ik de cel werd binnengedragen. Toen ik binnenkwam, keek broeder Xu me met vlamme ogen aan. Hij knikte en begon te bidden. Ik bad voor deze zieke man in de Naam van Jezus en legde mijn handen op zijn hoofd. Na enkele ogenblikken riep hij uit: 'Ik voel een soort warme bries in mijn binnenste!'

Een paar minuten later kwam de bewaker terug. Hij vroeg: 'Hoe staat het met de

massage?'

De zieke man antwoordde: 'Het gaat heel goed. Ik ben bijna beter.'

De Heere genas deze man helemaal. Om zijn dankbaarheid te tonen gebruikte hij iets van zijn geld en zijn invloed om mij goed voedsel te geven. Na dit voorval vroegen zelfs sommige gevangenisbewakers me hun lichaam te masseren als ze pijn hadden en ze begonnen me beter te behandelen.

Hoewel deze man gestuurd was om ons te bespioneren, gebruikte God hem om mij geweldig te zegenen. Hij beweerde dat hij een gelovige was en zei dat zijn vrouw het voor elkaar had gekregen om voor hem een Bijbel de gevangenis in te smokkelen. Naar alle waarschijnlijkheid hadden de autoriteiten hem deze Bijbel gegeven om hem te helpen zijn rol als christen goed te spelen zodat hij ons vertrouwen zou winnen.

Omdat hij er absoluut niet in geïnteresseerd was zijn Bijbel te lezen, leende ik hem en ik studeerde er elke ochtend en elke avond in. Ik schreef veel Bijbelteksten op kleine stukjes papier en gaf die door aan de broeders om hen met Gods Woord te versterken. Enkele dagen later kraste broeder Xu een tekening in de muur van het toilet om de gelovigen erop te wijzen dat we trouw moeten zijn en de Heere niet verloochenen. Onder de tekening voegde ik de woorden 'Bloed, Dood, Getuigenis' toe.

Enige tijd later schreef broeder Xu enkele Schriftgedeelten en een paar bemoedigende woorden op een velletje toiletpapier. Hij rolde het op en verstopte het in een mantou en gooide het broodje vervolgens door de gevangenisgang naar mij toe. Hij had geschreven: 'Vanaf het ontstaan van de kerk tot deze dag toe heeft iedereen die Jezus volgt zijn kruis op zich moeten nemen en een hoge prijs moeten betalen.'

Broeder Xu zinspeelde er ook op dat ik moest proberen te ontsnappen zodra ik daar de kans voor kreeg.

De weken gingen langzaam voorbij en ik zag mijn situatie steeds somberder in. Het leek wel of de Heere me verworpen had en me in de gevangenis achtergelaten om daar tot in eeuwigheid weg te teren. Mijn benen waren kreupel en mijn geest was verbijzeld. Ik legde mijn benen elke nacht omhoog, gesteund tegen de muur, in een poging de pijn te verminderen.

Mijn geliefde vrouw Deling zat in de vrouwengevangenis en ik had geen flauw idee wat er van mijn twee kinderen geworden was.

Dit was het dieptepunt van mijn leven.

Toelichting DELING:

Wegens ons abnormale leven hebben onze kinderen het bij tijd en wijle ontzettend moeilijk gehad; gelukkig hebben zij ook heel veel liefde ervaren van medechristenen die hielpen de pijn te verzachten.

Geen enkele jongen van Isaacs leeftijd zou ooit te maken mogen hebben met de spanningen die hij onder ogen moest zien. Voor hem was het het moeilijkst in de maanden maart en april van 1997, toen zijn beide ouders in de gevangenis zaten voor het evangelie. Isaac was toen nog maar dertien jaar oud.

Als in China beide ouders van een kind in de gevangenis zitten, probeert de staat de voogdij over de kinderen over te nemen en hen in een 'beschermde omgeving' te plaatsen. Dat betekent dat ze de kinderen hersenspoelen met atheïstische leer, dat ze hen proberen los te maken van hun verleden en ervoor te zorgen dat ze hun ouders gaan haten.

Toen Yun en ik allebei in de gevangenis zaten, werden Yilin en Isaac door christen-

vrienden meegenomen, ons dorp uit, naar Nanyang, waar ze probeerden onder een valse naam naar school te gaan. De veiligheidspolitie was echter naar hen op zoek, dus ze verhuisden naar Zhengzhou, de hoofdstad van Henan. Maar zelfs daar was het niet veilig, dus onze kinderen werden naar de afgelegen provincie Shandong gestuurd, waar een christelijk gezin zich over hen ontfermde.

Dit was een bijzonder zware tijd voor Isaac en Yilin. In enkele maanden tijd moesten ze wel drie of vier keer verhuizen en van school veranderen. Er rustte een zware verantwoordelijkheid op Isaacs jonge schouders. Hij moest op zijn kleine zusje passen en probeerde ondertussen ook nog eens te begrijpen wat er met zijn vader en moeder gebeurd was.

Later vertelde iemand ons dat Isaac, toen hij in Shandong verbleef, telkens als hij buiten was naar de grond keek, op zoek naar geld dat iemand misschien had verloren. Het gezin waar ze te gast waren, was bijzonder arm, ze konden het zich nauwelijks veroorloven om voedsel te kopen.

Nadat ik uit de gevangenis was vrijgelaten, werd ik in het geheim meegesmokkeld over de grens van Henan en naar mijn kinderen gebracht. Toen ik Isaac voor het eerst zag, zei hij tegen mij: 'Mama, ik heb nu grote zorgen in mijn leven.'

Ik vroeg: 'Isaac, je bent nog maar een kind. Hoe kan jij, op jouw leeftijd, grote zorgen hebben?'

Mijn zoon van dertien jaar antwoordde: 'Papa zit weer in de gevangenis. Hoe moeten we nu in leven blijven? Ik maak me zorgen over de toekomst.'

22. Een wonderbaarlijke ontsnapping

'Maar richt u op en sta op uw voeten.' Handelingen 26:16

Het was tijdens dit dieptepunt van mijn leven dat ik me bitter beklaagde bij de Heere. Ik was 39 jaar oud, maar ik zag voor mezelf geen hoop of toekomst meer. Ik zei tegen de Heere: 'Toen ik jong was, hebt U mij geroepen om Uw evangelie in het westen en in het zuiden te verkondigen. Hoe kan ik dat nu nog doen? Ik zit hier in deze gevangenis met verbrijzelde benen en nu moet ik me erbij neerleggen dat ik op deze plaats weg zal rotten tot aan de dag dat ik doodga. Ik zal mijn familie nooit meer zien. U hebt me bedrogen!'

Er gingen allerlei geruchten over wat er met ons zou gebeuren. Zelfs buiten de gevangenis wisten de gelovigen dat onze arrestatie bijzonder serieus opgevat moest worden, omdat het bevel tot arrestatie afkomstig was van de nationale regering.

En nu adviseerde broeder Xu me dat ik maar moest proberen te ontsnappen! Ik weet dat Xu een man van God is die altijd goed naar Gods stem luistert, dus ik zei op beleefde toon: 'Mijn benen zijn verbrijzeld en ik zit in mijn eentje opgesloten in een cel met een ijzeren deur. Ik kan met eens lopen! Hoe kan ik nou ontsnappen? Met jouw benen is alles in orde. Waarom ontsnap jij niet?'

Op de avond van 4 mei 1997 reikte ik, zoals elke avond in de voorgaande zes weken, naar beneden en pakte ik mijn slappe benen vast. De pijn schoot door mijn hele lichaam toen ik mijn benen tegen de muur omhoog tilde. Ik had ontdekt dat dit de beste manier was om mijn afschuwelijke pijn te verlichten. Door ervoor te zorgen dat er geen bloed door mijn benen stroomde, werden ze gevoelloos en kon ik 's nachts, zij het onrustig, tenminste een beetje slapen.

In de ochtend die daar direct op volgde, bemoedigde de Heere mij in mijn depressieve, hopeloze toestand met een belofte uit Hebrëeën 10: 35. 'Geeft dan de vrijmoedigheid niet prijs, die een ruime vergelding heeft te wachten.' Ik werd wakker met deze woorden in mijn gedachten.

Terwijl de gevangenis langzaam tot leven kwam, begon ik in het boek Jeremia te lezen. De Heere betrok deze woorden op een bijzonder krachtige en persoonlijke manier op mijn verwondingen en mijn situatie. Het was alsof Zijn Geest via zijn Woord rechtstreeks tot mij sprak: 'Mijn ogen moeten van tranen vloeien nacht en dag zonder tot rust te komen, want met een grote breuk is de jonkvrouw, de dochter mijns volks, gebroken, en een zeer zware slag (...) Hebt Gij Juda dan geheel en al verworpen? Heeft Uw ziel een afkeer van Sion? Waarom hebt Gij ons geslagen, zodat er voor ons geen genezing is? Hoop op vrede, maar er is niets goeds; op een tijd van genezing, maar zie, er is verschrikking. (...) Verwerp niet om Uws Naams wil, oteer niet Uw heerlijke troon! Gedenk; verbreek niet Uw verbond met ons!' (Jer. 14 : 17, 19, 21).

Ik voelde me net als Jeremia. Ik was overweldigd en het leek of de Heere me verlaten had om tot in lengte van dagen in de gevangenis weg te teren. Ik riep het uit naar de Heere, met dezelfde woorden als Jeremia: 'O God, waarom hebt U me zo gekweld dat ik niet kan genezen? Ik hoopte op vrede, maar er is niets goeds gekomen. Alstublieft, Heere, veracht mij niet.'

Ik las verder: 'Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt, een man van twist en gekrakeel voor het hele land! Ik heb niet te leen gegeven en men heeft mij niet te leen gegeven, toch vervloeken mij allen' (Jer. 15: 10)

De woorden leken opnieuw van het papier af te spatten en rechtstreek in mijn geest

binnen te dringen. Het was een bijzonder heilig moment, alsof de almachtige God Zelf naar mijn cel was afgedaald en onder viel ogen met mij over mijn zaak sprak.

Ik had vanbinnen enorm veel verdriet opgekropt en dat begon nu, voor het aangezicht van God, los te komen. Ik snikte het uit: 'Heere Jezus, het is precies zoals Jeremia zei, iedereen zoekt ruzie met mij en vervloekt mij. Ik kan er niet meer tegen. Ik ben aan het einde van mijn krachten.'

Ik moest zo hard huilen dat mijn ogen opzwellen van al mijn tranen. Mijn Heere troostte me zoals een liefdevolle vader die zijn zoontje tegen zich aan drukt. Hij stelde me gerust met het volgende vers: 'De Heere zeide: Indien Ik u niet bevrijd ten goede! Indien Ik ten tijde van rampspoed en benauwdheid de vijand niet tot u doe smeken!' (Jer. 15:11).

Ik riep het vanuit de grond van mijn hart uit tot God met de woorden van Jeremia 15:16-18: 'Zo vaak uw woorden gevonden werden, at ik ze op, uw woord was mij tot vreugde en blijdschap mijns harten; want uw naam is over mij uitgeroepen, Heere, God der heerscharen. Ik heb niet gezeten in een kring van lachers, om uitgelaten te zijn; door uw hand was ik eenzaam neergezeten, want Gij hadt mij met gramschap vervuld. Waarom is mijn pijn altoosdurend en mijn wond ongeneeslijk, en wil zij zich niet laten helen? Gij zijt mij waarlijk als een uitdrogende beek, water waarop geen staat valt te maken.'

Ik vroeg Hem talloze keren waarom ik zoveel pijn moest lijden. Ik kon het niet meer verdragen. Mijn hart was somber, ik was er na aan toe het op te geven.

Gods Woord kwam opnieuw tot mij met een ernstige waarschuwing, maar ook een belofte: 'Daarom, zo zegt de Heere: Indien gij terugkeert, zal Ik u doen terugkeren; dan zult gij vóór Mij staan; en indien gij uitspreekt wat waarde heeft, zonder vermete te taal, zult gij als mijn mond zijn. Laten zij zich tot u keren, maar gij zult u tot hen niet keren. Dan zal Ik u voor dit volk maken tot een koperen, onneembare muur, en zij zullen tegen u strijden, maar u niet overmogen; want Ik ben met u om u te helpen en te bevrijden, luidt het woord des Heren. Ja, Ik zal u bevrijden uit de hand der bozen, u verlossen uit de vuist der geweldenaars' (Jer. 15:19-21).

Op het moment dat ik deze verzen las, kreeg ik plotseling een krachtig visioen, hoewel ik klaarwakker was.

Ik zag mijn vrouw Deling naast mij zitten. Ze was net vrijgelaten uit de gevangenis en ze maakte wat medicijnen klaar. Liefdevol behandelde ze mijn wonden. Ik voelde me enorm bemoedigd en vroeg haar: 'Ben je vrijgelaten?'

Ze antwoordde: 'Waarom doe je die ijzeren deur niet open?'

Voordat ik antwoord kon geven, liep ze de kamer uit en was het visioen voorbij.

De Heere sprak tot mij: 'Dit is het uur van je redding.' Ik wist onmiddellijk dat dit een visioen van de Heere was en dat het de bedoeling was dat ik nu een ontsnappingspoging zou wagen.

Mijn eenpersoonscel grensde aan één kant aan de cel waar broeder Xu en een aantal andere gelovigen zaten. We hadden afgesproken dat als een van ons in de problemen zat en gebed nodig had, we de ander een seintje, zouden geven door twee keer op die muur te kloppen.

Broeder Xu hoorde mijn geklop.

Ik riep de bewaker. Hij kwam naar mijn deur en vroeg me wat ik wilde.

Ik zei: 'Ik moet dringend naar het toilet.'

Omdat broeder Xu aan de beurt was om me te dragen, opende de bewaker zijn deur en hij gaf hem opdracht mij naar de badkamer te dragen

Altijd als gevangenen toestemming kregen om uit hun cel te komen werd er in de

gang een ijzeren deur op slot gedraaid zodat er geen enkel, ontsnappingsmogelijkheid was. Aan de andere kant van het hek bevond zich een trap die naar de lager gelegen verdiepingen leidde. We zaten steeds aan alle kanten achter slot en grendel. Het hek kon alleen geopend worden door mensen die van buiten naar binnen wilden, het kon niet van binnenuit geopend worden.

Elke verdieping van de gevangenis werd afgeschermd door zo'n ijzeren deur. Gewoonlijk stond er aan beide zijden van elk hek een bewaker dus om de binnenplaats van de gevangenis te bereiken moest ik door drie ijzeren hekken op drie verschillende verdiepingen, en langs zes gewapende bewakers.

Broeder Xu liep naar mijn deur. Zodra hij me zag, zei hij: 'Je moet ontsnappen!' Daarna ging hij terug naar zijn eigen cel om zijn tandenborstel en zijn handdoek te pakken, zodat de bewakers zouden denken dat hij ook gebruik wilde maken van de badkamer. Toen hij terugkwam, gaf hij me opnieuw hetzelfde dringende bevel: 'Yun, je moet ontsnappen!'

Ik was slechts gekleed in mijn ondergoed, dus ik hees mijn broek zo snel ik kon omhoog. Op een lang stuk toiletpapier had ik Bijbelteksten uit het Evangelie van Johannes en uit de eerste Brief van Petrus opgeschreven.

Ik maakte het papier met gedeelten uit Gods Woord om mijn middel vast, om me zo met de waarheid te omgorden. Ik bad: 'Heere, U hebt me laten zien dat ik moet proberen deze gevangenis te verlaten. Ik zal U nu gehoorzamen en proberen te ontsnappen. Als de bewakers me echter neerschieten, neem mijn ziel dan alstublieft op in Uw hemelse woning.'

Het was nu meer dan zes weken geleden sinds mijn benen kapotgeslagen waren. Als ik er maar een klein beetje op steunde, veroorzaakte dat al een folterende pijn. Maar ik geloofde dat God me op drie verschillende manieren verteld had dat ik moest proberen te ontsnappen: door middel van zijn Woord, door middel van het visioen dat ik die ochtend had ontvangen, en door de woorden van broeder Xu.

Ik heb geleerd dat wanneer God tegen ons zegt dat we iets moeten doen, er geen tijd is voor discussie of overdenking, in welke situatie we ons ook bevinden. Als we zeker weten dat God ons een opdracht heeft gegeven, en in dit geval was ik daar zeker van, is blinde gehoorzaamheid vereist. Als we God niet gehoorzamen, zeggen we daarmee eigenlijk dat we wijzer zijn dan Hij, en dat wij beter weten hoe we ons leven moeten leiden dan Hij.

Het was 5 mei 1997, even voor achten. Naar de mens gesproken was deze tijd van de dag zo ongeveer de slechtst mogelijke tijd voor een ontsnappingspoging! Gewoonlijk werden er overal in de gevangenis allerlei activiteiten uitgevoerd en stonden alle bewakers op hun post.

Ik schuifde mijn cel uit, in de richting van het gesloten ijzeren hek in de gang. Mijn verstand was er alleen op gericht God te gehoorzamen. Ik keek recht naar voren en bij elke stap die ik zette bad ik in stilte.

Boven aan de trap die uitkwam op de derde verdieping zat een bewaker. Hij was verantwoordelijk voor de knop waarop gedrukt moest worden als je wilde dat het hek open of dicht ging. Het was onmogelijk om te zien wat er aan de andere kant gebeurde, omdat het hek van ijzer gemaakt was en de kleine openingen in het hek bedekt waren met zwarte lappen stof. Op precies hetzelfde moment dat ik het hek bereikte, keerde een andere dienstknecht van de Heere, broeder Musheng, net terug naar zijn cel en het hek werd voor hem geopend. Hij had die ochtend opdracht gekregen om de binnenplaats van de gevangenis aan te vegen. Terwijl Musheng door

het hek liep, zei ik tegen hem: 'Wacht! Doe het hek niet dicht!' Ik liep door het hek zonder dat ik mijn pas zelfs maar hoefde in te houden. De timing van de Heere was perfect!

Terwijl we elkaar passeerden, fluisterde broeder Musheng: 'Gaat u weg, broeder Yun? Bent u niet bang dat u zult sterven?' En toen, met een verbijsterde blik op zijn gezicht, keerde hij terug naar zijn cel.

Musheng werd door een bewaker naar zijn cel teruggebracht, maar op exact hetzelfde moment dat hij het hek voor Musheng opende, ging er in een kantoortje even verderop een telefoon over; de bewaker had zich omgedraaid en was erheen gerend om de telefoon op te nemen.

In het trappenhuis zag ik een bezem tegen de muur staan. Ik pakte de bezem op en liep er de trap mee af, naar de tweede verdieping. Er zat een gewapende bewaker achter zijn bureau, met zijn gezicht in de richting van het tweede ijzeren hek. Dit hek werd soms opengelaten. Omdat er altijd, dag en nacht, een dienstdoende bewaker bij dit hek moest zitten om het in de gaten te houden, werd het niet als risicovol beschouwd om het open te laten. Op dat moment sprak de Heilige Geest tot mij: '*Ga, nu! De God van Petrus is ook jouw God!*'

Het leek wel of de Heere deze bewaker op de een of andere manier verblind had. Hij keek me recht aan, maar zijn ogen registreerden mijn aanwezigheid niet. Ik verwachtte dat hij wel iets zou zeggen, maar hij keek dwars door me heen, alsof ik onzichtbaar was! Hij zei helemaal niets.

Ik liep hem voorbij en keek niet om. Ik wist dat ik op ieder moment in mijn rug geschoten kon worden. Ik bleef de Heere in stilte vragen klaar te staan om mijn ziel te ontvangen, omdat ik dacht dat dit een van mijn laatste ogenblikken op deze wereld was.

Ik bleef de trappen aflopen, maar ik werd door niemand tegengehouden en geen van de bewakers zei ook maar een woord tegen mij!

Toen ik bij de hoofdingang aankwam, een ijzeren hek dat naar de binnenplaats van de gevangenis leidde, ontdekte ik dat het al openstond!

Dat was vreemd, want meestal was dit hek het best beveiligd van allemaal. Gewoonlijk stonden er twee bewakers bij dit hek op de begane grond, een aan de binnenkant en een aan de buitenkant, maar om de een of andere reden was er geen enkele bewaker aanwezig en stond het hek open!

Ik zette de bezem die ik vanaf de derde verdieping mee naar beneden genomen had weg en liep de binnenplaats op. Ik kneep mijn ogen samen tegen het felle ochtendlicht. Ik kwam op de binnenplaats verscheidene bewakers tegen, maar niemand zei ook maar een woord. Toen liep ik door de toegangspoort van de gevangenis die om de een of andere reden ook wijd open stond!

Mijn hart ging vreselijk tekeer! Ik stond nu op straat, vlak buiten de strengst beveiligde gevangenis van Zhengzhou! Later hoorde ik dat er nog nooit eerder iemand uit die gevangenis ontsnapt was.

Naast mij stopte onmiddellijk een geel taxibusje en de chauffeur, een man van achter in de twintig, opende de deur. Hij vroeg: 'Waar wilt u naartoe?'

Ik stapte in en antwoordde: 'Ik moet zo snel mogelijk naar mijn kantoor, dus rijdt u alstublieft een beetje door.'

Ik gaf de chauffeur het adres van een christelijke familie in Zhengzhou die ik kende, en we reden bij de gevangenis vandaan. Ik zei tegen hem dat hij de files moest zien te ontwijken en in geen geval moest stoppen.

Al deze gebeurtenissen leken in enkele seconden plaats te vinden. Het was alsof ik

droomde terwijl ik wakker was. Ik wist niet zeker of het allemaal echt gebeurd was of dat ik het gedroomd had. Ik weet niet hoe de Heere het precies gedaan heeft of waarom al die ijzeren hekken die gewoonlijk hermetisch afgesloten waren, voor mij opeens allemaal openstonden. Alles wat ik wist, was dat ik in een taxi zat en dat we op weg waren naar het huis van mijn vrienden.

Toen we daar aankwamen, vroeg ik de taxichauffeur even te wachten terwijl ik wat geld ging lenen om het ritje te betalen.

Ik beklom de trappen naar het appartement op de derde verdieping en drukte twee keer op de deurbel. Een van de dochters van mijn vrienden keek door het spionnetje in de deur en herkende me onmiddellijk. Ze riep opgewonden: 'O, broeder Yun, u bent ontslagen uit het ziekenhuis (ze bedoelde de gevangenis)!'

Ik zei tegen haar: 'Ja, ik kom uit het ziekenhuis, maar niet volgens de normale procedure. Kun je me alsjeblieft wat geld lenen om de taxi te betalen?'

Ze was zo opgewonden dat ze vergat de deur open te doen! Uiteindelijk kwam ze terug en gaf me het geld. Ik rende snel de trappen af, naar de wachtende taxichauffeur, en betaalde hem.

Dit lieve christelijke gezin heette me hartelijk welkom in hun huis. Een van de dochters zei tegen me: 'De hele kerk heeft al meer dan een weekvoor u en uw medewerkers gevast en gebeden. Gisteren zei de Heilige Geest tegen mijn moeder: "Ik zal Yun vrijlaten en daarna zal hij als eerste naar jullie huis komen. Hij zal een korte tijd blijven en met jullie bidden.

Mijn ouders hebben tegen ons gezegd dat we op uw komst moesten rekenen en we hebben voor een geheime schuilplaats gezorgd waar u zich kunt verstoppen. Niemand weet iets van die schuilplaats, behalve wij. Mijn moeder heeft al wat eten en wat kleding voor u klaargezet. Kom kleeft u even om, dan zullen wij u erheen brengen.'

Nadat we samen gebeden hadden, kreeg ik een fiets en een van de gezinsleden reed achterop met me mee om me de weg te wijzen naar mijn schuilplaats. Hij was zo slim om me via allerlei smalle steegjes te laten rijden om zo de wegversperringen te vermijden die vanwege mijn ontsnapping op de hoofdwegen waren neergezet.

Op het moment dat ik begon te trappen, realiseerde ik me voor het eerst dat de Heere mijn voeten en mijn benen genezen had! Mijn gedachten waren er zo op gericht geweest de Heere te gehoorzamen en me voor te bereiden op het feit dat ik elk moment neergeschoten kon worden, dat ik niet eens in de gaten had dat God me had genezen. Ik had ook helemaal geen genezingskracht gevoeld. Vanaf het moment dat mijn benen met een wapenstok waren stukgeslagen tot op het moment dat ik ontsnapte, waren mijn benen helemaal zwart en onbruikbaar geweest. Ik kon niet eens rechtop staan en dus al helemaal niet lopen. Ik kon met pijn en moeite een klein stukje kruipen, maar dan alleen als ik me aan de muur vasthield.

Broeder Musheng vertelde me later dat ik normaal liep toen hij me op de derde verdieping tegenkwam, dus waarschijnlijk heeft de Heere mijn benen al genezen toen ik nog in de cel zat.

Terwijl ik op de fiets reed, schoot me een gedeelte uit Gods Woord te binnen: 'En maakt een recht spoor met uw voeten, opdat hetgeen kreupel is niet uit het lid gerake, doch veeleer geneze' (Hebr. 12:13).

Zodra we bij de schuilplaats waren aangekomen, gingen de hemelsluizen open. Heel Zhengzhou stond blank vanwege de hevige stortregens en er stak een hevige, huilende wind op die de ramen deed klapperen en fietsen omverblies. Het was een gigantische storm. Hoewel het nog ochtend was, werd de lucht inktzwart.

Ik ging de schuilplaats binnen en werd alleen gelaten. Deze lieve familie behandelde me alsof ik een engel uit de hemel was. Er stond dag en nacht iemand van de familie voor mijn deur om me te bewaken.

Later vertelden christen-vrienden mij dat ze op de avond na mijn ontsnapping een reportage op het nieuws hadden gezien. De veiligheidspolitie, de medewerkers van het Bureau voor Openbare Veiligheid en de soldaten van het Bevrijdingsleger van het Volk waren allemaal gemobiliseerd om mij te zoeken. Ze doorzochten alle huizen in Zhengzhou, van deur tot deur. Op elk belangrijk kruispunt werden wegversperringen neergezet en alle auto's werden doorzocht. Naar alle busstations, treinstations en vliegvelden waren agenten gestuurd.

Ik hoorde dat er gebruikgemaakt werd van speciale politiespeurhonden om mijn geur op te pikken, maar hun inspanningen leverden niets op. Ik zat veilig in de schuilplaats van de Heere. De storm had al mijn sporen uitgewist en de autoriteiten gehinderd in het doen van hun werk.

God herinnerde me aan het krachtige visioen dat Hij me dertien jaar eerder, tijdens mijn vierenzeventig dagen van vasten, had gegeven, waarin ik een hele serie ijzeren hekken zag opengaan, het een na het ander.

Nu, al deze jaren later, was zijn belofte uitgekomen. Ik verwonderde me over Gods goedheid en zijn trouw aan mij. Tot op de dag vandaag zie ik mijn ontsnapping uit de gevangenis als de meest verbijsterende ervaring van mijn leven.

Die nacht sliep ik zo vredig als een pasgeboren baby, in de armen van mijn Heere.

Toelichting BROEDER XU:

Toen broeder Yun in een poging om te ontsnappen uit het raam sprong, brak hij zijn beide benen. Daarna werd hij in de modder vreselijk geslagen, waarbij zijn benen nog verder verbrijzeld werden zodat hij niet meer zou kunnen lopen.

Toen Yuns bewusteloze lichaam naar zijn cel werd teruggedragen, zag ik dat zijn hele gezicht bedekt was met modder. Ze hadden hem zo hard tegen zijn hoofd geslagen dat hij een tijdlang niets meer kon horen.

Nadat we overgeplaatst waren naar de gevangenis in Zhengzhou, kreeg ik de opdracht Yun naar de badkamer en de verhoorkamer van de gevangenis te dragen, omdat hij kreupel was en vreselijk veel pijn leed. Op deze manier hadden we af en toe even contact met elkaar en konden we elkaar bemoedigen in de Heere en elkaars geloof versterken. Zelfs als we niet in de gelegenheid waren met elkaar te praten, gaf het ons al kracht en een gevoel van gemeenschap als we elkaar alleen maar in de ogen konden kijken. Yun en ik kennen elkaar al heel lang en we hebben samen veel genade van God mogen ervaren.

Ik zei tegen Yun dat de Heere wilde dat hij zou ontsnappen. Ik weet zeker dat het de Heere was die me leidde om dit tegen Yun te zeggen. Ik had het gevoel dat God wilde dat Yun zou ontsnappen, maar dat Hij wilde dat ik bleef.

Op zekere ochtend had de Heere Yun heel duidelijk laten zien dat het tijd was om te ontsnappen. Terwijl hij de trappen in de gevangenis afdaalde, op weg naar de binnenplaats van de gevangenis, kwam er een andere christenbroeder binnen. De beveiligingsdeur werd voor hem geopend op exact hetzelfde moment dat Yun naar buiten liep!

Die broeder rende vervolgens naar onze cel en vertelde aan iedereen dat hij gezien had dat Yun de gevangenis uitliep! De gevangenen klommen omhoog en keken uit de

ramen van de cel naar beneden, naar de binnenplaats. We keken toe terwijl Yun door het hek bij de hoofdingang naar buiten liep, zijn vrijheid tegemoet!

Deze daad van Gods macht en genade was een grote bemoediging voor ons. We zagen opnieuw dat er voor God niets onmogelijk is. Hij houdt al onze levens in zijn handen en er zat Gods kinderen niets overkomen zonder dat het deel uitmaakt van zijn plan en zijn wil voor onze levens.

Ik geloof dat een van de redenen waarom God ervoor koos Yun op deze manier te bevrijden, was dat de autoriteiten van de gevangenis de Heere en Yun bespot hadden toen ze zijn benen verbrijzelden. Ze zeiden: 'En probeer nu nog maar eens te ontsnappen!' Voor dergelijke uitdagingen draait de Heere zijn hand niet om!

Enkele minuten na Yuns ontsnapping ontdekten de bewakers dat hij was verdwenen en werd er een grootscheepse mensenjacht op touw gezet. De autoriteiten verrichtten diepgaand onderzoek om erachter te komen hoe een kreupele gevangene, in eenzame opsluiting in een zwaarbewaakte gevangenis, het voor elkaar had gekregen de gevangenis uit te wandelen en te verdwijnen!

Het is bijzonder interessant dat er naar aanleiding van dit onderzoek geconcludeerd werd dat Yun voor zijn ontsnapping geen menselijke hulp van een van de gevangenen of bewakers had gehad.

Ik wil hierbij bevestigen dat dát absoluut waar is.

Het was voor de volle honderd procent het soevereine werk van onze almachtige God.

Toelichting BROEDER MUSHENG:

Ik had het voorrecht om te mogen zien hoe broeder Yun in 1997 door de hand van de Heere uit de gevangenis ontsnapte.

Ik had die ochtend om zeven uur opdracht gekregen om op de binnenplaats van de gevangenis te werken. Terwijl ik, vergezeld door een bewaker, terugliep naar mijn cel, hielden we halt om door het ijzeren veiligheidshek gelaten te worden. Ik kon mijn ogen niet geloven toen ik Yun naar buiten zag lopen! We wisten allemaal dat hij kreupel was, dus zeggen dat ik verbaasd was toen ik hem zag lopen, is een gigantisch understatement! Hij liep vlak langs me, maar de bewaker die bij me was zag hem helemaal niet.

Pas toen ik terug was in mijn cel, realiseerde ik me dat ik Yun niet meer had zien lopen sinds zijn benen gebroken waren. Ik was een van de drie mannen die hem door het gevangeniscomplex moesten dragen. De bewakers noemden hem zelfs 'de kreupele'. Zijn benen waren helemaal verbrijzeld door alle slaag die hij had gekregen. Vanwege zijn erbarmelijke toestand kon hij niets meer zelf. We moesten zelfs zijn kleren voor hem wassen.

Het drong tot me door dat Yun probeerde te ontsnappen. Ik viel onmiddellijk op mijn knieën en smeekte God zijn leven te redden, omdat ik dacht dat de bewakers hem doelbewust naar de binnenplaats hadden laten lopen zodat ze hem konden neerschieten. Ik klom naar het raam van de cel en keek toe hoe hij de binnenplaats overstak en door het hek verdween.

Er waren op dat moment ongeveer dertig bewakers aanwezig op die binnenplaats, maar niemand zag dat Yun ontsnapte! Hij liep zelfs vlak langs een paar van hen.

Kort daarna brak er een enorme regenstorm los.

Enkele minuten na zijn ontsnapping ontdekte de bewaker van de derde verdieping dat Yun verdwenen was. Hij zocht overal en riep: 'Kreupele, waar zit je?'

In het begin was de bewaker nog redelijk ontspannen, maar toen het aantal plaatsen waar Yun zich verstopt kon hebben afnam, raakte hij steeds gespannener. Na ongeveer vijf minuten sloeg hij alarm en de hele gevangenis was in rep en roer vanwege Yuns ontsnapping.

De gevangenisautoriteiten verhoorden ons, maar we vertelden hun naar alle waarheid dat we Yun op geen enkele manier geholpen hadden. Twee bewakers raakten hun baan kwijt.

23. Weg achter het bamboegordijn

De ochtend na mijn ontsnapping uit de gevangenis vroeg ik mijn vrienden contact op te nemen met een huisgemeenteleider in Zhengzhou, om hem te laten weten dat ik ontsnapt was en dat ik van plan was die avond na het invallen van de duisternis naar zijn huis te komen om hem te bezoeken.

Diezelfde ochtend om ongeveer elf uur kreeg mijn vrouw een visioen van de Heere. Deling was een week of twee voor mijn ontsnapping uit de gevangenis vrijgelaten en verborg zich in het huis van een gelovige.

In haar visioen zag ze dat ik was vrijgelaten. Ik zat vlak voor haar en op mijn gezicht lag een uitdrukking van vreugde en tevredenheid. Ik vroeg mijn vrouw om alle oudsten van de kerk en alle medewerkers bij elkaar te roepen zodat we een samenkomst konden hebben. Ze stak haar vinger naar me uit en zei: 'Waag het niet! Ben je dan helemaal nergens bang voor? Ben je niet bang om te sterven?' Ik glimlachte naar haar en zei niets.

In antwoord op haar visioen nam Deling de bus naar Zhengzhou. De allereerste plaats waar ze stopte, was het huis van de huisgemeenteleider die ik die avond wilde bezoeken!

Toen mijn vrouw het huis van dit oudere echtpaar binnenging, vroegen ze haar: 'Weet je al dat Gods dienstknecht, broeder Yun, uit de gevangenis ontsnapt is?'

Deling stotterde: 'Kunt u dat even herhalen? Is dat echt waar? Is hij echt ontsnapt?'

Mijn vrouw liet zich in een stoel vallen en vertelde over het visioen dat ze eerder die ochtend van de Heere had ontvangen. De broeder lachte en riep: 'Ha! Dat bewijst maar weer eens dat de communicatie van de Heere veel sneller is dan welke telefoon of computer ook!'

Toen ik die avond bij het huis aankwam, was ik stomverbaasd het zicht van mijn lieve vrouw te zien, en bovendien verscheidene medewerkers die waren samengekomen om mij te ontmoeten.

De ochtend voordat God me uit de gevangenis haalde, had Hij mij een visioen laten zien dat mijn vrouw vrij was. Even later had zij een visioen gekregen over mijn bevrijding. En nu, dankzij de machtige hand van God, waren we samen! We omhelsden elkaar en zongen samen een lied dat gebaseerd is op de eerste drie verzen van Psalm 126:

Toen de Heere de gevangenen van Sion deed wederkeren, waren wij als degenen die dromen. Toen werd onze mond vervuld met lachen, onze tong met gejuich.

Toen zeide men onder de heidenen: De Heere heeft grote dingen bij hen gedaan!

De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan, en wij zijn verheugd.

Hoewel ik nu vrij was, verlangde ik ernaar terug te gaan naar de gevangenis om mijn medewerkers te bezoeken en met hen te delen wat God gedaan had. Het is moeilijk uit te leggen hoe diep de verbondenheid is tussen christen-broeders die in de gevangenis zitten. Ik miste hen en maakte me zorgen over hun welzijn.

Toelichting DELING:

In de twee weken na mijn vrijlating uit de gevangenis verbleef ik in het geheim bij twee zusters in huis. Op een dag gingen zij weg en gaf de Heere mij een helder visioen. Ik zag dat Yun vrij was en dat hij zich voorbereidde om naar een plaats te gaan waar een samenkomst gehouden werd! Ik vroeg hem: 'Hoe ben je ontsnapt?'

Waarom ben je zo druk bezig?'

Hij antwoordde: 'De Heere heeft me geholpen uit de gevangenis te komen. Nu moet ik gaan en het evangelie verkondigen.'

Toen de twee zusters thuiskwamen, vertelde ik hun dat de Heere me had laten zien dat Yun niet langer in de gevangenis zat. Op dat moment waren alle christenen er nog van overtuigd dat Yun geëxecuteerd zou worden of anders de rest van zijn leven in de gevangenis moest doorbrengen, dus deze twee zusters geloofden me niet. Ze zeiden: 'Ach, het moet vreselijk voor je zijn om hem te moeten missen!' en: 'We vinden het zo erg dat je zo moet lijden omdat je man in de gevangenis zit.'

Ze dachten dat ik gek was! De een lachte me uit en de ander maakte zich zorgen. Ze keek me onderzoekend aan om te zien of ik misschien mijn verstand verloren had. Ik negeerde hen en nam de bus naar Zhengzhou.

Een paar uur later hoorde ik dat Yun vrij was!

Het hele incident van de ontsnapping van mijn man uit de gevangenis en de manier waarop God me hierover in een visioen verteld had, vergrootte mijn begrip van Gods grootheid enorm. Voor het eerst wist ik echt helemaal zeker dat er voor Hem absoluut niets onmogelijk is!

De leiders van de gemeenten in Zhengzhou wilden dat we dat gebied zouden verlaten en zo ver weg zouden trekken als we maar konden, omdat ze dachten dat het te gevaarlijk voor ons was om in de stad te blijven.

De politie was nog steeds overal naar mij op zoek. Mijn ontsnapping was een gigantische blamage voor de overheid en in het bijzonder voor de gevangenis-autoriteiten.

Later hoorde ik dat het BOV zelfs vrouwelijke undercoveragenten naar samenkomsten van huisgemeenten in de stad had gestuurd, die net deden alsof ze christen waren. Ze zeiden: 'Wij zijn vrienden van broeder Yun en we hebben gehoord hoe de Heere hem heeft geholpen te ontsnappen. Weet u misschien hoe het met hem gaat?' Ze hoopten dat ze zo wat informatie over mijn verblijfplaats konden loskrijgen.

Omdat Deling en ik allebei gearresteerd waren, moesten onze kinderen wel naar een andere provincie gestuurd worden waar ze door een christelijk echtpaar verzorgd werden. Er werden nu maatregelen getroffen om ons met onze lieve kinderen te herenigen.

Op een smoorhete zomerdag hadden mijn gezin en ik een ontmoeting met enkele huisgemeenteleiders. Mijn kleine dochter Yilin rende schreeuwend en huilend de kamer in: 'Mama, de politie komt eraan! Papa moet meteen ontsnappen!'

We renden naar het dak van het huis en bereidden ons voor om eraf te springen, toen iemand tegen ons zei dat de politieagenten een andere kant op waren gegaan en niet naar ons op zoek waren. We waren opgelucht, maar tegelijkertijd maakte deze gebeurtenis ons duidelijk onder welke enorme druk we leefden.

Rond deze tijd vertelde Deling me dat ze bad of God een deur voor ons wilde openen naar een geregelder, meer gesetteld gezinsleven. Ze maakte zich ernstige zorgen over de invloed die onze stressvolle levensstijl op onze kinderen had.

Het ging in die periode niet erg goed met mijn gezondheid. Ik had ontzettende pijn in mijn borst en moeite met ademen, dus ik ging naar het ziekenhuis om een röntgenfoto te laten maken. De dokter vertelde me op ernstige toon dat ik ofwel

tuberculose had, of een tumor. Hij wilde me onmiddellijk in het ziekenhuis opnemen. Mijn vrouw gaf me dezelfde raad: 'Het is Gods wil dat je nuitrust.'

In het begin weigerde ik koppig me te laten opnemen. Ik wilde andere christenen blijven ontmoeten, maar de leiders van de huisgemeenten mijn woonplaats kwamen naar me toe en zeiden tegen me: Yun, je moet stoppen met het werk dat u doet en de tijd nemen om op de Heere te wachten. De autoriteiten zijn overal naar u op zoek. U mag onder geen beding naar huis terugkeren, zowel voor uw eigen bestwil als voor dat van de andere gelovigen.'

Voor het eerst sinds ik als jongen van zestien jaar in Henan het Evangelie begon te verkondigen, werden alle deuren voor mij gesloten. Mijn ontsnapping uit de gevangenis was inmiddels algemeen bekend en de autoriteiten deden alles wat in hun macht lag om me op te sporen. De leiders van de gemeenten wisten dat wanneer ze mij zouden uitnodigen om te komen preken, en het BOV tijdens die samenkomst een inval zou doen, ze allemaal streng gestraft zouden worden. Het risico was gewoon te groot en dus adviseerden ze mij me schuil te houden en me niet in het openbaar met mijn bediening bezig te houden.

Tijdens mijn ziekte worstelde ik daar echt mee. Ik wilde niet echt alleen in God rusten. In plaats daarvan wilde ik in het werk van God rusten.

Ik realiseerde me opnieuw dat ik een arbeider was die werkte zonder werkelijke vrede van de Heere te hebben ontvangen. Ik vond het zo heerlijk om dingen voor de Heere te doen, dat dát mijn zekerheid en de bron van mijn vreugde was geworden. God wilde *deze afgod* uit mijn leven weg doen.

Mijn ziekte stelde me ook in staat meer tijd met mijn vrouw en kinderen door te brengen. We baden samen en wachtten tot de Heere ons vertelde welke stappen we moesten ondernemen.

Op een ochtend, tijdens mijn gebedstijd, werd ik overweldigd door de aanwezigheid van de Heere. Hij sprak met mij als met een vriend: 'Ik zal je naar een nieuwe plaats sturen. Je zult niets van de taal kunnen verstaan. Je zult veel vreemde gezichten zien, maar je moet mijn opdracht gehoorzamen: "Ga en schud deze mensen wakker!"'

Ik deelde deze woorden met mijn vrouw en kinderen. Ze wisten niet hoe ze hierop moesten reageren. Ik verborg de belofte in mijn hart.

Op een ander moment was ik bezig het leven en de bediening van de apostel Paulus te overdenken. De Heere sprak tot mij: 'Haast u en vertrek spoedig (...) want zij zullen van u geen getuigenis over Mij aannemen' (Hand. 22:18). Hij ging verder: 'Yun, je moet opschieten. Vertrek uit China. Treuzel niet! Je hebt je getuigenis voor Mij hier in China voltooid. De mensen zullen je bediening hier niet meer accepteren, ze zijn te bang.'

De volgende dag werd ik opgebeld door een goede vriend van mij. Zijn woorden - die hij sprak zonder dat hij ook maar iets wist van wat de Heere tegen mij gezegd had - bevestigden Gods leiding. Hij zei: 'Broeder Yun, de Heere heeft me laten zien dat Hij een nieuwe bediening voor jou aan het voorbereiden is; het is de vervulling van waar Hij je als kind al toe heeft geroepen: "Ga naar het westen en het zuiden en verkondig het evangelie."'

Na dat telefoontje realiseerde ik me ten volle dat de Heere bezig was mijn leven in een geheel nieuwe richting te leiden. Ik deelde alles met mijn vrouw. Deling was het vanuit de grond van haar hart met me eens, zij dacht ook dat de Heere wilde dat ik uit China zou vertrekken en naar *het westen en het zuiden gaan*.

Er was echter één groot probleem. Ik had geen paspoort en ik was in mijn hele leven nog nooit buiten China geweest. Ik kon geen paspoort aanvragen omdat ik een strafblad had. Als ik wel zou proberen er een aan te vragen, zou ik onmiddellijk gearresteerd worden.

We baden en legden deze nood in handen van de Heere.

Korte tijd later ontmoette ik een aantal Chinese broeders. Toen ik hun vertelde waar de Heere me voor geroepen had, voelde een zakenman, die wel een paspoort had, zich door de Heere gedrongen dat paspoort aan mij te geven. Hij zei: 'Broeder Yun, hier is mijn paspoort. Gebruik het zoals de Heere aangeeft. Maakt u zich maar geen zorgen over mij. Als het me later problemen oplevert, ben ik bereid die te accepteren.'

Toen we naar het paspoort keken, ontdekten we een ander probleem. Deze broeder en ik leken in de verste verte niet op elkaar! Hij was kalend en hij had een bril. Ik had een flinke bos haar en bovendien heel andere gelaatstrekken. Deze broeder was ook nog eens een stuk ouder dan ik!

In geloof dat de Heere tegen me gezegd had dat ik zijn evangelie onder de natiën van de wereld moest verkondigen, werd er een datum vastgesteld waarop ik China zou verlaten en werd er een vliegticket gekocht bij Air China, waarmee ik op 28 september 1997 van Peking naar Frankfurt zou reizen.

De dag voor mijn vertrek gaf ik nog een hele dag les aan de Bijbelschool van huisgemeenten in het gebied rond Peking, die ik had helpen opstarten. Ik vertelde de studenten dat God mij opdracht had gegeven om zijn evangelie onder alle natiën van de wereld te verkondigen en zij werden daar diep door geraakt. Ze baden vol vuur voor mij, er vloeiden vele tranen.

Ik vroeg hun die avond voor me te blijven bidden en niet op te houden tot de volgende middag, wanneer mijn vliegtuig zou zijn vertrokken. Deze jonge mannen en vrouwen bleven de hele nacht op en wendden zich in gebed tot de Heere; ze vroegen Hem mij te beschermen en ervoor te zorgen dat mijn plannen zouden slagen. Sinds die dag heb ik nog vaak teruggedacht aan de diepe liefde die deze fantastische studenten voor de Heere en voor mij hadden. Vandaag de dag dienen zij God in allerlei afgelegen delen van *China, zoals Tibet en de binnenlanden van Mongolië*.

De nacht voor mijn vlucht was ik ontzettend zenuwachtig. Ik had nog nooit eerder met zo'n groot vliegtuig gereisd. Ik wist wat me te wachten stond als ik gepakt zou worden. Ik zou op grond van bijzonder ernstige beschuldigingen in hechtenis genomen worden en - tenzij de Heere tussenbeide zou komen - zeker ter dood veroordeeld worden als de autoriteiten zich eenmaal realiseerden dat ik uit de gevangenis ontsnapt was. Ik wilde zeker weten dat ik naar Gods wil handelde en dat onze plannen zijn instemming en zegen hadden. Als er die avond iemand bezwaar gemaakt had, had ik mijn plannen waarschijnlijk veranderd. Maar van mijn medewerkers, en ook van de studenten, hoorde ik niets dan bemoedigende woorden en bevestigingen.

Ikzelf bleef die nacht ook op, samen met drie medewerkers, en we baden vurig om Gods bescherming. Tegen de ochtend voelde ik me uitgeput van deze strijd die de hele nacht geduurd had, zoals Jakob toen hij met God worstelde. Ik bleef maar denken aan wat me zou kunnen overkomen en wat ik moest zeggen als het personeel van de luchthaven me vragen zou stellen. Ik maakte me ook bezorgd omdat het over een paar dagen, op 1 oktober, een nationale feestdag zou zijn en de veiligheidsmaatregelen in Peking daarom strenger waren dan anders.

Rond zonsopgang, tijdens een periode van bijzonder intensief gebed, zei een van mijn medewerkers: 'Dienstknecht van God, raak maar niet in paniek. Ik heb een woord van de Heere voor u.' Dit woord was afkomstig uit Genesis 27, het twintigste vers: 'Daarop zeide Izak tot zijn zoon: Wat hebt gij het spoedig gevonden, mijn zoon! En hij zeide: Omdat de Heere, uw God, mij deed slagen.'

Deze tekst was een geweldige bemoediging voor mij en vatte samen wat er met mij gebeurd was.

Als antwoord op het gebed van velen had de Heere alle puzzelstukjes snel op hun plaats laten vallen. Nog maar kortgeleden zat ik nog in de gevangenis met gebroken benen en geen enkele hoop of toekomst. En nu, slechts een paar maanden later, bereidde ik me erop voor China voor het eerst in mijn leven te verlaten, ondanks het feit dat ik een gezochte 'crimineel' was en geen paspoort of identiteitsbewijs had.

Ik antwoordde met het citeren van de apostel Paulus: "Daarom, mannen, houdt moed, want dit vertrouwen heb ik op God, dat het zo zal gaan, als mij gezegd is." (Hand. 27:25).

Voor zonsopgang gaf de Heere me nog een ernstige waarschuwing: 'Als je op het vliegveld langs de douane gaat, spreek dan alleen die woorden die Ik je ingeef.' De Heere bracht me tegelijkertijd een Bijbeltekst in gedachten: 'In veelheid van woorden ontbreekt de overtreding niet, maar wie zijn lippen bedwingt, is verstandig' (Spr. 10:19).

Vlak voor ik de luchthaven van Peking binnenging, belde ik Deling en de kinderen en vroeg hun voor me te bidden. Deling klonk bijzonder kalm; ze was er met haar hele hart van overtuigd dat God mij ertoe leidde China te verlaten.

Omdat ik nooit eerder met de procedures op een vliegveld te maken had gehad, liet een broeder me zien hoe ik de formulieren moest invullen, waar ik moest inchecken en waar ik mijn luchthavenbelasting moest betalen. Daarna liep ik in de richting van de douane en dacht ik aan wat de Heere tegen me gezegd had: 'Als je op het vliegveld langs de douane gaat, spreek dan alleen die woorden die Ik je ingeef.'

Ik sloot aan in de rij en wachtte tot mijn papieren gecontroleerd zouden worden. Enige tijd later was ik aan de beurt. Ik overhandigde mijn paspoort en mijn instapkaart. De douanier keek eerst naar de foto en toen naar mij. Hij begon te lachen: 'Ha! Dit bent u niet, op deze foto! U lijkt er niet eens op!' Daarna hield hij het paspoort omhoog zodat de douaniers in de andere hokjes het ook konden zien. Ook zij begonnen neerbuigend te lachen.

Het klinkt misschien nogal ongelofelijk, maar ik was vanbinnen volkomen kalm. De vorige nacht was ik zenuwachtig geweest, maar de Heere had me duidelijk gemaakt dat ik China moest verlaten en nu was ik er voor de volle honderd procent van overtuigd dat wat ik deed naar zijn wil was. Een bovennatuurlijke vrede stroomde mijn hart binnen.

De douanier ging een kantoortje aan de zijkant binnen, kwam weer terug en zei nogmaals: 'Dit bent u niet.' Hij was vastbesloten uit te vinden wie ik dan wel was. Ik staarde hem recht aan, met een blik vol vuur.

Er gingen enkele minuten voorbij en de passagiers die achter mij in de rij stonden, begonnen hun geduld te verliezen en tegen de douanier te mopperen omdat hij zo lang werk had. Hij bemerkte hun groeiende boosheid en gaf me opdracht om aan de zijkant te gaan staan terwijl hij de andere passagiers afwerkte.

Toen hij klaar was, zei hij tegen mij: 'Dit is duidelijk niet uw paspoort. Maar zelfs als ik u laat gaan, bestaat het niet dat u toestemming krijgt om Duitsland binnen te gaan. Ze zullen u op het eerstvolgende vliegtuig terug naar China zetten.' Het is

ongelofelijk, maar hij zette een stempel in mijn paspoort en zei: 'Ga dan maar!'

Naar de mens gesproken had deze douanier geen enkele reden om dit te doen. Ik kan alleen maar zeggen dat de Heere meester was over deze situatie en dat Hij de douanier ertoe bewoog zijn wil te doen.

Vervolgens liep ik naar het röntgenapparaat om mijn bagage te laten controleren. Ik legde mijn handbagage in de scanner en zag een andere douanier die in zijn walkietalkie stond te praten en mij ondertussen recht aanstaarde. Ik liep naar voren en pakte mijn tas. De douanier zei helemaal niets. Opnieuw had God ervoor gezorgd dat ik door kon lopen!

In de wachtruimte gebruikte ik een openbare telefoon om een broeder te bellen en hem te vertellen dat ik erdoorheen gekomen was. Binnen enkele minuten stapte ik het vliegtuig in, de deur werd gesloten en het vliegtuig van Air China reed bij de gate vandaan. Niet veel later zat ik in de lucht!

In mijn binnenste brak een stortvloed van vreugde en dankbaarheid los. Toen de wielen loskwamen van de landingsbaan, kon ik me niet langer beheersen en ik begon hardop te zingen:

*Heer, U hebt mij onder de mensen uitverkoren.
U hebt uw vleugels van liefde over mij uitgespreid.
Uw genade heeft zoveel verloren zielen gered
en ons geleerd hoe we in uw licht kunnen leven.
Daarom zal ik U tot in eeuwigheid prijzen!*

Alle passagiers die voor mij zaten, draaiden zich om en gaapten me aan. Ze vroegen zich vast af wie deze krankzinnige was, die ze in dit vliegtuig hadden toegelaten!

Ik kwam voor het eerst in mijn leven buiten China, opdat ik de Koning der koningen ten overstaan van vele volken en natiën mocht verheerlijken.

Tijdens de lange vlucht overdacht ik mijn leven en ik dankte God voor zijn grenzeloze genade. Ik weet dat ik het minste lid ben van het lichaam van Christus in China. Ik ben niets. Dat God mij heeft uitgekozen om zijn ambassadeur te zijn onder de natiën, komt zeker niet doordat ik nu zulke speciale gaven of talenten heb. De enige reden daarvoor was zijn onverklaarbare, onverdiende genade.

Ongeveer tien uur later landde mijn vliegtuig in Duitsland, in Frankfurt, en ik liep naar de immigratiebalie.

Toen ik aan de beurt was, wierp de Duitse douanier een blik in mijn paspoort. Hij trok onmiddellijk zijn wenkbrauwen op en er verscheen een strenge uitdrukking op zijn gezicht. Hij zei iets tegen me, maar ik kon me niet verstaan dus ik bleef gewoon staan en glimlachte. Hij gebaarde naar me dat ik aan de zijkant moest gaan staan.

Mijn paspoort werd door nog drie andere douaniers geïnspecteerd. Ze wisten dat het niet mijn paspoort was. Ze schudden hun hoofden en zeiden met dreigende stemmen: 'Nee! Nee!'

Op dat moment schoot er een Bijbeltekst in mijn gedachten: 'Iedere rechtvaardige heeft de moed van een jonge leeuw' (Spr. 28:1). Het vuur van God brandde in mijn hart en ik staarde het hoofd van die douaniers aan met een blik vol veroordeling. De douanier keek naar me, zette een stempel in mijn paspoort, gaf het document aan mij terug en gebaarde me door te lopen!

Dit was slechts mogelijk door de genade van God.

Ik was in Duitsland! Terwijl ik in een auto zat die me naar het huis van een voorganger bracht, sprak de Heilige Geest op krachtige wijze tot mijn hart: 'Op

dezelfde manier als Ik je uit de gevangenis gebracht heb, en uit China, zal Ik honderdduizend van mijn kinderen uit China halen om in heel Azië mijn getuigen te zijn.'

Twee dagen later belde ik Deling en mijn kinderen in China om hun te vertellen dat de Heere me veilig in Duitsland gebracht had.

Delings eerste vraag was: 'Wanneer kom je weer terug?'

Ik zei tegen haar dat ik me net als Jezus voelde toen Jozef en Maria Hem als baby meenamen naar Egypte. Alleen de Heere wist wanneer ik terug zou zijn.

Deling en ik maakten voor het aangezicht van de Heere een plechtige afspraak. Als het erop leek dat ik niet binnen twee jaar naar China terug zou keren, zouden we de Heere vragen mijn gezin ook op wonderbaarlijke wijze uit China te halen en naar mij toe te brengen.

Twee weken na mijn aankomst nam een christen-vriend me mee naar een asielzoekerscentrum in Hamburg. Het personeel daar was bijzonder verbaasd toen ze mijn verhaal hoorden en ze stuurden me door naar een ander opvangcentrum in het oosten van Duitsland.

Omdat ik helemaal geen identiteitspapieren bij me had, kon ik niet bewijzen wie ik was. Regeringsambtenaren, vergezeld van een Chinese tolk, kwamen met me praten en stelden vele vragen over mijn verleden, mijn arrestaties en over mijn ontsnapping uit de gevangenis. Ik gaf op al hun vragen eerlijk antwoord, maar ze geloofden me niet en behandelden me zeer onbeleefd. Op een gegeven moment zei de tolk zelfs tegen me dat ik moest ophouden met het vertellen van zulke grove leugens omdat ze mijn asielaanvraag negatief beïnvloedden! Hij zei dat het al meer dan twee jaar geleden was dat de Duitse regering iemand uit China asiel had verleend.

Tegen deze tijd had het nieuws van mijn vertrek uit China en mijn aankomst in Duitsland enkele Duitse christenen bereikt. Sommigen van deze dierbare broeders hadden in China met ons samengewerkt. Ze kwamen naar het asielzoekerscentrum en namen kopieën mee van krantenartikelen waarin mijn naam stond, die gepubliceerd waren na mijn arrestatie in maart. Deze Duitse broeders lieten ook foto's uit China zien, waar ze samen met mij op stonden, om zo te bewijzen dat ze me al kenden voor ik naar Duitsland was gekomen. Ze ondertekenden verklaringen en steunden me zoveel ze konden. Blijkbaar werd ook de Duitse ambassade in Peking ingeschakeld om te onderzoeken of mijn verhalen klopten. Het duurde niet lang voor ze ontdekten wie ik was.

In het asielzoekerscentrum kreeg ik een uitgebreid medisch onderzoek. De littekens van de martelingen die ik in China had ondergaan, waren nog zichtbaar op mijn lichaam. Er werd mij verteld dat ik tuberculose of longkanker had en dat ik naar het ziekenhuis moest om daarvan te genezen. Ik had al tien jaar last van longproblemen, sinds het moment dat de bewakers in de gevangenis op mijn borst gestampt hadden.

Het asielzoekerscentrum was een zeer eenvoudige faciliteit, maar vele malen beter dan de gevangenis in China! Overdag mochten we het centrum uit, hoewel we geen toestemming hadden om verder dan vijftig kilometer bij het centrum vandaan te reizen.

Ik lag negenenzestig dagen in het ziekenhuis en verbleef daarna nog eens drie maanden in het asielzoekerscentrum waar ik wachtte op de uitslag van mijn asielaanvraag.

Toelichting DELING:

Na Yuns wonderbaarlijke ontsnapping uit de gevangenis leek het wel of iedereen in het hele land naar hem op zoek was. De situatie was bijzonder gespannen. De leiders van de huisgemeenten zeiden tegen hem dat hij geen werkers mocht trainen of samenkomsten mocht leiden omdat het risico voor de gelovigen gewoon te groot was. Het BOV zat hem op de hielen en alle mensen met wie hij contact had, liepen groot gevaar.

In de eerste maand na Yuns ontsnapping zaten we ondergedoken in de stad Wuhan, in de provincie Hubei, maar de mensen die ons hadden opgenomen waren zo bang dat ze 's nachts niet konden slapen.

We verhuisden naar de provincie Shandong, maar toen we daar een tijdje hadden gezeten, ontdekten we dat dit gastgezin ook niet kon slapen. Zij waren ook te bezorgd om hun veiligheid en de consequenties die zouden volgen als Yun in hun huis aangetroffen zou worden. We riepen het uit naar God: 'Heere, hoe kunnen we U nu dienen? Overal waar we heen gaan, zijn de mensen gespannen en kunnen ze niet slapen.'

Het leek erop dat God zei dat Yun China misschien zou verlaten en naar het Westen gaan. We baden hier meer dan een maand voor, om te ontdekken of dat werkelijk Gods wil was. Uiteindelijk bevestigde de Heere aan ons dat dát inderdaad zijn plan was. We spreidden een vlies uit voor de Heere: 'Heere, als het echt uw wil is dat Yun China verlaat, bidden wij dat U hem zult helpen zonder enig probleem het land uit te komen.'

In Peking kon Yun op wonderbaarlijke wijze aan boord van een vliegtuig gaan en verliet hij China. We wisten allemaal dat dit echt Gods wil geweest was.

Meer dan twee jaar later, tijdens een samenkomst in Finland, gaf ik mijn getuigenis van mijn ontsnapping uit de gevangenis en de manier waarop de Heere me in staat gesteld had China te verlaten.

Na afloop van de samenkomst kwam er een christelijke zakenman op me af en hij vertelde mijn vertaler en mij een bijzonder opmerkelijk verhaal, waardoor ik me nog eens extra realiseerde hoe genadig God geweest was op de dag dat ik uit China vertrok.

De Finse broeder zei: 'Ik werk voor een bedrijf dat zich bezighoudt met beveiliging door middel van telecommunicatie. Enkele jaren geleden kregen we een contract om op verschillende plaatsen in de grensstreek van China ultramoderne software voor stemherkenning te installeren, onder andere op het vliegveld van Peking. Er wordt gebruikgemaakt van verborgen microfoontjes en op die manier stelt dit programma douaniers in staat om de stem van verdachte passagiers razendsnel te vergelijken met een computergestuurde database waarin de stempatronen van gezochte misdadigers zijn opgenomen. U kunt er zeker van zijn dat uw stem in deze database zat omdat er zoveel opnames van uw preken zijn gemaakt. Als u uw mond die dag op het vliegveld van Peking opengedaan had en iets gezegd had, twijfel ik er niet aan dat ze u onmiddellijk gearresteerd zouden hebben.'

Ik dankte de Heere voor Zijn wijsheid en genade op het moment dat Hij tegen me zei: 'Als je op het vliegveld langs de douane gaat, spreek dan alleen die woorden die Ik je ingeef.' Hij had me geen aanwijzingen gegeven om ook maar iets tegen de douaniers

te zeggen en dus had ik ook geen woord gezegd.
De Heere gehoorzamen loont altijd!

In 1997, toen we nog in de gevangenis zaten, had mijn dierbare **broeder Xu** tegen me gezegd dat ik moest ontsnappen. En nu, terwijl ik in het Westen verbleef, zat hij nog steeds achter de tralies. God bewerkte een groot wonder in het leven van broeder Xu. Veel mensen dachten dat hij ter dood gebracht zou worden en een paar maanden na onze arrestatie werd er in kranten overal ter wereld abusievelijk vermeld dat hij geëxecuteerd was.

Tijdens zijn rechtszitting weigerde broeder Xu zichzelf te verdedigen of antwoord te geven op een van de aanklachten, omdat hij er zeker van was dat deze 'rechtszaak' niet veel meer was dan een toneelstukje om een vooraf vastgestelde veroordeling te rechtvaardigen. Hij kreeg een gevangenisstraf van tien jaar.

Om onbekende redenen werd die straf later verminderd tot drie jaar en in mei 2000 kwam hij vrij. We wisten dat dit niets minder was dan een groot wonder en een zegen van de Heere.

Tijdens zijn drie jaar durende gevangenisstraf had broeder Xu veel marteling en ellende doorstaan. Het gevangenis personeel had hem zelfs met beide polsen aan een hek vastgemaakt, op zo'n manier dat zijn lichaam telkens wanneer het hek openging uitgerekt en van de grond getild werd, net als wanneer hij aan een kruis gehangen zou hebben. Zijn inwendige organen werden tot het uiterste opgerekt, wat een afschuwelijke pijn veroorzaakte.

Zijn folteraars deden het hek dan weer dicht en gaven Xu enkele ogenblikken verlichting. Daarna duwden ze het hek weer open. Ze herhaalden deze handelingen telkens opnieuw, zodat mijn dierbare broeder later zei: 'Ik weet nu hoe Jezus Zich gevoeld moet hebben toen Hij aan het kruis hing.'

In mei 2000 was ik in de Verenigde Staten om daar te preken. Ik wist op welke dag broeder Xu vrijgelaten zou worden en ik wilde hem verrassen. De beveiliging in de gevangenis was zo waterdicht dat broeder Xu absoluut geen idee had wat er na mijn ontsnapping in 1997 met mij gebeurd was. Drie jaar lang had hij niet geweten of ik gedood was, opnieuw opgepakt, of vrij gebleven.

Enkele minuten nadat hij vrijgelaten was, belde ik broeder Xu op de mobiele telefoon van een van zijn medewerkers. Xu, met zijn diepe, warme stem, nam de telefoon op. 'Lieve broeder Xu,' riep ik enthousiast, 'hier spreekt je oude celmaatje, broeder Yun! Ik bel vanuit Amerika! God heeft me met machtige hand uit China geleid!'

Er klonk een overweldigende vreugde in de stem van broeder Xu. Hij schreeuwde: Hallelujah! God heeft je uit China vandaan gehaald zodat de Chinese en de westerse kerken kunnen samenwerken voor het evangelie. Je zult een getuige zijn van het machtige werk dat de Heere in China doet!'

We schreeuwden en praatten opgewonden en probeerden de drie jaren die voorbijgegaan waren sinds we elkaar voor het laatst gezien hadden, in een paar minuten samen te vatten.

In eerdere jaren beschouwde ik broeder Xu als mijn vader in het geloof. Ik keek naar hem op als een groot leider van de kerk in China. Uiteraard kijk ik nog steeds naar hem op, maar in de afgelopen paar jaar ben ik broeder Xu meer gaan zien als een dierbare broeder in het geloof. Buiten mijn eigen familie is broeder Xu mijn beste

vriend en medearbeider voor het evangelie.

Zie voor verder verslag het gedrukte boek